

SINT-BLASIUSKERK HEPPEN

Ontwerpend haalbaarheidsonderzoek n.a.l.v. de transformatie van de Sint-Blasiuskerk voor nevenbestemming

In opdracht van:

GEMEENTEBESTUUR LEOPOLDSBURG

Projectbegeleiding:

PROJECTBUREAU HERBESTEMMING KERKEN

Ontwerpbureau:

TRACE ^{tv}

Tijdelijke vereniging van de onderzoeksgroep ArcK van de Faculteit Architectuur en Kunst (ARK) Universiteit Hasselt / Architecten Broekx-Schiepers / Architect Saidja Heynickx / UR architects

Eindrapport

07 november 2017

INLEIDING		p. 03
VISIE	<i>Trace</i>	p. 04
KERKEN	<i>Leopoldsburg</i>	p. 06
HISTORIEK	<i>Sint-Blasiuskerk en omgeving</i>	p. 07
CONTEXT	<i>Sint-Blasiuskerk</i>	p. 19
KERK	<i>Sint-Blasiuskerk</i>	p. 25
PROGRAMMA		p. 34
ANALYSE		p. 35
OPDELEN	<i>referentiebeelden</i>	p. 37
+S	<i>scenario 1/ SMALL</i>	p. 46
+M	<i>scenario 2/ MEDIUM</i>	p. 60
+Mbis	<i>scenario 2/ MEDIUM bis</i>	p. 68
+L	<i>scenario 3/ LARGE</i>	p. 73
+XL	<i>scenario 4/ EXTRA LARGE</i>	p. 79
+L	<i>weerhouden scenario</i>	p. 97
+L	<i>weerhouden scenario plannen</i>	p. 98
+L	<i>nota externe adviezen: brandweer</i>	p. 103
+L	<i>nota externe adviezen: technische installaties</i>	p. 106
SYNTHESE 1		p. 108
SYNTHESE 2		p. 109
RAMING	<i>samenvattende raming</i>	p. 112
CONCLUSIE		p. 113
BIBLIOGRAFIE		p. 114
REFERENTIES	<i>afbeeldingen</i>	p. 115
TRACE ^{tv}	<i>team</i>	p. 117
COLOFON		p. 118

Dit rapport beschrijft de haalbaarheidsstudie voor de herbestemming van de Sint-Blasiuskerk te Heppen. De studie wordt uitgevoerd in opdracht van de gemeente Leopoldsburg met medewerking van de betrokken kerkfabriek en onder begeleiding van het Projectbureau Herbestemming Kerken. De wens van het gemeentebestuur en de kerkfabriek is om de ruimte te gebruiken als ontmoetingsplek voor de buurt. Men wil via deze studie inzicht krijgen in de capaciteit en mogelijkheden van deze nieuwe invulling.

TRACE^{iv} onderzoekt op welke manier de kerk ingericht en verbouwd kan worden tot een functionele ontmoetingsruimte, rekening houdend met de architecturale, sociale en culturele waarden van het gebouw.

Het eerste deel van het rapport beschrijft eerst de algemene visie van TRACE^{iv} betreffende her- en nevenbestemming van parochiekerken in Vlaanderen, vervolgens geeft het een beknopte beschrijving van de geschiedenis van de kerk, de relatie met zijn omgeving, en de huidige staat van het gebouw.

Het tweede deel bevat een ontwerpend onderzoek naar de mogelijkheden en beperkingen van het gebouw als ontmoetingsplek, op vlak van capaciteit, infrastructuur, en relatie met de omgeving.

Dit onderzoek presenteert vier scenario's die worden opgebouwd van een minimale interventie (S) naar een maximale interventie (XL).

In het laatste scenario, het 'droomscenario' (XL), wordt afgeweken van de concrete vraag van de gemeente en de kerkfabriek, om op die manier de studie open te trekken en ook andere mogelijkheden te belichten.

In een derde deel wordt er dieper ingegaan op één van de scenario's: scenario 'Large'. De keuze voor dit scenario gebeurde door de gemeente en kerkfabriek, op basis van de bevindingen van TRACE^{iv} gepresenteerd tijdens de scenario-vergadering.

Tot slot wordt een conclusie van de haalbaarheidsstudie geformuleerd.

Dit rapport is zeer sterk vanuit beelden opgebouwd; foto's, plannen en schetsen tonen het ontwerpend onderzoek, met beknopte teksten ter verduidelijking. Alle afbeeldingen van derden worden gerefereerd achteraan in het rapport, alle andere beelden en tekeningen zijn gemaakt door TRACE^{iv}.

Her- en nevenbestemming van parochiekerken in Vlaanderen
CONTEXT

In Vlaanderen staan ruim 1800 rooms katholieke parochiekerken. Ongeveer 10% is niet meer in gebruik voor de eredienst, ca. 60 % wordt hiervoor nog één tot tweemaal per week gebruikt en bijna de helft van de kerken is niet geopend buiten de uren van de eredienst. Bijna 40% is beschermd als monument en ruim 90% is opgenomen in de inventaris van bouwkundig erfgoed. Mogelijk zal een derde tot de helft van alle kerken op termijn in aanmerking komen voor her- en/of nevenbestemming. Door de sterke afname van bezoekers aan de eredienst komt het gebruik, beheer en onderhoud immers onder druk te staan. Hoewel ruim 70% van de kerkfabrieken verklaart dat naast de eredienst de kerk ook voor niet-religieuze activiteiten gebruikt wordt, blijft dit in praktijk zeer beperkt en gaat het voornamelijk om occasionele activiteiten zoals concerten of lezingen. Een nieuw programma vinden, blijkt zowel ruimtelijk als inhoudelijk niet vanzelfsprekend. Elke wijziging van gebruik, betekent immers ook een wijziging van de betekenis en de waarden van het gebouw.

Dit discours is volgens ons onlosmakelijk verbonden met ontwerpend onderzoek en het creëren en verbeelden van nieuwe scenario's voor onderbenutte kerkgebouwen. We geloven dat een duurzame en kwaliteitsvolle herbestemming er steeds in slaagt om een evenwicht tussen de verschillende waarden van het kerkgebouw te vinden. Bij nagenoeg alle projecten blijft de zoektocht naar een gepaste bestemming de grootste uitdaging. In vele gevallen is er geen idee wat de nieuwe functie van het gebouw zou kunnen zijn; in andere gevallen zijn er wel ideeën bij de lokale gemeentebesturen of kerkfabrieken, maar is hiervoor onvoldoende draagvlak bij de verschillende betrokken partijen (stad, bisdom, parochianen, ...).

Het Projectbureau Herbestemming Kerken verwijst terecht naar de rol van het ontwerpend onderzoek in dit proces. Er zijn haast geen referentieprojecten die op kwaliteitsvolle wijze de geest en het geheugen van de plek in harmonie brengen met een nieuwe functie en de architecturale draagkracht van een parochiekerk. Het CRKC en het Kenniscentrum Vlaamse Steden stellen een website voor met referentieprojecten maar een kwalitatieve en kritische lezing ontbreekt. Ongeacht hun architecturale kwaliteit, zien we dat bij vele referentieprojecten het kerkgebouw gereduceerd wordt tot een monument of een landmark, maar dat de immateriële of zachte waarden van het gebouw vaak niet aangesproken worden. Velen van deze projecten zijn daarenboven niet representatief voor de katholieke parochiekerken in Vlaanderen omdat het gaat over kerken die reeds decennia niet meer in gebruik zijn, kloosterkerken waarvan soms het klooster in de loop van de geschiedenis verdwenen is, of kerken van protestantse of anglicaanse gemeenschappen die een geheel andere relatie hebben met het kerkgebouw. Programma's en ontwerpstrategieën van bestaande projecten kunnen daardoor niet zomaar vertaald worden naar om het even welke Vlaamse parochiekerk – elke project is maatwerk.

TRANSITIE & GEHEUGEN

Het bekijken van het probleem van de onderbenutte kerken vanuit een historisch perspectief geeft echter wat meer rust in het debat en meer ademruimte. Het herbestemmen van religieus erfgoed is geen nieuw fenomeen: vele kerken en kerkinterieurs werden in de 16de eeuw zwaar verwoest door de beeldenstorm; kloosters, kerken en ander religieus erfgoed werden in de 19de eeuw onder het bewind van Napoleon geconfisqueerd, verkocht en herbestemd tot de meest uiteenlopende en extreme functies - woningen van rijken en notabelen, opslagplaatsen, of veestallen. Maar de gebouwen bleken veerkrachtig en velen werden nadien teruggebracht naar hun oorspronkelijke functie. De huidige 'crisis' is tegen die horizon relatief. De situatie vandaag kan beschouwd worden als een derde schok in de geschiedenis van het religieus patrimonium in Europa – met dit verschil dat het nu geen gedwongen desaffectatie is maar dat de regie door de verschillende partijen in overleg bepaald kan worden: het bestuur, de kerkelijke overheid, de gemeenschap. Het is een zachte transitie van binnenuit.

De historische dimensie van herbestemming geeft een brede horizon en laat ons ook nadenken op welk punt een kerkgebouw haar hoogste waarde vindt – mogelijk ligt dit zelfs in de toekomst. Een hedendaagse interventie mag daarom de toekomst van het kerkgebouw niet hypothekeren; dit kan door de omkeerbaarheid van de ingreep, maar beter nog door de inhoudelijke en ruimtelijke kwaliteit van de nieuwe invulling die geen afbreuk doet aan de waarde van het kerkgebouw maar die daarentegen iets aan de betekenis en het gebruik toevoegt.

HERIJKING VAN WAARDEN

Er dient zich een verschuiving aan van waarden die een effect op het ontwerpend onderzoek zal hebben. Binnen het kader van deze aanvraag zien wij twee herijkingen: van een religieus naar een maatschappelijk gericht waardenstelsel. Het ideologisch kader waarbinnen het patrimonium in grote mate tot stand kwam, is door de secularisatie sinds de jaren 60 sterk afgenomen en op sommige plaatsen zelfs verdwenen. Maatschappelijke waarden, daartegen, lijken alsmat belangrijker te worden. Voor de secularisering is er ook een tegentrend: veel mensen blijven op zoek gaan naar zingeving, die ze op diverse manieren beleven. Met de migratiebewegingen komen ook nieuwe en omvangrijke aantallen gelovige mensen naar de West-Europese steden.

Een tweede belangrijke waardenverschuiving: van erfgoed conserveren naar architecturaal ingrijpen. We zien herbestemming als een nieuwe deelverzameling tussen conserveren en ontwerpen. Er dient zich, volgens ons, stilaan een paradigmawissel aan tussen het louter bewaren van sites omwille van erfgoedwaarden en duurzaam hergebruik in al zijn ruimtelijk mogelijkheden. De transitie van een ‘maximaal behoud van de erfgoedwaarden’ – en dus het stilleggen van de tijd – naar het actief inzetten van ons onroerend erfgoed om te beantwoorden aan huidige maatschappelijke noden en verwachtingen, is volop ingezet. Het ruimtelijk vraagstuk van de kerken maakt daar deel van uit. Er is ook een beleidsambitie die het jaar 2050 als horizon neemt om de bebouwde ruimte in Vlaanderen beter, intenser en meer kwaliteitsvol te gebruiken. Meer hergebruik, het verdichten van het ruimtegebruik en het verweven of samenbrengen van verschillende functies binnen één ruimte, waardoor er nieuwe kruisverbanden ontstaan. Ook dit zijn waardevolle parameters in het ontwerpend onderzoek van parochiekerken.

ONTWERPEND ONDERZOEK

Het ontwerpend onderzoek omvat de analyse van de ruimtelijke mogelijkheden en beperkingen van het gebouw met betrekking tot gebruik en beleving – het is een onderzoek naar de ruimtelijke draagkracht van het gebouw. Maar het is ruimer dan dat: de uitdaging zal zijn om het economisch en maatschappelijk potentieel van het kerkgebouw af te wegen ten opzichte van de ruimtelijke, sociale en culturele draagkracht ervan. Onze ervaring leert ons dat het ontwerpend onderzoek optimale kans op slagen heeft indien men zo inclusief mogelijk werkt, en ook de sociale draagkracht meeneemt als parameter in het ontwerpend onderzoek. De haalbaarheidsstudie vraagt dus ook een inclusieve aanpak die alle partijen betreft bij het proces, niet enkel de lokale stakeholders (vb. gemeentebestuur, parochiepriester, kerkfabriek, parochianen en omwonenden, verenigingen) maar ook de bisschoppen - zij hebben de regie over desaffectatie van parochiekerken en bijgevolg ook over de eventuele herbestemming ervan - en bij beschermde kerken het agentschap Onroerend Erfgoed. Dit betekent dat elk project maatwerk is – het definiëren van een ‘blauwdruk’ of ‘standaardscenario’ voor verschillende types parochiekerken lijkt onmogelijk omwille van de diversiteit aan stakeholders, en de gevoeligheden omtrent de thematiek die bij elke parochiekerk anders zijn.

In voorgaand ontwerpend onderzoek naar herbestemming van kerken gebruikten we schetsen als medium om de mogelijke scenario’s voor een kerkgebouw te verbeelden en te communiceren met de verschillende stakeholders. In tegenstelling tot een computer-rendering of een digitaal plan is een schets een heel zacht communicatiemiddel. Een schets lijkt onaf en geeft de vrijheid voor persoonlijke interpretatie, nodigt uit om mee te denken over een concrete ruimtelijke invulling.

Daarnaast maken we ook gebruik van historische referentiebeelden: schilderijen van kerkgebouwen die een heel

ander interieur en gebruik tonen dan we vandaag kennen – een zee van stoelen gericht naar het altaar. Het waren open plekken voor ontmoeting, voor studie, vrijhavens in de stad waar verschillende activiteiten tegelijkertijd konden plaatsvinden, zonder fysieke opdeling van de ruimte. Het binnenbrengen van deze beelden in het debat rond het hedendaags gebruik kan een brug vormen tussen de religieuze en de maatschappelijke gebruik van het kerkgebouw.

Ook oude postkaarten zijn voor ons een inspiratiebron voor het ontwerpend onderzoek. De unieke landschappelijke scenografie van het beeld kan aan de basis liggen van een benadering van de herbestemming van bijvoorbeeld een klooster. Mogelijke uitbreidingen of aanpassingen dienen zich respectvol in te passen in de gelaagde, organisch gegroeide gebouwenstructuur die als vanzelf opgaat in het omringende landschap met zijn variërende reliëf. De tekening van bestaande hoogtelijnen en begroeiing rondom de gebouwen verzacht de perceptie van de plek.

DUURZAAMHEID

In het ontwerpend onderzoek worden aspecten zoals energie-efficiëntie en gebruikerscomfort mee opgenomen. Maar een duurzaam ontwerp overstijgt tegelijkertijd het louter ecologische duurzaamheids-denken, het streeft naar kwaliteit die het ‘modieuze’ overstijgt en houdt rekening met de toekomst van het kerkgebouw via flexibele ingrepen die het gebouw opwaarderen in plaats van hypothekeren. Een duurzaam ontwerp zoekt ook naar sociale duurzaamheid door het realiseren van een inhoudelijk en ruimtelijk programma dat door een grote gemeenschap gedragen is. De ontwerpers die onderdeel zijn van het team zijn stuk voor stuk vertrouwd met de verschillende aspecten rond duurzaamheid. In hun praktijk vertrekken ze vanuit een benadering die de verschillende aspecten van duurzaamheid op een evenwichtige manier integreert.

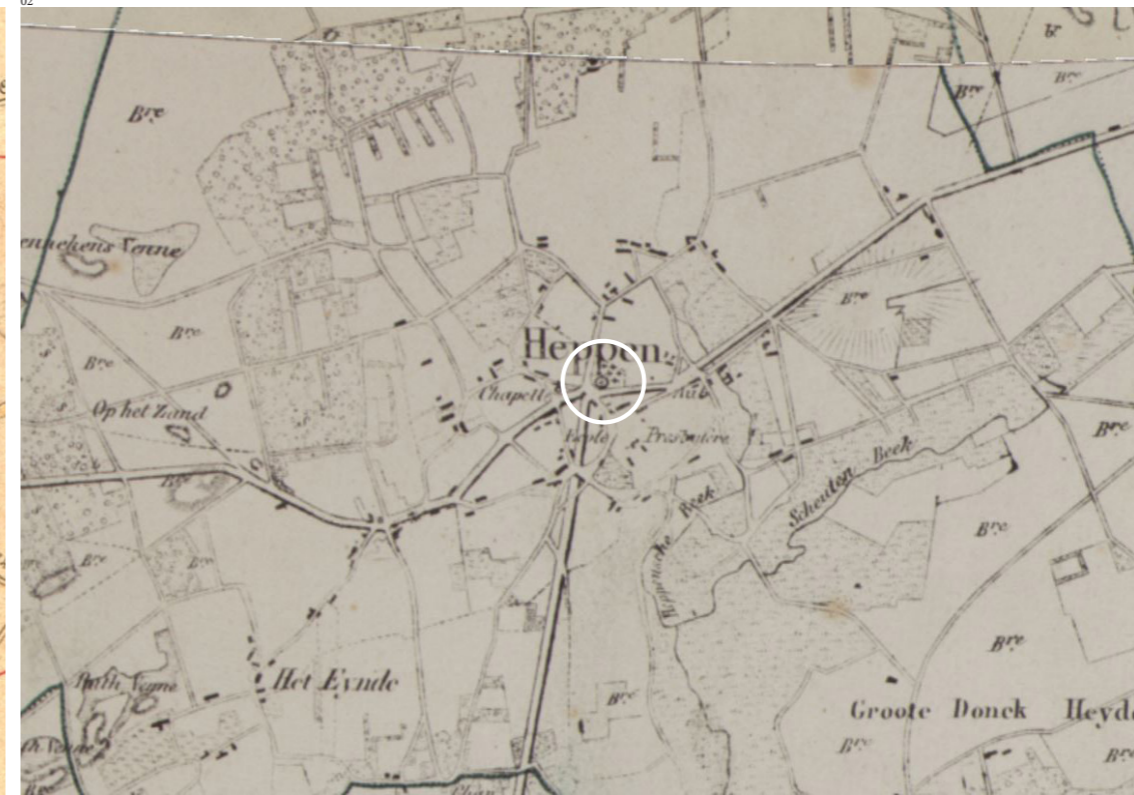
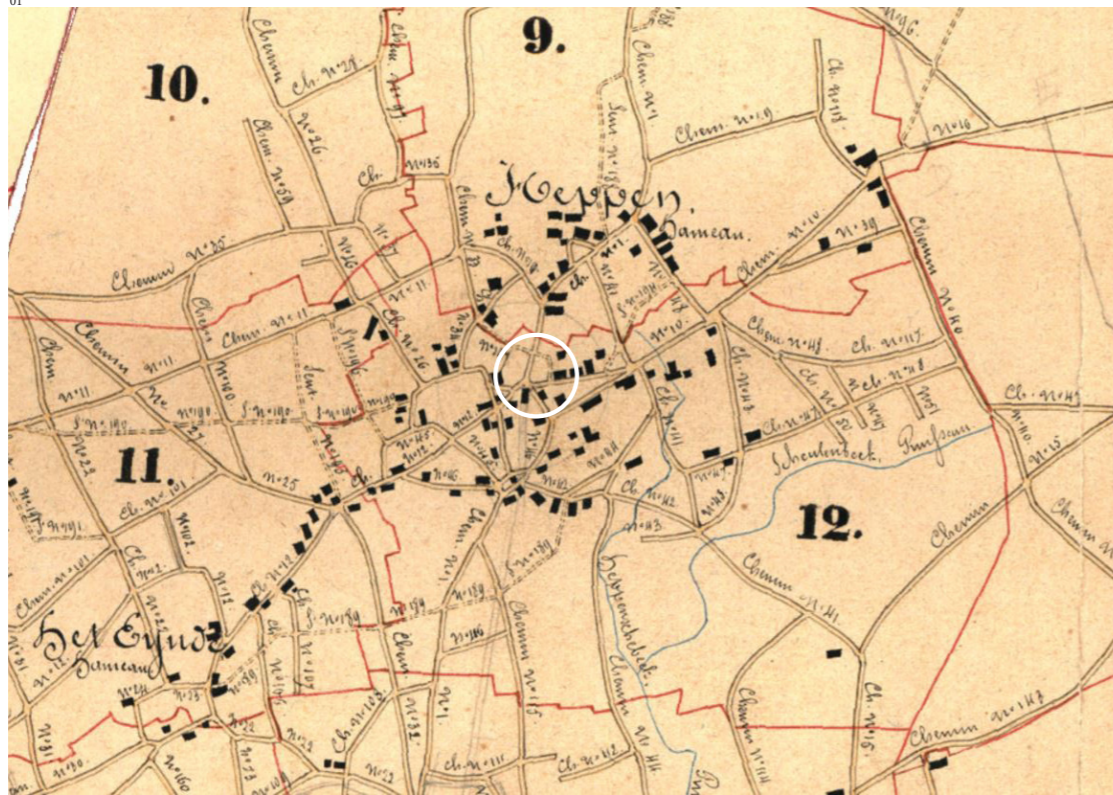

DE KERKEN VAN LEOPOLDSBURG (DEKENAAT BERINGEN, HEUSDEN-ZOLDER)

(A) Heilig-Sacramentkerk, Geleeg (B) Sint-Blasiuskerk, Heppen (C) Onze-Lieve-Vrouw Ten Hemel Opneming, Leopoldsburg (D) Onze-Lieve-Vrouw Maagd der Armenkerk, Strooiendorp

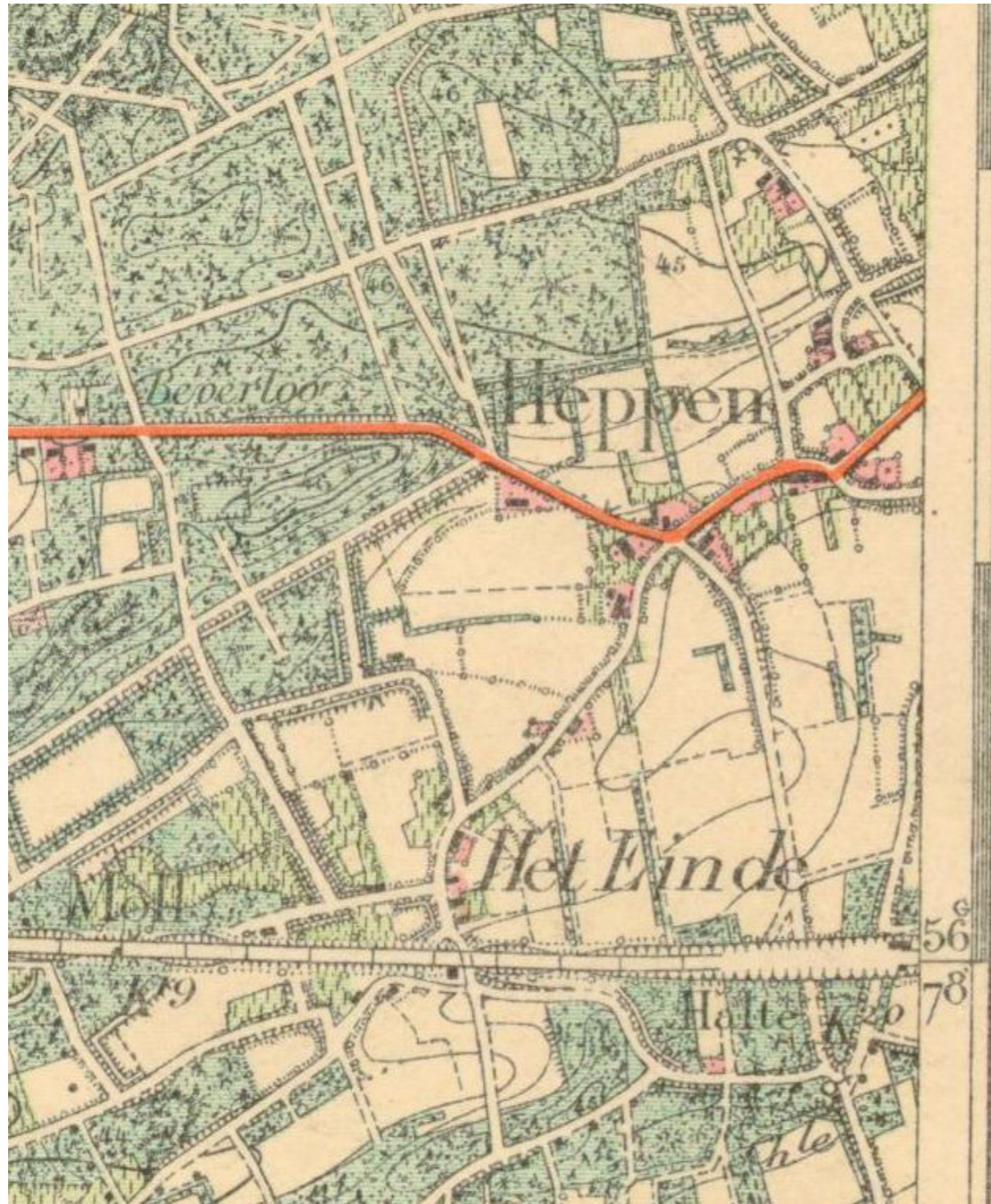
HISTORIEK

Sint-Blasiuskerk & omgeving

HISTORISCHE CONTEXT

(01) Ferrariskaart 1771-1778 (02) Carte du Département de la Dyle / afwijkende afbakening kaartgebied (1792-1797) (03) Atlas der Buurtwegen 1841 (04) Vandermaelen kaarten 1846-1854

01

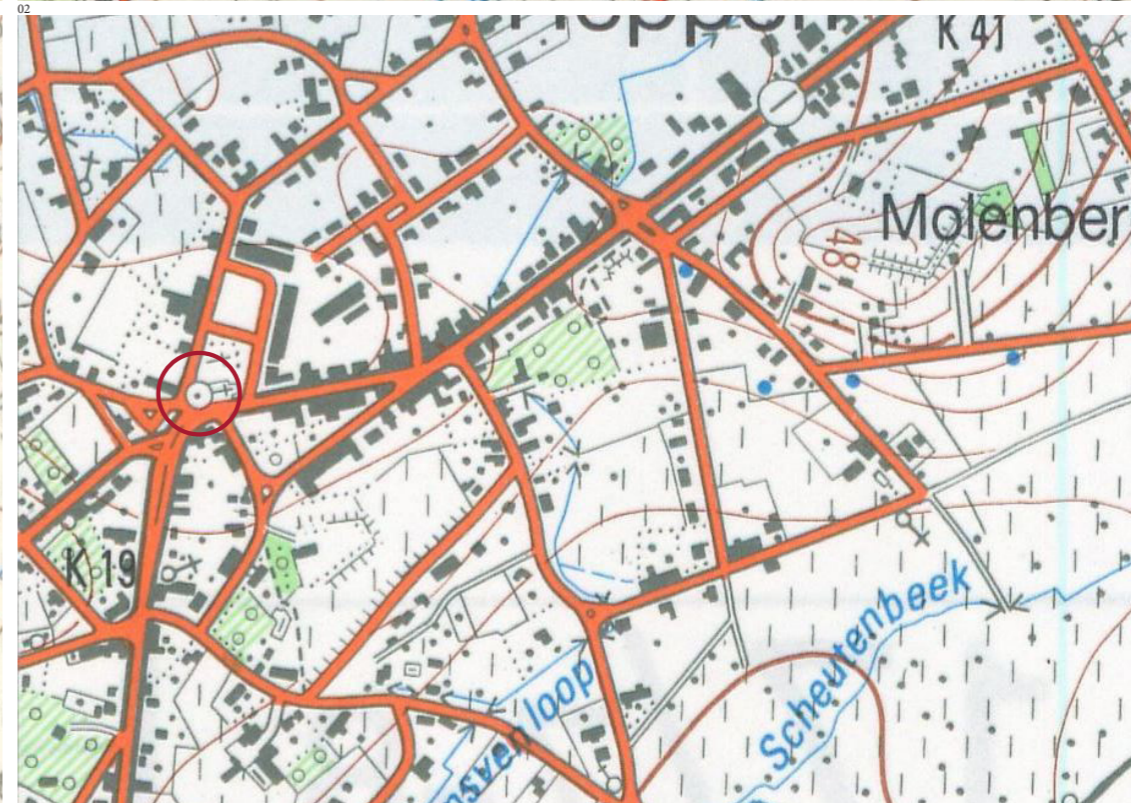
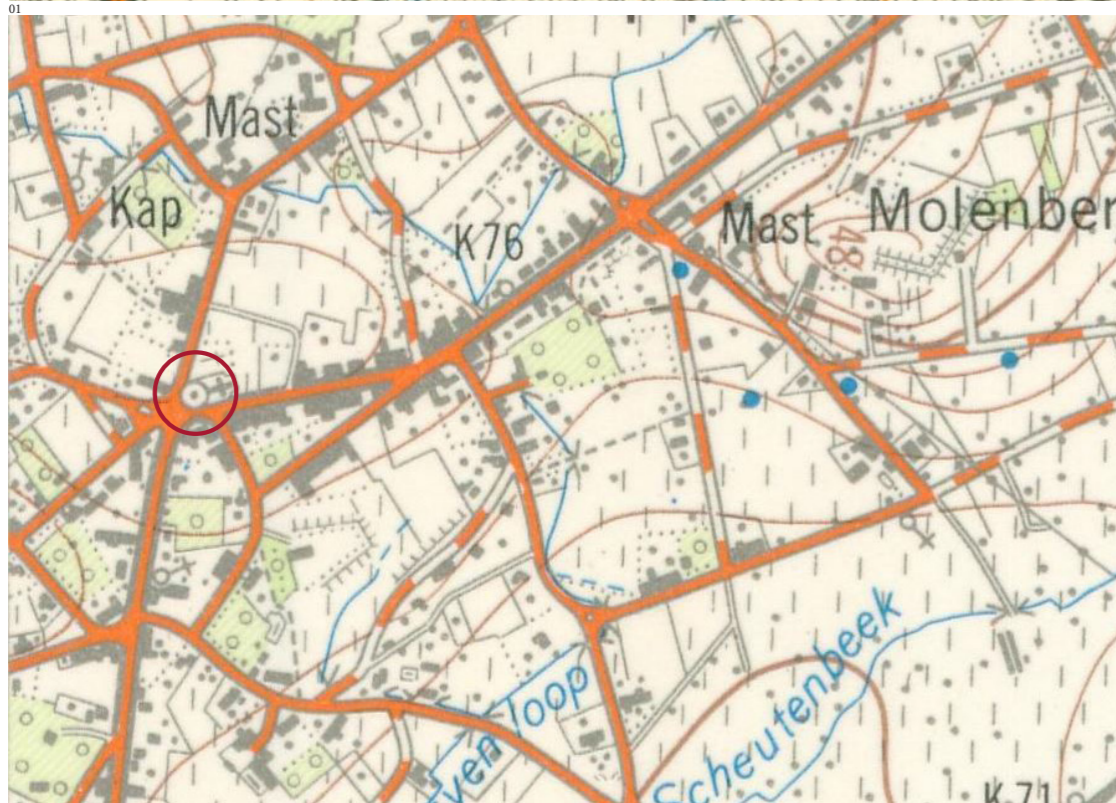
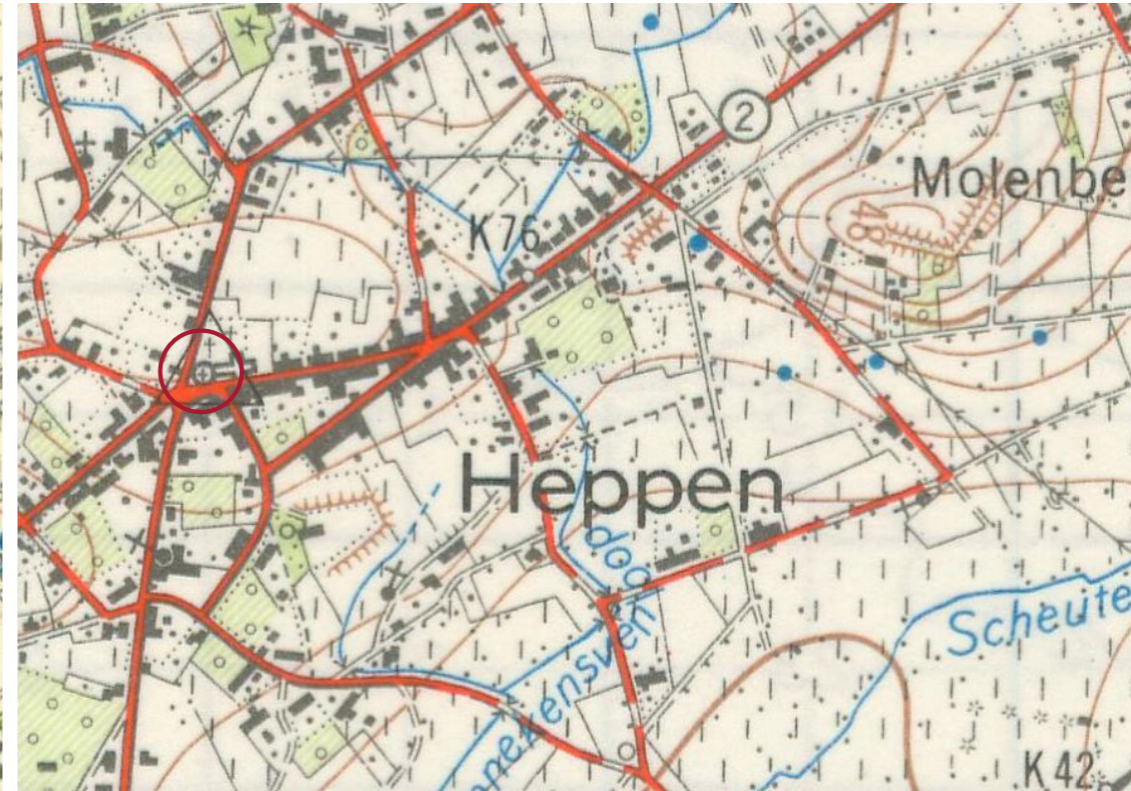
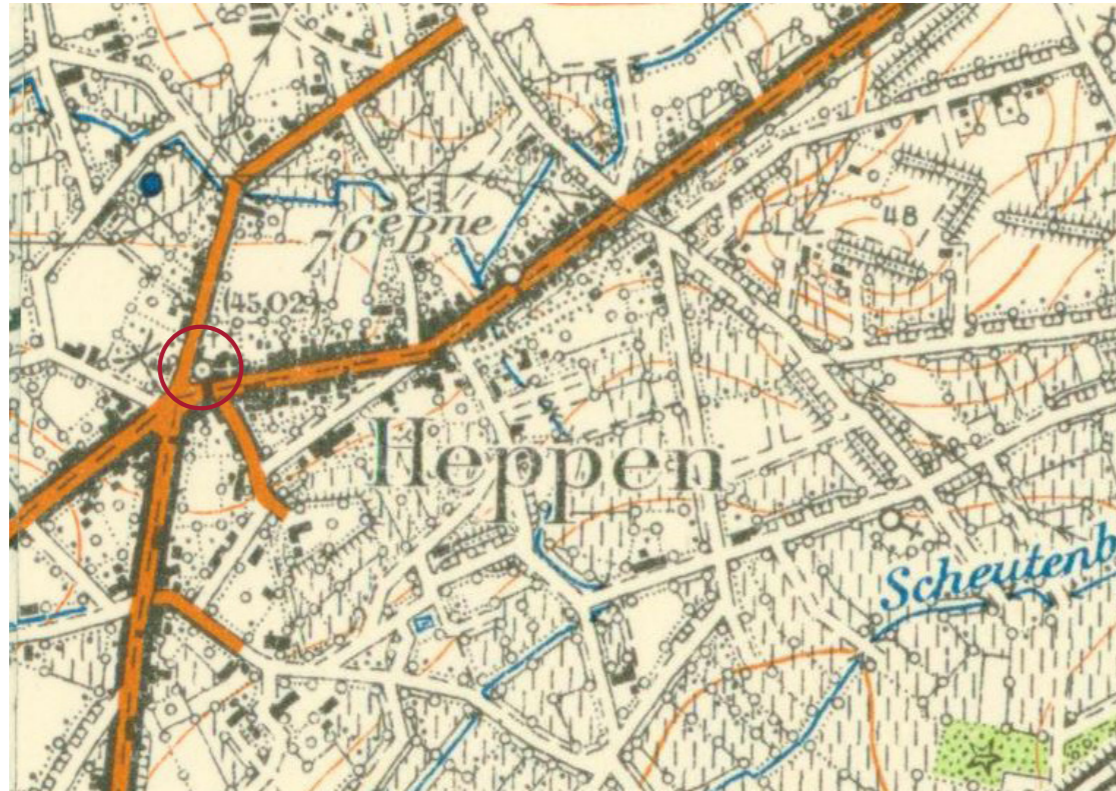
02

HISTORISCHE EVOLUTIE / STAFKAARTEN

(01) Baelen XVII 1885 (02) Bourg-Léopold XVII 1887

HISTORIEK

Sint-Blasiuskerk & omgeving

HISTORISCHE EVOLUTIE / STAFKAARTEN

(01) 1939 (02) 1957 (03) 1971 (04) 1986

Sint-Blasiuskerk van Heppen

De Heemkundige Kring Heppen beschrijft de geschiedenis van de kerk als volgt:

De Sint-Blasiuskerk van Heppen werd ingezegend in 1848.

Bouw van de kerk

Ontwerpdatum: 27-11-1845, architect Jaminé Lambert
K.B. dd. 27-01-1846
Neoromaanse stijl
Realisatie: van 27-07-1846 tot 20-02-1848

Herstelling en consolidering kerkmuren

Ontwerpdatum: 27-01-1861, architect Jaminé Herman
Realisatie: van 27-01-1861 tot 31-12-1862

Restauratie kerk - constructie sacristie

Ontwerpdatum: 08-03-1873, architect Stapper Frans-Hubert

Realisatie: van 29-05-1873 tot 12-12-1875

Bouwwerken aan sacristie en magazijn

Ontwerpdatum: 03-10-1884, architect Jaminé Leon
Realisatie: van 20-12-1884 tot 06-01-1887

Vergroten kerk (fase 1) - bouwen van transept en koren

Ontwerpdatum: 30-07-1900, architect Martens Hyacint
Realisatie: van 30-12-1902 tot 29-11-1911

Vergroten kerk (fase 2) - afbreken van beuken en toren en vervangen door nieuwe

Ontwerpdatum: 1937, architect Gessler (uit Maaseik)
Realisatie: van 3 februari 1939 tot 6 april 1940

Voorgeschiedenis

De kerk van Beverlo brandt af in 1777. Tot dan gingen de Heppenaren in Beverlo naar de kerk. De mensen van het gehucht Heppen beslissen daarom zelf een kerkje te bouwen.

Op de plaats waar nu het voormalig gemeentehuis (de huidige locatie voor buitenschoolse kinderopvang) staat, wordt in 1778 een kapel gebouwd in hout en leem. In 1791 wordt deze kapel vervangen door een gemetst kerkje van 6 op 13 meter. Tot in 1848 werd hierin elke zondag een mis opgedragen door de opeenvolgende proosten, de Eerwaarde Heren Godfried Vanmuijsen, Jan Swaerts, Jozef Caerts en Leo Jansen. Van 1778 tot 1838 zorgen proosten in Heppen voor de geestelijke verzorging van de Heppenaren. E.H. Leo Jansen, de

laatste proost in Heppen, wordt op 31 december 1839 geïnstalleerd als pastoor van Heppen. Vanaf 1 januari 1840 wordt Heppen immers een zelfstandige parochie.

Op 13 juli 1843 geeft bisschop Van Bommel aan Heppen de richtlijnen mee, waardoor ze een kerk kunnen krijgen.

Op 22 juni 1844 stemt de gemeenteraad van Beverlo, waartoe Heppen behoorde, voorlopig 10.000 fr. (het werd uiteindelijk 12.700 fr.).

Geschiedenis van de huige kerk

Op 1 april 1845 stelt notaris Ceyskens van Beringen de akte op, waarin landbouwer Frans Reynders grond schenkt om er de kerk op te bouwen en een kerkhof aan te leggen. Op 27 november heeft provincie-architect Lambert Jaminé het plan voor de nieuwe kerk klaar.

1846: op 7 januari geeft het bisdom zijn fiat, op 27 januari 1846 verschijnt het Koninklijk besluit tot machtiging om de kerk te bouwen. Op 15 juli wordt de openbare aanbesteding toegewezen aan ondernemer Peter-Jan Bemindt voor de som van 27.000 fr. Op 27 juli wordt de eerste steen gelegd.

Op 20 februari 1848 wordt de bouw opgeleverd en op 10 juli van dat jaar wordt de kerk opengesteld voor de eredienst. Vanaf het begin beginnen de muren van de kerk te scheuren, zodat er regelmatig herstellingswerken nodig zijn (in 1861, 1872 en 1873).

Op 3 oktober 1884 stelt architect Leon Jaminé plannen op voor de bouw van een sacristie en een magazijn aan de kerk.

Onder pastoor Jonckers wordt de kerk een eerste keer vergroot. Architect Hyacint Martens levert op 30 juli 1900 de plannen voor de bouw van een transept en een koor. Op 30 december 1902 start de bouw. Op 27 september 1905 wordt het eerste gedeelte van de nieuwe kerk ingewijd door de bisschop van Luik, Mgr. Rutten. Op 29 november 1911 worden de werken definitief opgeleverd.

Onder pastoor Vanormelingen wordt de kerk opnieuw vergroot (tweede fase) in 1939. De werken starten op 3 februari 1939 met het neerhalen van de toren. De toren en de beuken worden afgebroken en vervangen door nieuwe. Aannemers zijn de gebroeders Put van Beverlo. Op 6 april 1940 wordt de nieuwe, huidige kerk in gebruik genomen.

De kapel van Heppen 1778-1846

HISTORIEK

Sint-Blasiuskerk

De eerste bronnen die bewoning in Heppen vermelden dateren van de tweede helft van de 15de eeuw. Van oudsher was Heppen een gehucht van Beverlo, dat met Kwaadmechelen tot het Land van Ham behoorde, met Ham als hoofdplaats. De inwoners van Heppen moesten in Beverlo naar de kerk gaan.

In 1777 brandt de kerk van Beverlo af met als gevolg dat de Heppenaren nu in Ham naar de kerk moeten. Men kan zich best de ellende indenken van de arme Heppense dorpsgenoten, kleuters en ouderlingen die te voet, sjofel gekleed, in weer en wind door de donkere bossen naar Ham trokken, in een tijd waar het geloof nog diep en veeleisend was en de godsdienstige verplichtingen zoals missen, het lof, de catechismus enz., nog veelvuldig waren.

1778, 11 augustus
Hendrick Knaep en Johannes SEUCKENS gesteund door kapelaan Van Muysen en notaris Convents, beiden van Beverlo, trekken naar de bisschop van Luik met een petitie getekend door 63 mannen en vrouwen van Heppen, met het verzoek een proost te vragen en een kapel te mogen bouwen in Heppen en er mis te lezen. Nog hetzelfde jaar wordt een, waarschijnlijk primitieve kapel gebouwd op de plaats waar nu het voormalige gemeentehuis staat (nu locatie voor buitenschoolse kinderopvang) en de eerste mis wordt er gelezen op Sint-Sylvesterdag, de dag voor Nieuwjaar.

1791

De oude kapel wordt afgebroken en op dezelfde plaats wordt een grotere gebouwd in steen (6 x 13 m). De stenen werden zelf gebakken langs de Scheutenbeek.

De kerk van Heppen (1846-1902)

De E.H. Leo Jansen (pastoor van 1838 tot 1878) was zoals zijn voorganger, proost Jozef Caerts, geboren in Oostham. Van bij zijn aankomst in Heppen, als eerste pastoor, gebruikte hij al zijn energie om Heppen zelfstandig te maken en dit niet alleen op geestelijk gebied. Jansen richtte haast in zijn eentje de gemeente Heppen op.

Op 1 november 1838 richt pastoor Jansen een smeekbrief aan de bisschop om een zelfstandige parochie te vragen. De argumenten waren naast het aantal inwoners (waarbij Jansen het aantal inwoners overdreef), de afstand tussen Beverlo en Heppen en de tegenstand die Heppen voortdurend ondervond van zowel de parochie als van de gemeente Beverlo. 58 Heppenaren ondertekenden deze smeekbede.

Op 4 maart 1839 komt het antwoord van de Bisschop bij

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

monde van de Heer Huygen, deken van Beringen. De bisschop raadt proost Jansen aan zich tot de Koning te richten, en vooral te wijzen op het zedelijk kwaad dat uitgaat van het onlangs opgerichte Kamp van Beverlo.

Het koninklijke antwoord volgt op 25 september 1839: vanaf 1 januari 1840 wordt de proosdij van Heppen tot Succursaal benoemd en de trek van kapelaan vervangen door die van pastoor. Op 30 december 1839 gaat deken Huygen over tot de plechtige installatie van Heppen als parochie , en ’s anderendaags wordt de E.H. Jansen tot pastoor aangesteld. Heppen is vanaf dan een zelfstandige parochie, met een eigen pastoor en een kapel. Maar de kapel wordt al snel te klein.

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

Op 13 juli 1843 bezoekt Mgr. Van Bommel, bisschop van Luik, de kapel en kwam tot de bevinding dat ze niet alleen veel te klein was, maar ook in een veel te slechte staat was om te worden vergroot. Hij beveelt de Heppenaren aan om de kapel te verbouwen tot schoolgebouw en woning voor de schoolmeester en om op ‘eenen droogen grond, die reeds voorhanden is, eene nieuwe kerk te zetten’.

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

De pastoor en zijn parochianen sloegen deze raad niet in de wind. Een inschrijving leverde 6.419 frank aan vrijwillige giften op, de gemeente (Beverlo) stemde onder druk van de bisschop een som van 10.000 frank, en zo werd de aanvraag voor subsidie ingediend bij de staat en de provincie, die voor 7.000 frank tussenkwam.

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

Aannemer P. Bemindt-Annemans uit Beverlo was de laagste inschrijver op 15 juli 1846 voor 27.000 fr.

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

Op 10 juli 1848, de kerk was nog niet helemaal klaar, zegende deken Huygen de Heppense parochiekerk in. Het duurde tot 22 september 1881 eer ze plechtig werd ingewijd door Mgr. De Montpellier.

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

Pastoor Jansen zorgde er niet alleen voor dat Heppen haar eigen kerk kreeg, maar hij zorgde ook nog ondermeer voor:

- een nieuw altaar voor 600 fr. (in 1848)
- een nieuw altaartableau voor 375 fr. (in 1849)
- marmeren en schilderen voor 1.001 fr. (in 1856)
- in Diest werden twee zij-altaren uit de grote kerk gekocht
- in Leuven wordt een klok gegoten voor Heppen (1847)
- een nieuwe kast in de sacristie voor 549 fr. (1859)
- nieuw orgel voor 1.500 fr. (1864)
- biechtstoel voor 500 fr. ((1873)
- restauratie van de kerk (1874). De diensten vonden ondertussen plaats in de school.

Door de herstellingen werd schade berokkend aan het orgel voor 150 fr. en aan het altaar

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

voor 184 fr.

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

Pastoor Jansen ging op 31 mei 1878 op rust en werd opgevolgd door pastoor Mathieu Maes (pastoor van 1878 tot 1882). Hij schafte voor de kerk beelden aan. In de toren van het eerste kerkgebouw waren drie nissen uitgespaard, waarin heiligenbeelden voorzien waren.

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

Pastoor Maes liet in 1879 door de Antwerpse beeldhouwer Antoon Saeyens de beelden vervaardigen uit Savonnière-steen. Sint-Pieter en Sint-Paulus kwamen in de twee onderste nissen terecht en Sint-Blasius in de bovenste. Deze beelden pronken thans achter in de kerk, respectievelijk boven de zij-ingang. Ook werden er vier beelden in hout vervaardigd, die polychromeerd werden. Voor deze zeven kunstwerken betaalde Heppen 3.500 frank.

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

In 1882 begon pastoor Juliaan Boonen (pastoor van 1882 tot 1897) aan zijn taak in Heppen, als opvolger van Pastoor Maes. In 1898 vierde hij samen met de Heppense gemeenschap het vijftigjarig bestaan van de parochie. Het enige van betekenis voor het kerkgebouw dat van pastoor Boonen kwam is het nieuwe (en huidige) orgel, dat in 1896 voor 7.800 fr. besteld werd bij de firma Ruef te Sint-Truiden.

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

Op 4 mei 1897 verliet Pastoor Boonen Heppen voor een andere parochie. In juni 1897 begon Pastoor Gerard Jonckers (pastoor van 1897 tot 1914) zijn werk in Heppen. Hij startte onmiddellijk met de opzet om een nieuwe kerk te bouwen. De oude kerk werd gebouwd in 1846 en was dus nog betrekkelijk jong. Toch was het gebouw meer dan vervallen. Bouwondernemer Bemindt had het niet zo nauw genomen met de regels van de bouwkunst en had op vele vlakken gefraudeerd. Zo leverde hij aan de dakwerkers kepernagels van 7 centimeter, terwijl de kepers 6 centimeter dik waren. De kerk was dus in slechte staat en er werd beslist om een nieuwe kerk te bouwen op de plaats van de huidige kerk. Het werk werd in twee fasen uitgevoerd, zodat de diensten gewoon konden verdergaan.

Op 28 mei 1903 legde deken Benedikt Geukens van Herk-de Stad, Heppenaar van geboorte, de eerste steen van het gebouw, dat volgens plannen van architect Martens uit Stevoort werd opgetrokken door aannemer Hubert Janssens uit Hamont. De kostprijs bedroeg 35.750 fr. Hiervoor hadden vrijwillige schenkingen van de parochianen 7.000 fr. opgebracht. De gemeente stemde een bijdrage van 20.000 fr. en de Staat en de Provincie kwamen elk voor 5.980 fr. tussen. De Heppenaren voerden van het kanaal in Leopoldsburg met kar en paard 511.000 kareelstenen aan, waarvan pastoor Jonckers er 42.000 voor zijn rekening nam. En

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

ook het metszand werd door de Heppenaren tot op het kerkhof gevoerd. Jonckers stond opnieuw in voor 14 van de 200 dagreizen.

Op 27 september 1905, na het afwerken van fase 1, kwam de bisschop van Luik, Mgr. Rutten, de kerk inwijden. Die eerste vernieuwing betrof koor en dwarsbeuken. Wanneer Jonckers bij de gemeente aanklopte om dezelfde toelage te krijgen voor het tweede gedeelte, werd hem die geweigerd en verbitterd zetten hij de plannen hiervoor uit zijn hoofd. Persoonlijk had hij meer dan 10.000 fr. besteed aan het meubileren en versieren van de kerk. Zo was er een massief wit-marmeren communiebank op eigen kosten besteld bij de Hasseltse firma Honzimont. Uit wrok schonk hij ze aan de Redemptoristenkerk in Sint-Truiden. Het huidige hoofdaltaar in wit marmer en de massief-eiken preekstoel (daterend uit 1634 en afkomstig uit de oude abdij Herkenrode) werd in 1905 voor 1.960 fr. aangekocht uit de eerste kerk (later Karmelietessenklooster) van Leopoldsburg. Ieder jaar kwam de uitbreiding van de kerk op de dagorde van de kerkraad, maar daar bleef het bij. In augustus 1914 brak de wereldoorlog uit en Jonckers verdween met een van zijn koetsen richting Holland.

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

In 1915 arriveerde Pastoor Lambert Aerts (pastoor van 1915 tot 1937) als nieuwe pastoor in Heppen. Pastoor Aerts was meer kunstkenner als parochiepriester. In de tweeëntwintig jaar dat hij in Heppen verbleef verdubbelde het aantal inwoners, maar gebeurde er niets aan de pastorij of de kerk. Wel had hij in het jaar van zijn overlijden plannen laten opstellen om de kerk te vergoten, maar zijn plotse dood in 1937 belette dit.

De Heppenkerk, gebouwd door pastoor Jansen in 1878

Nog datzelfde jaar kwam Pastoor Hector Van Ormelingen in Heppen. Sinds 1904 was er aan de kerk niets meer gebeurd. De pastoor trok dadelijk ten aanval. Bij de gemeente peuterde hij 300.000 fr. subsidie los. Helaas kwam de aanvraag voor staatssubsidie te laat toe in Brussel na 1 januari. Vanaf die datum waren andere richtlijnen van kracht, zodat de staatssubsidie van 155.000 fr. terugviel naar 70.000 fr. De kerkfabriek verkocht bomen en bossen voor 30.000 fr. en de provincie schonk 34.000 fr. Aannemer Frans Put uit Beverlo was de laagste inschrijver voor 616.187 fr, ruim 50.000 fr. onder het bestek. Toch zou het gebouw uiteindelijk over de 700.000 fr. kosten. De werken konden starten in 1939 en de kerk werd in 1940 afgewerkt in haar huidige vorm.

HISTORIEK

Sint-Blasiuskerk

^[1]

HISTORIEK

Sint-Blasiuskerk

01

02

03

04

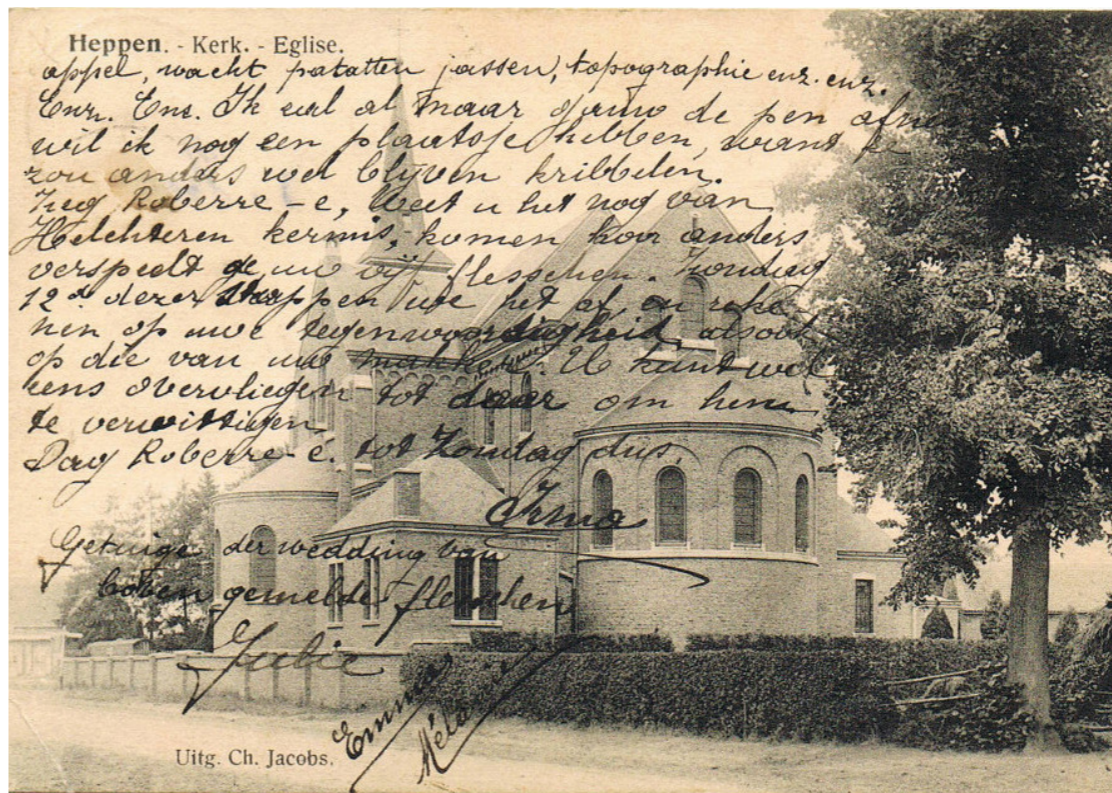
05

HISTORISCHE FASERING IN BEELD

(01) De kapel van Heppen 1778 (02) De kapel van Heppen 1791 (03) De kerk van Heppen 1846-1848 (04) Vergroting van de kerk van Heppen fase i 1902-1911 (05) Vergroting van de kerk van Heppen fase ii 1939-1940

HISTORIEK

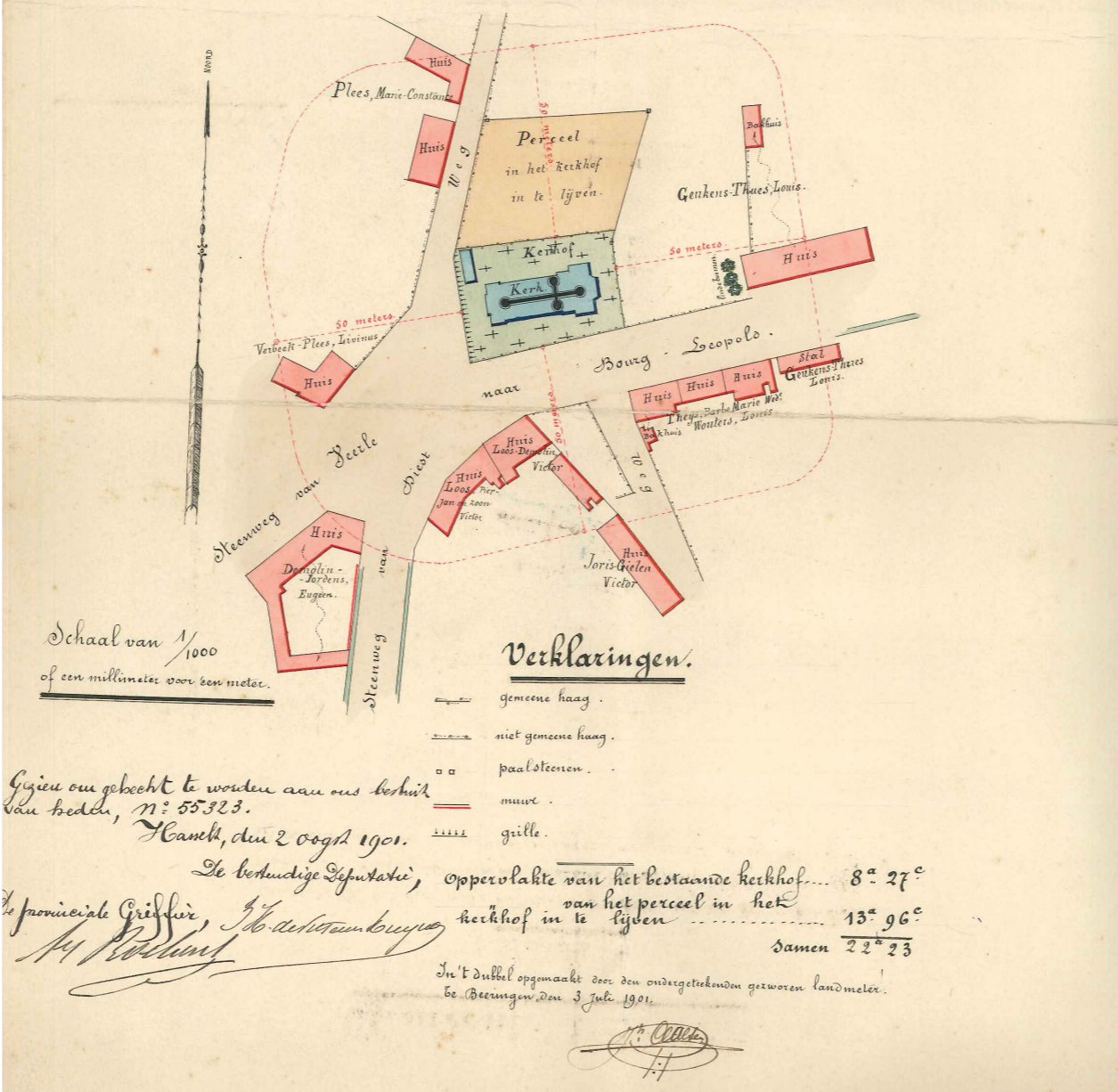
Sint-Blasiuskerk

Gemeente HEPPEN.

PLAN

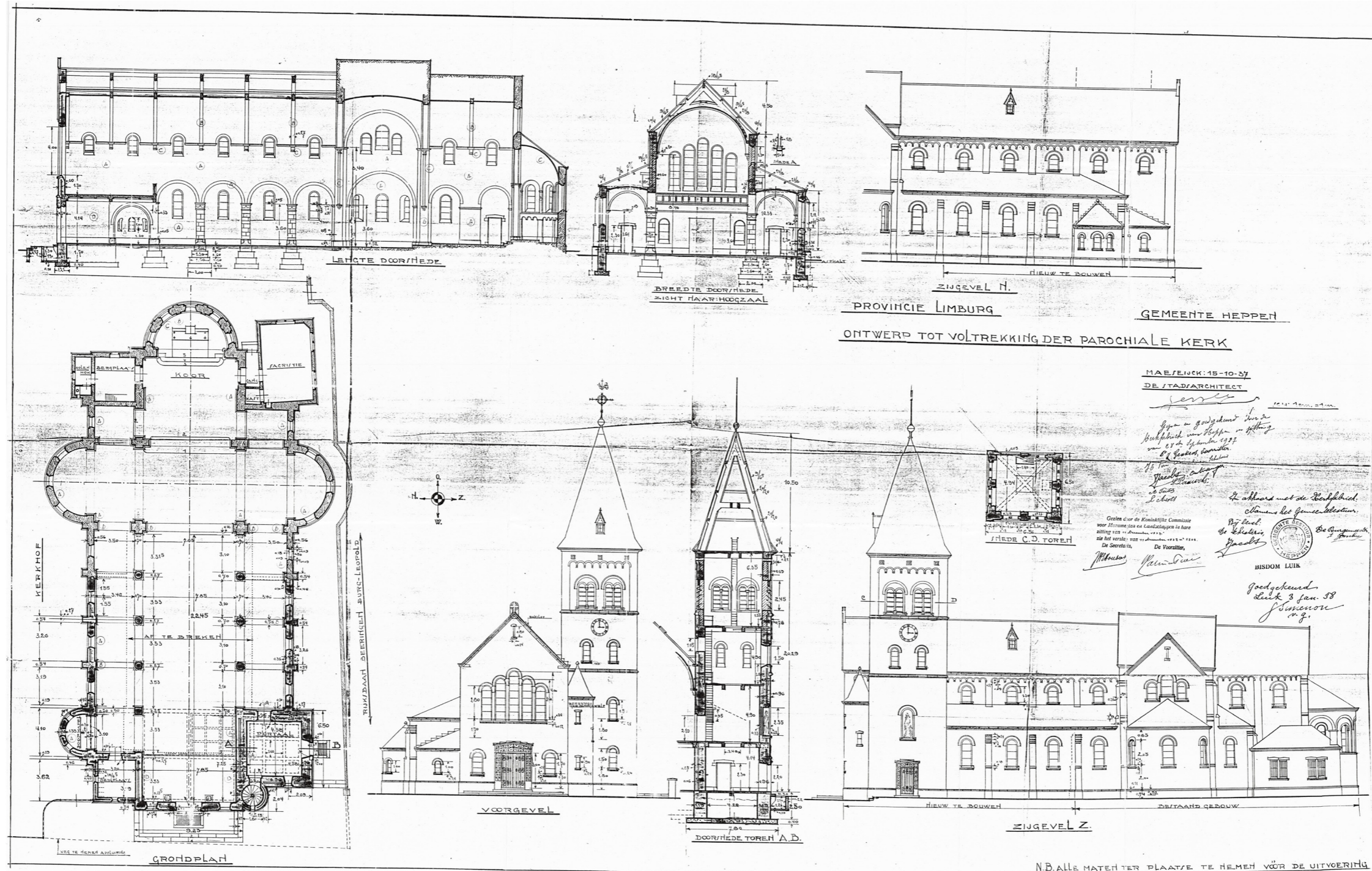
aanduidende het bestaande kerkhof met betrekking tot de gebouwen, plantingen, wegen enz. begrepen in eenen omtrek van 50 meters; alsook het perceel grond in het kerkhof in te lijven voor deszelfs vergrooting.

PLAN BESTAANDE KERKHOF & UITBREIDING (1901)

HISTORIEK

Sint-Blasiuskerk

BOUWAANVRAAGTEKENING (1936-37) VOOR DE TWEEDE VERGROTING (1939-1940)
schaal van de originele tekeningen: 1/100

HISTORIEK

Sint-Blasiuskerk

01

02

03

04

HISTORISCH BEELDMATERIAAL KERK & OMGEVING TIJDENS & NA DE TWEDE VERGROTING

bron: (01/04) www.delcampe.net geraadpleegd op 08 februari 2017, (02) www.inventaris.onroendergoed.be geraadpleegd op 08 februari 2017, (03) www.balat.kikirpa.be geraadpleegd op 22 mei 2017

INTERIEUR VAN DE KERK (1975)fotograaf: Biscop, P. via www.balat.kikirpa.be, geraadpleegd op 22 mei 2017

HISTORIEK

Sint-Blasiuskerk

INTERIEUR VAN DE KERK

bron: (01) www.delcampe.net geraadpleegd op 08 februari 2017, (02/03) www.balat.kikirpa.be, geraadpleegd op 22 mei 2017

CONTEXT

Sint-Blasiuskerk

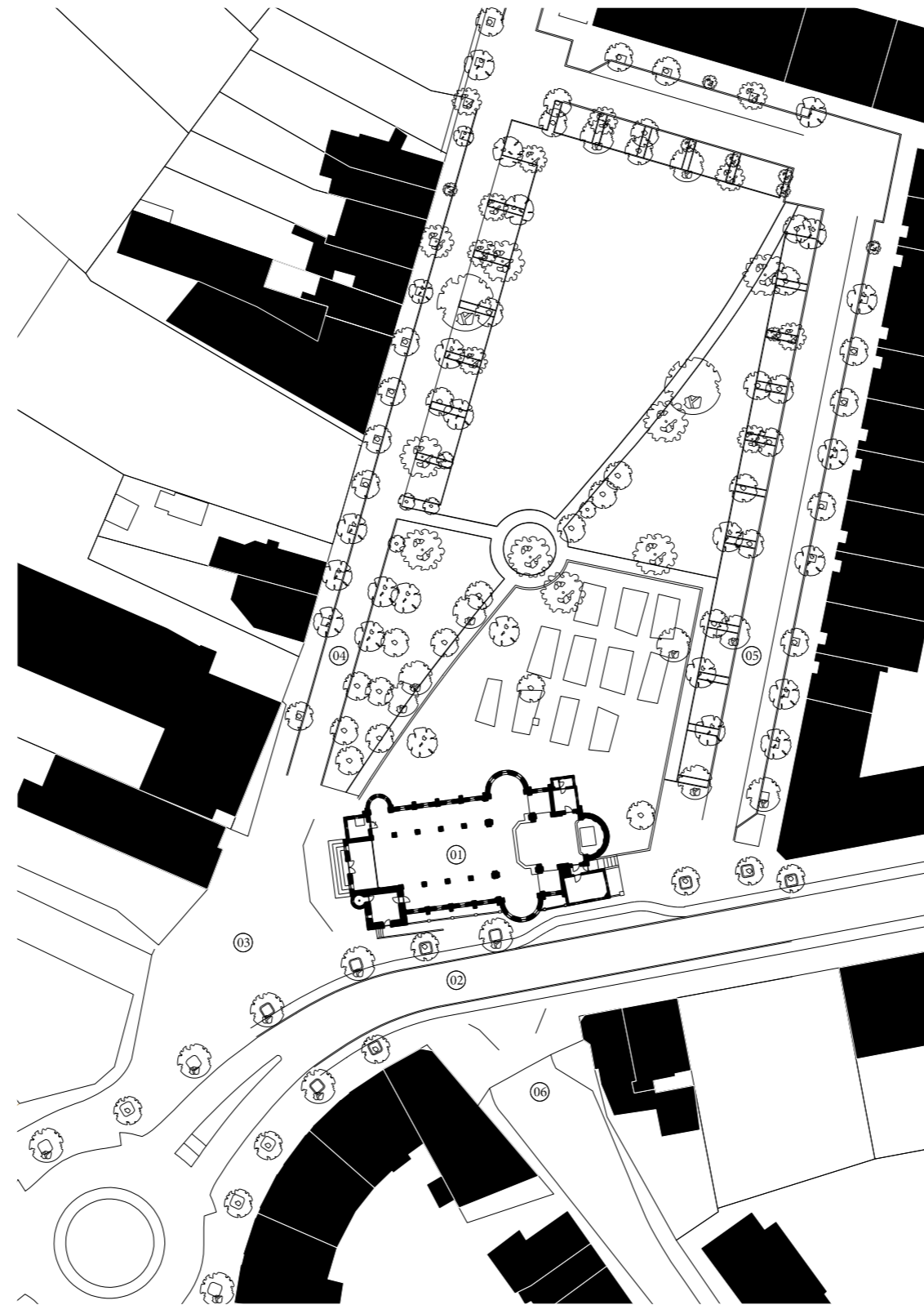
OMGEVINGSPLAN

schaal: 1/2500

● OPENBARE DIENSTEN* ● PRIVATE DIENSTEN (01) Sint-Blasius-Kerk (02) Gemeentelijke Buitenschoolse Kinderopvang (03) Basisschool De Heppening (04) Parochiezaal (05) Kleuterschool De Heppening (06) Heemkundig Museum (voormalige pastorie) (A) Leo Jansenplein (B) Dorpsstraat (C) Beringssteenweg (D) Hamsesteenweg (E) Oudstrijdersstraat (F) Markt (G) Pastoor Aertsstraat

LUCHTFOTO

INPLANTINGPLAN HUIDIGE TOESTAND
schaal: 1/1000

(01) Sint-Blasiuskerk (02) Dorpsstraat (03) Leo Jansenplein (04) Oudstrijdersstraat (05) Markt (06) Pastoor Aertsstraat

CONTEXT
Sint-Blasiuskerk

01

02

03

04

OMGEVING VAN DE KERK

(01) Beringsesteenweg (02) Dorpsstraat (03) Hamsesteenweg (04) Pastoor Aertsstraat

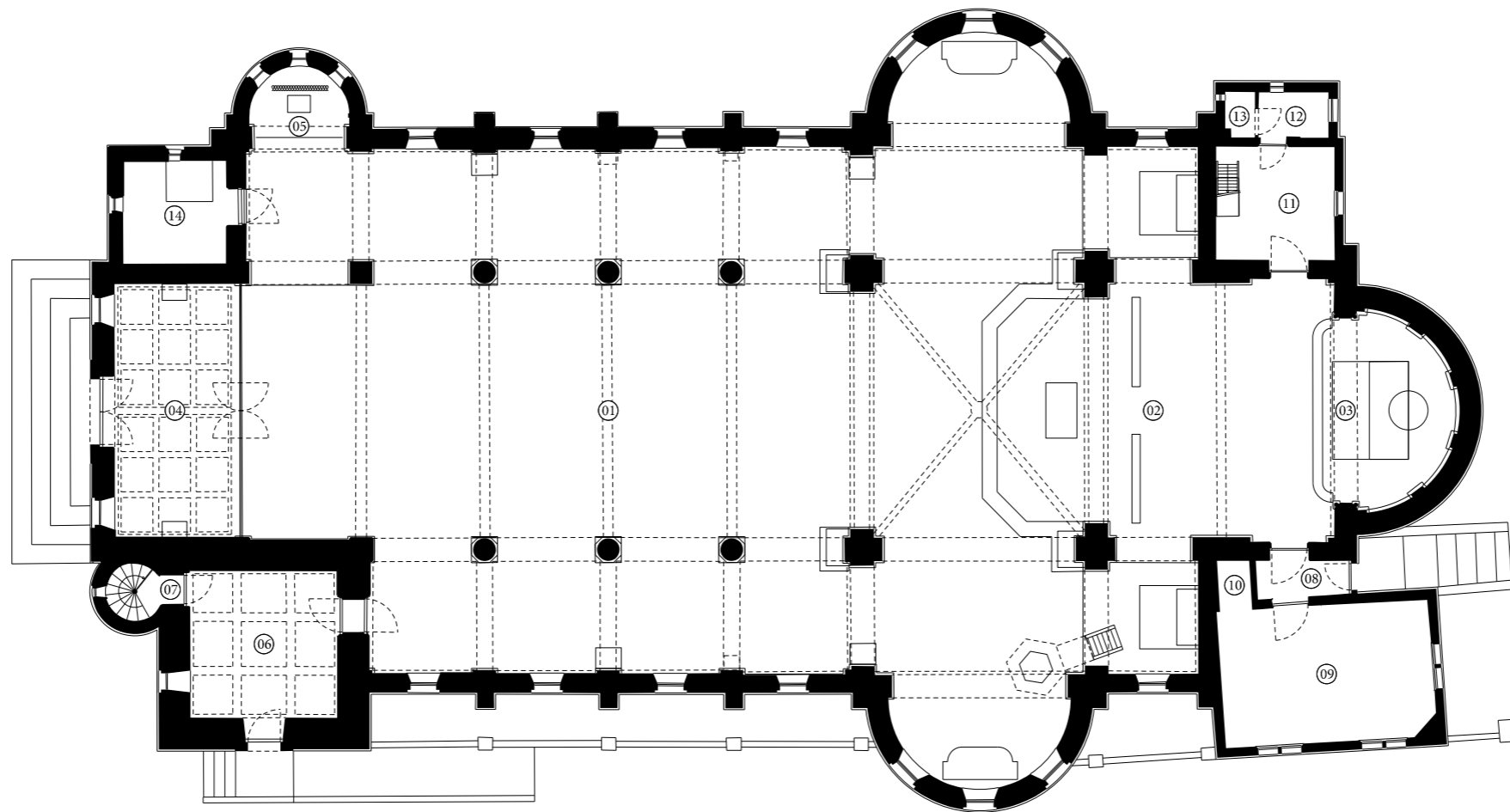
CONTEXT
Sint-Blasiuskerk

SINT-BLASIUSKERK

buitenruimte tussen Markt en Oudstrijdersstraat (voormalige kerkhof zijde Sint-Blasiuskerk)

GRONDPLAN BESTAANDE TOESTAND

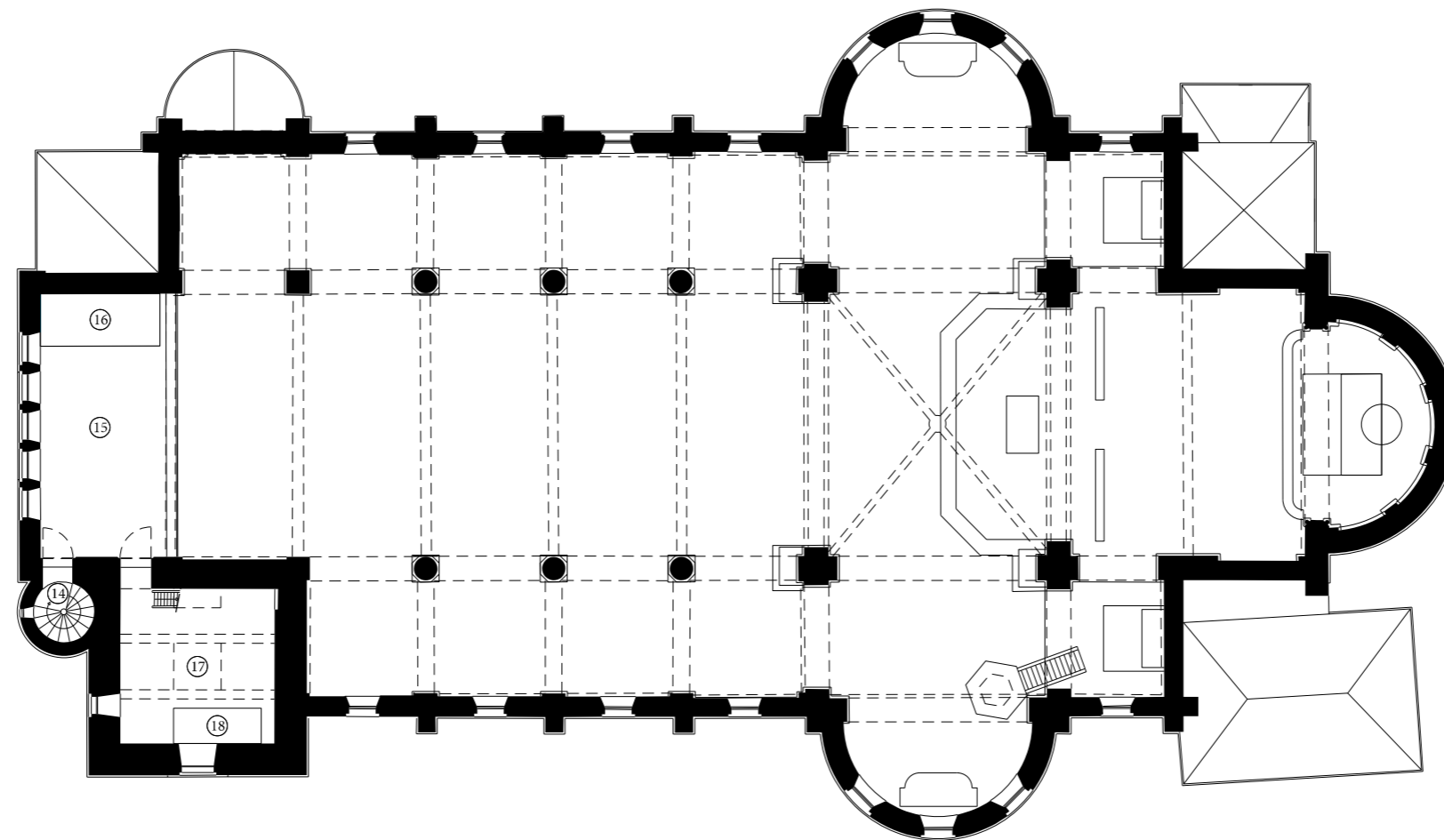
schaal: 1/200

(01) middenschip (02) koor (03) hoofdaltaar (04) inkom westportaal (05) zijkapel (06) inkom toren (07) torentrap (08) inkom sacristie (09) sacristie (10) onbekend (11) berging (12) berging (13) toilet

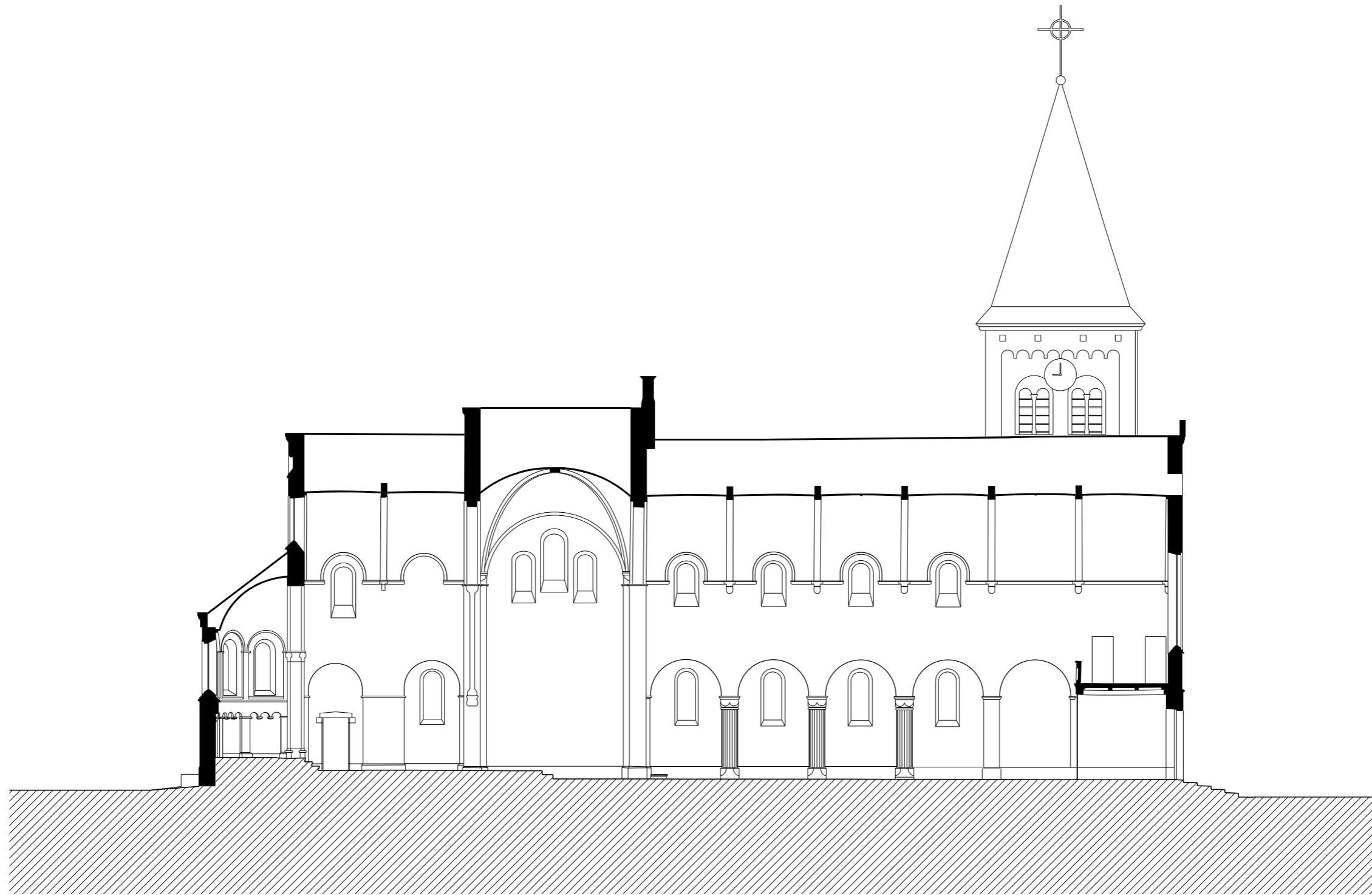
3D-scan toren verdieping +3

afbeelding: Geomodus

VERDIEPING +1 BESTAANDE TOESTAND

schaal: 1/200

(14) torentrap (15) doksaal (16) orgel (17) torenkamer (18) transformator GSM

LANGSDOORSNEDE BESTAANDE TOESTAND
schaal: 1/200

KERK
Sint-Blasiuskerk

DWARSDOORSNEDE BESTAANDE TOESTAND
schaal: 1/200

INTERIEUR HUIDIGE TOESTAND

INTERIEUR HUIDIGE TOESTAND

KERK

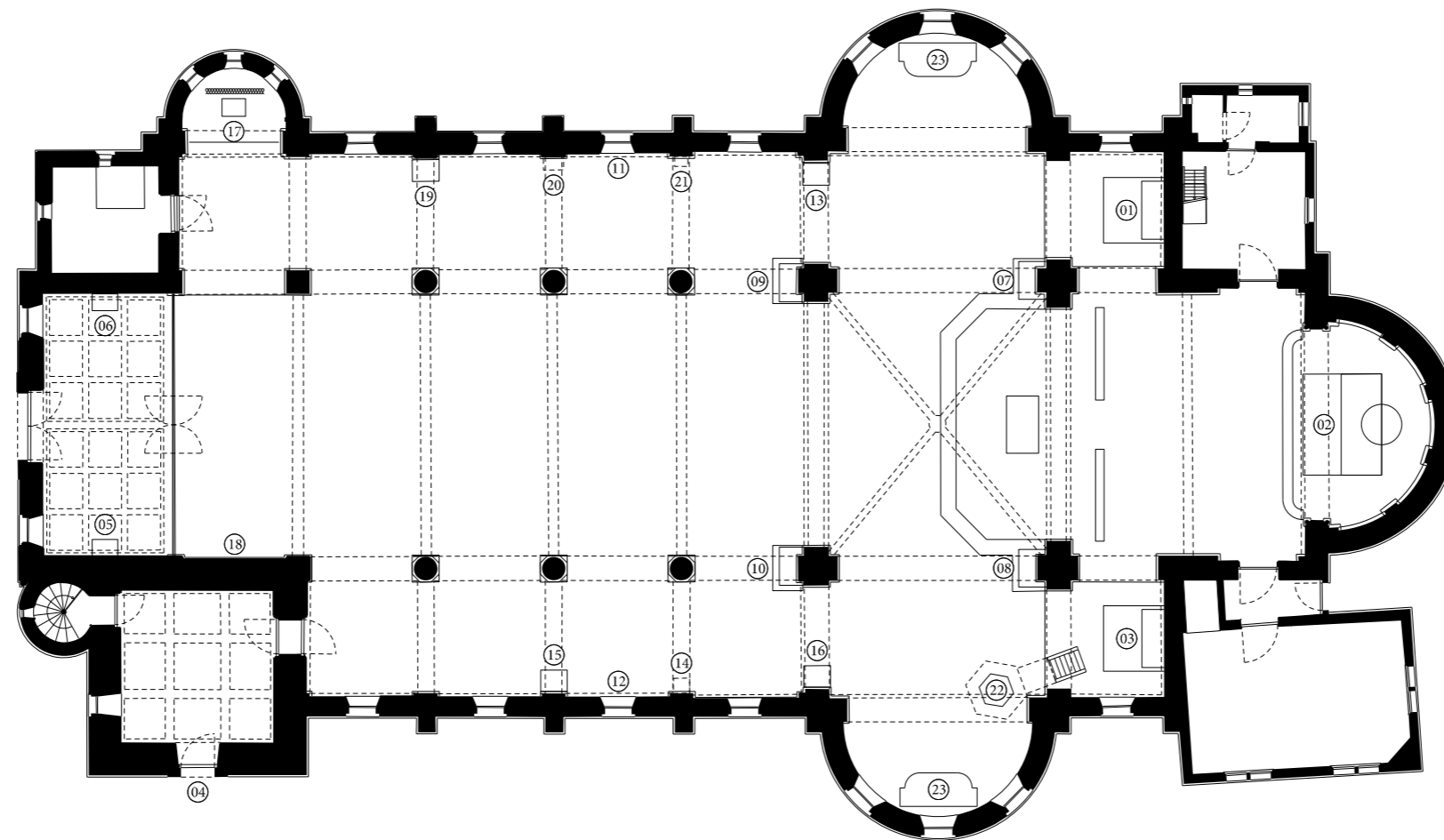
Sint-Blasiuskerk

Kerkschatten

1. Zij-altaar H. Maria en Kind
2. Hoofdaltaar
3. Zij-altaar St. Jozef en Kind
4. H. Blasius (1878) Antoon Saeyens
5. H. Petrus (1878) Antoon Saeyens
6. H. Paulus (1878) Antoon Saeyens
7. H. Hart van Jezus
8. H. Wivina
9. O.L.V. v. Banneux
10. H. Blasius
11. Kruisweg (in totaal 2 x 7 taferelen) afkomstig uit abdij nabij Luik. Aangekocht in 1939. Herschilderd door Frans Vanijlen (1981, bijgewerkt in 1997)
12. id.
13. H. Isidorus
14. H. Antonius
15. H. Cecilia
16. O.L. Vrouw
17. O.L.V. van Heppen (ca. 1625) eikenhout. Behoorde vroeger toe aan de O.L. Vrouwegilde (schuttersgilde) en stond in het Statiekapelleke. In 1778 geplaatst in nis van de eerste kapel. Gerestaureerd in 1995 met de steun van de Provincie Limburg. Ingehuldigd op 6 mei 1995.
18. H. Blasius (1849) Jansen. hersteld door de Heemkundige kring in 1989.
19. H. Hart Maria
20. H. Barbarara
21. onbekend
22. Preekstoel afkomstig uit de abdij Herckenrode (1634), aangekocht in 1905. Afkomstig uit de eerste kerk van Leopoldsburg. Het bevat afbeeldingen van O.L. Vrouw in bootje, H. Cornelius, een paus, H. Margaretha, de naam van Maria, H. Familie, H. Joris
23. Biechtstoelen, aangekocht in 1939.
24. Orgel, aangekocht in 1896 voor 7.800fr (Theodore Ruef, Sint-Truiden). Beschadigd door granaatinslagen op 12 september 1944. Vernieuwd in 2003.

KERK
Sint-Blasiuskerk

KERKSCHATTEN
overzichtsplan (1/200)

PROGRAMMA

voor kerk & nevenbestemming

1/ KAPEL

Doel:
Liturgische ruimte voor zondagsviering, uitbreidbaar voor grotere diensten (uitvaart, communie,...)

Beoogde capaciteit:
Zondagsviering: 30 tot 40 zitplaatsen

Programma:

- Liturgische ruimte
- Sacristie (?)

Andere eisen / wensen:

- Liturgische ruimte ook geschikt voor lezingen, kleine opvoeringen,...
- Eigen toegang (?)

2/ HORECA

Doel:
Cafétaria / brasserie

Beoogde capaciteit:
Niet bepaald

Programma:

- Toog
- Keuken
- Berging voor dranken
- Sanitair

3/ EVENEMENTEN

Doel:
Polyvalente ruimte voor uiteenlopende activiteiten: familiefeesten, oudercontact, tentoonstellingen, opvoeringen en concerten,...

Beoogde capaciteit:
200 tot 300 zitplaatsen

Programma:

- Toog (?)
- Keuken (?)
- Sanitair (?)
- Berging voor tafels en stoelen / tribune (?)

Andere eisen / wensen:

- Relatie buitenruimte / terras
- Afgesloten speelplaats voor kinderen

4/ CO-WORKING

Doel:
Flexibele werkplekken

Beoogde capaciteit:
Niet bepaald

Programma:

- Individuele werkplekken
- Gemeenschappelijke vergaderruimte
- Gemeenschappelijke nevenfuncties: kopiëren & printen, kitchenette (?)

Ontwerpparameters

ANALYSE

voor kerk & nevenbestemming

FLEXIBILITEIT & OMKEERBAARHEID

Laten de geplande ingrepen een flexibel gebruik toe van de verschillende lokalen op korte termijn (= dagelijks gebruik) en op lange termijn (= toekomstig gebruik)?

- Polyvalent en meervoudig gebruik van de lokalen
- Flexibiliteit van de lokalen en samenvoegbaarheid van naast elkaar gelegen lokalen.
- Uitbreiding van de liturgische ruimte voor aangelegenheden met grotere bezetting / richting van de uitbreiding: in het schip (grote capaciteit) of in het transept (middelgrote capaciteit)
- Uitdoofscenario voor de liturgische ruimte en herbestemming van de kapel.

OMVANG & IMPACT

Welke is de omvang van de bouwkundige ingrepen die nodig zijn voor de verwezenlijking van het programma, en wat is de ruimtelijke impact van deze ingrepen op het bestaande kerkgebouw?

- Noodzakelijkheid nieuwe binnentrap (evacutieweg) en personenlift
- Noodzakelijkheid en grootte van een tussenverdieping.
- Omvang van nieuwe doorbrekingen tussen binnenruimten en tussen binnen- en buitenruimte.

GELIJKTIJDIG & AFZONDERLIJK GEBRUIK

Welke eisen worden gesteld aan het gelijktijdig en niet-gelijktijdig gebruik van de lokalen?

- Uitbating: hoe wordt het gebouw beheerd?
- Kunnen de lokalen onafhankelijk van elkaar gebruikt worden? Hoever reikt die 'onafhankelijkheid'?
- Welke nevenfuncties kunnen gedeeld worden en wat zijn de gevolgen voor het dubbele gebruik: toog, bergruimte, keuken,...
- Welke eisen worden gesteld aan de akoestische scheiding?

CAPACITEIT & GEBRUIK

Wat is de beoogde capaciteit van de verschillende deelfuncties?

- Grote polyvalente zaal
- Kleine polyvalente zaal (?)
- Cafétaria
- Liturgische ruimte
- Flexplekken: aantal & opvatting / afgesloten cellen of gemeenschappelijke open ruimte / afgesloten vergaderlokalen?

BINNENRUIMTE VERSUS BUITENRUIMTE

Op welke manier wordt de nieuwe functie van de kerk betrokken op en zichtbaar vanuit de buitenruimte? Wat is de impact op de buitenruimte?

- Organisatie van toegangen
- Toegankelijkheid
- Gebruiksruimte rondom het kerkgebouw
- Parkeren: noodzakelijke parkeerplaatsen in functie van de nevenbestemming

Ontwerpend Onderzoek

SMALL MEDIUM LARGE

Aan de hand van de vier programma-onderdelen (kerk / café / evenement / co-working) worden in het ontwerpend onderzoek 12 verschillende scenario's gepresenteerd voor de nevenbestemming van de Sint-Blasiuskerk. De scenario's worden verdeeld in 3 groepen waarbij de bouwkundige impact op het bestaande kerkgebouw telkens verschilt en de omvang van de ingreep steeds toeneemt.

In de scenario's onder de noemer 'SMALL' worden de bouwkundige ingrepen tot een minimum beperkt. Het gehele programma wordt georganiseerd op de begane grond; een nieuwe trap of liftinstallatie worden zo vermeden. Het bestaande doksaal wordt behouden maar is slechts beperkt toegankelijk via de bestaande

spiltrap. In functie van de voorschriften is het mogelijk dat de brandweer deze verdieping uitsluit voor publiek toegankelijke activiteiten. Bepaalde functies zoals een kleine zaal of een tweede keuken ontbreken in dit scenario.

In de plannen opgenomen onder het deel 'MEDIUM' wordt een nieuwe trap voorzien die beantwoordt aan de voorschriften en die, samen met een liftinstallatie, de verdieping voor iedereen toegankelijk maakt. Trap en lift worden ondergebracht in de kerktoeren omdat op deze positie de visuele en ruimtelijke impact op het kerkgebouw binnen én buiten minimaal is. Het bestaande doksaal wordt in deze voorstellen vergroot om de capaciteit en mogelijkheden van de verdieping te vergroten. In een bijkomend onderzoeksvoorstel (MEDIUMbis) wordt een extra grote verdiepingvloer ingeplant centraal in het schip. Het bestaande doksaal wordt in dit scenario behouden, onafhankelijk van de nieuwe en lager gelegen vloerplaat.

In het deel 'LARGE' tenslotte, wordt aan het gebouw nog een beperkte uitbreiding voorzien met een nevenfunctie. Door de toevoeging van een extra bouwvolume kan de planorganisatie binnen de kerk geoptimaliseerd worden.

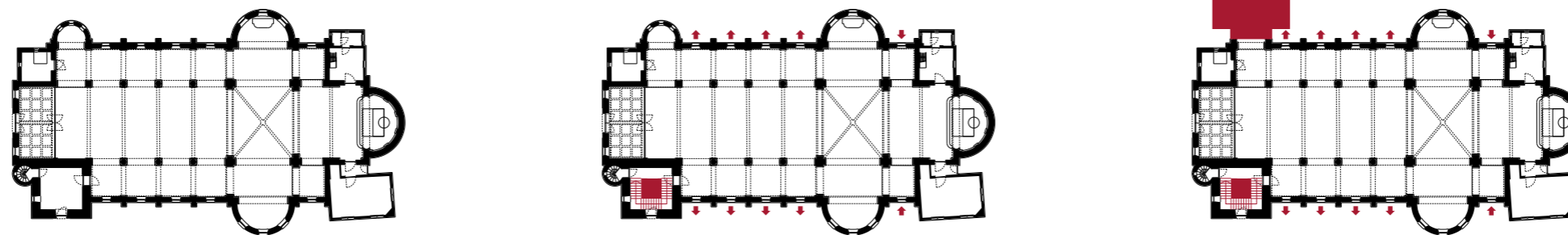
Binnen eenzelfde groep, worden de onderlinge

verschillen tussen de scenario's meestal bepaald door de positie van het cafetaria/toog, de toiletten, en de kapel, en door de aard en omvang van de nevenfuncties zoals een afzonderlijke toog en/of keuken voor de zaal.

Alle voorstellen hebben gemeen dat de ruimtelijkheid van het schip, het transept en de zijbeuken steeds wordt gevrijwaard.

ANALYSE

voor kerk & nevenbestemming

SMALL: minimale bouwkundige ingreep / geen toegankelijke verdieping (geen nieuwe binnentrap of liftinstallatie) / geen relatie met de buitenruimte
 MEDIUM: gemiddelde bouwkundige ingreep / toegankelijke verdieping (nieuwe binnentrap en liftinstallatie)
 LARGE: maximale bouwkundige ingreep / toegankelijke verdieping (nieuwe binnentrap en liftinstallatie) en beperkte uitbreiding

KOORAFSLUITING

Sint-Laurenskerk Rotterdam door Cornelius de Man (1664-1666)

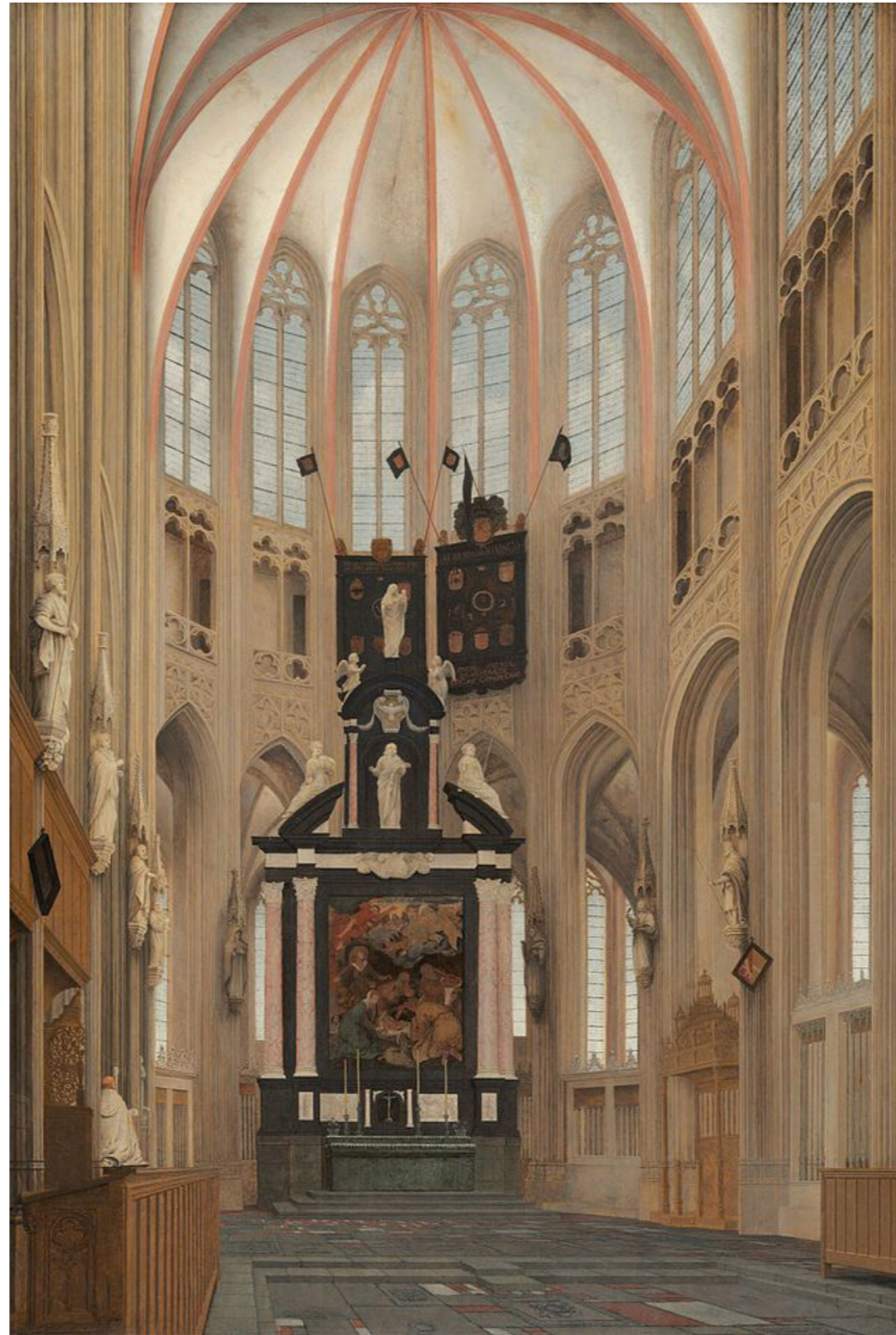
OPDELEN
Referentiebeelden historische kerkinterieurs

KOORAFSLUITING

Gezicht in de Oude Kerk in Delft door Hendrick Cornelisz van Vliet (1654)

OPDELEN
Referentiebeelden historische kerkinterieurs

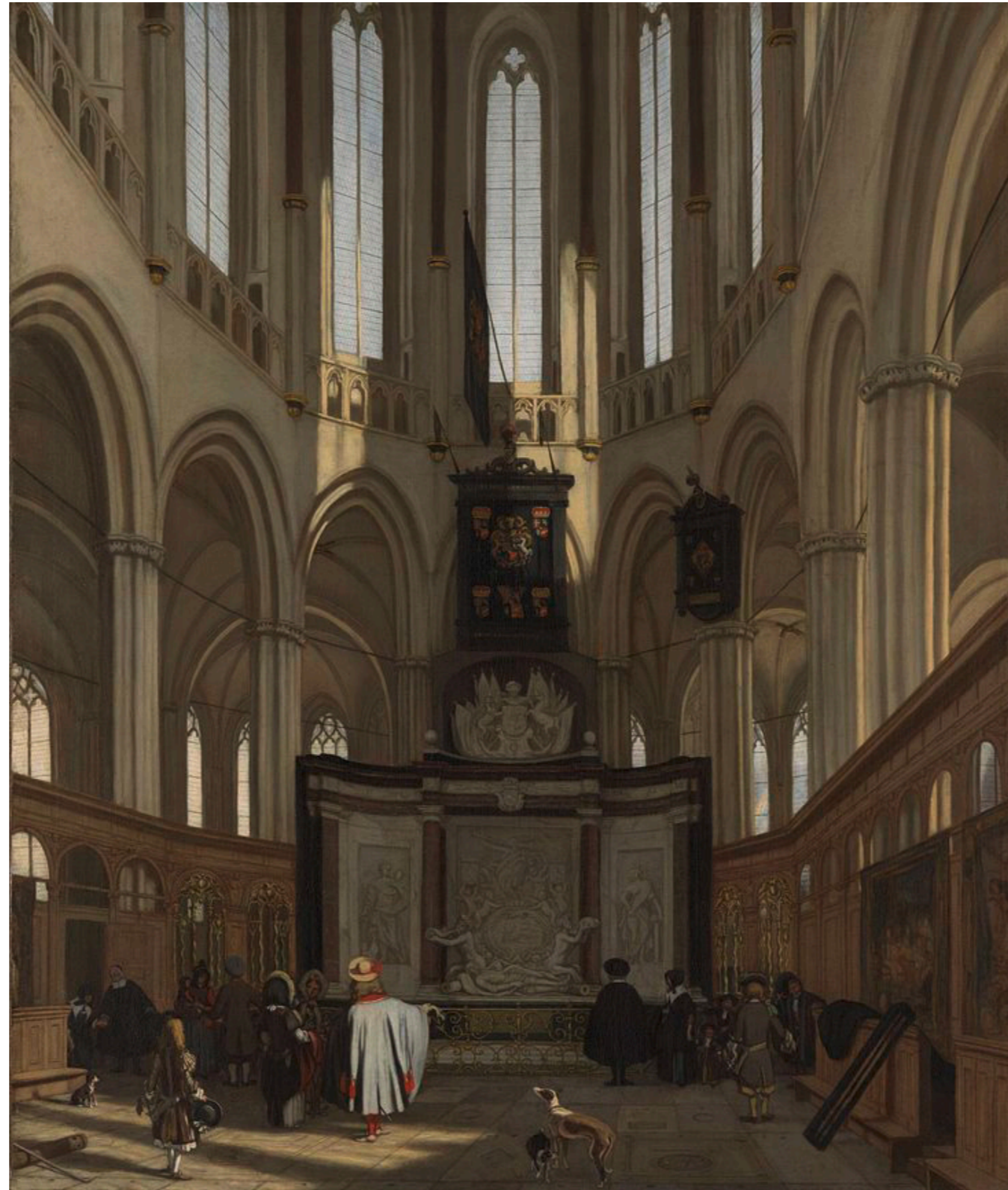

KOORAFSLUITING

Sint-Janskathedraal in 's-Hertogenbosch door Pieter Jansz Saenredam (1646)

OPDELEN

Referentiebeelden historische kerkinterieurs

KOORAFSLUITING

Het koor van de Nieuwe Kerk met het praalgraf van Michiel de Ruyter door Emanuel de Witte

TRANSPARANTE OPDELING IN HET SCHIP

Sint-Martinuskerk (1890-1891), Baak (NL), architect herbestemming: Wim Boerman

NIET-TRANSPARANTE OPDELING IN HET SCHIP

Heilandskirche, Berlin-Moabit (DE) architect herbestemming: Kampmann-architekten (2004)

OPDELEN
Referentiebeelden hedendaagse kerkinterieurs

FLEXIBELE AFSCHEIDING VAN HET SCHIP EN DE ZIJBEUKEN

Dorpshuis de Trapkes, Sprundel (NL)

OPDELEN

Referentiebeelden hedendaagse kerkinterieurs

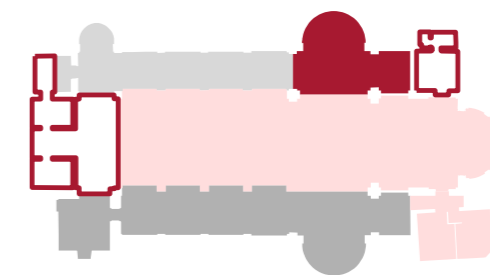
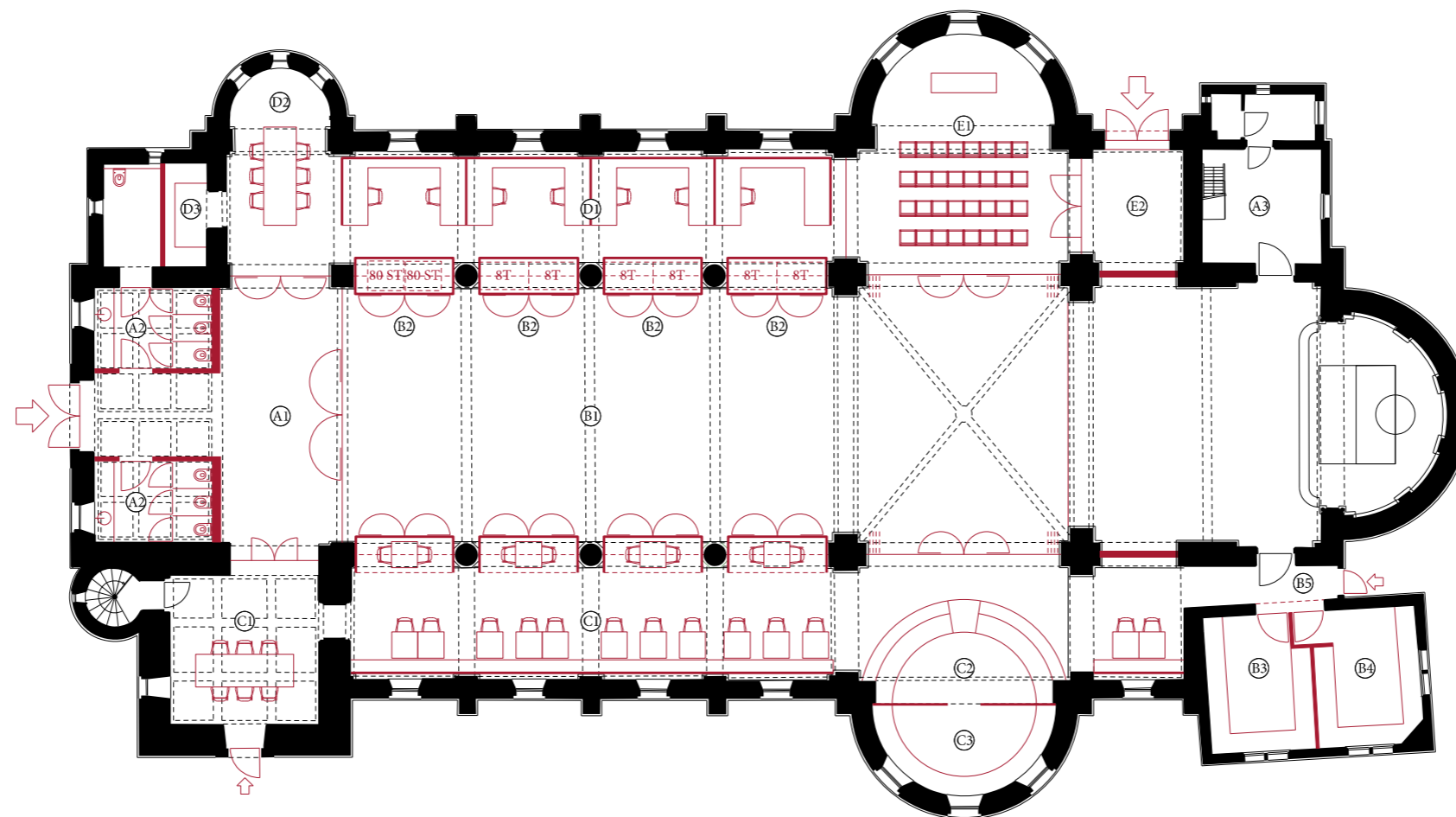
AFSCHEIDING VAN DE ZIJBEUKEN

Sint-Gertrudis van Nijvelkerk, Heerle (NL) architect: J. van Mansveld, architect herbestemming: Sander van Sambeek-Oomen Architecten

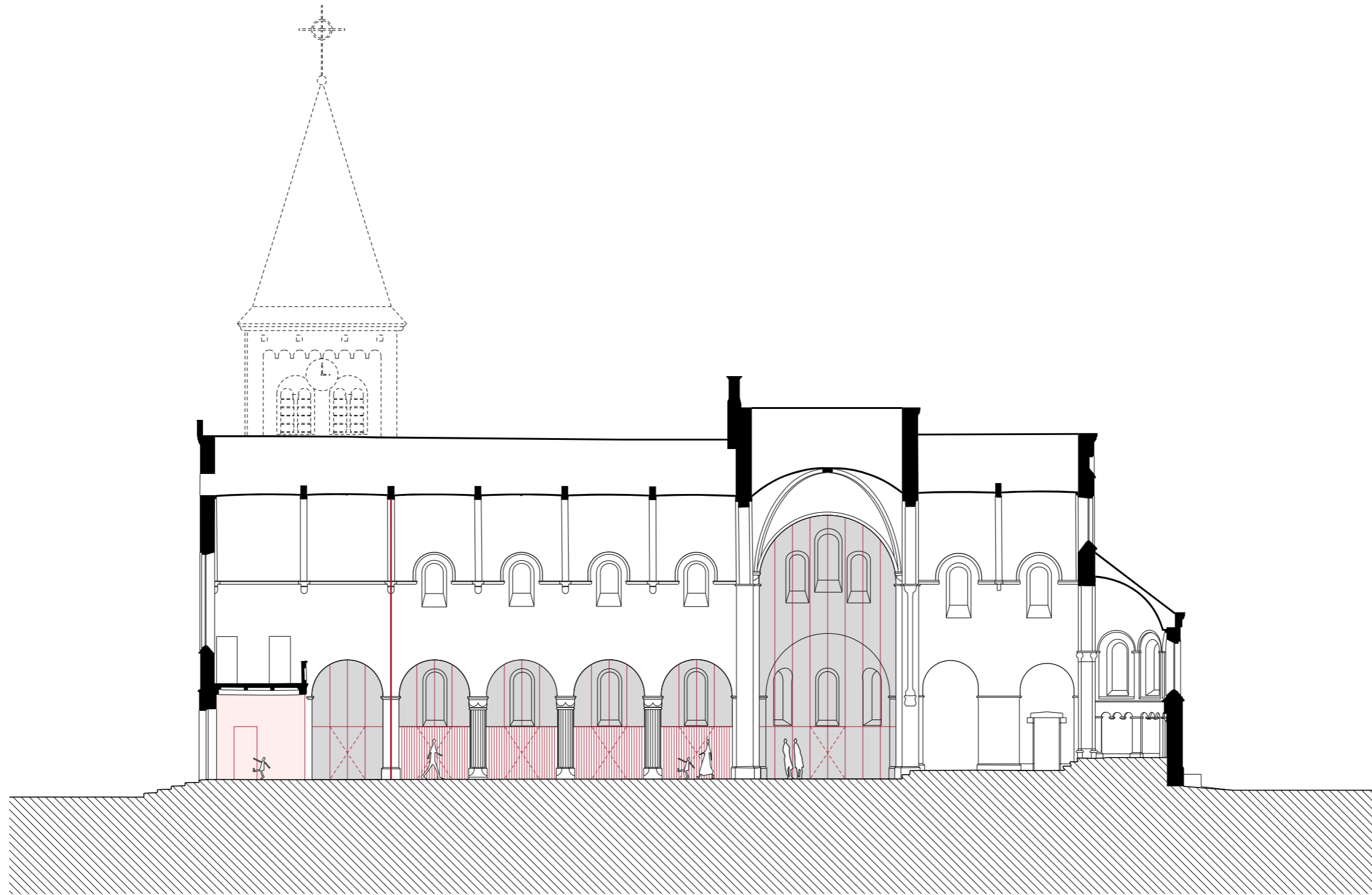
LAGE SCHEIDINGSWAND MET HORIZONTALE VERBINDING

restaurant The Jane, Antwerpen (BE) inrichting: Piet Boon

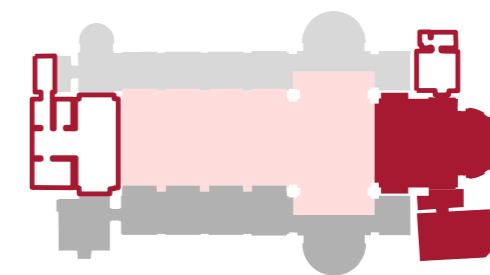
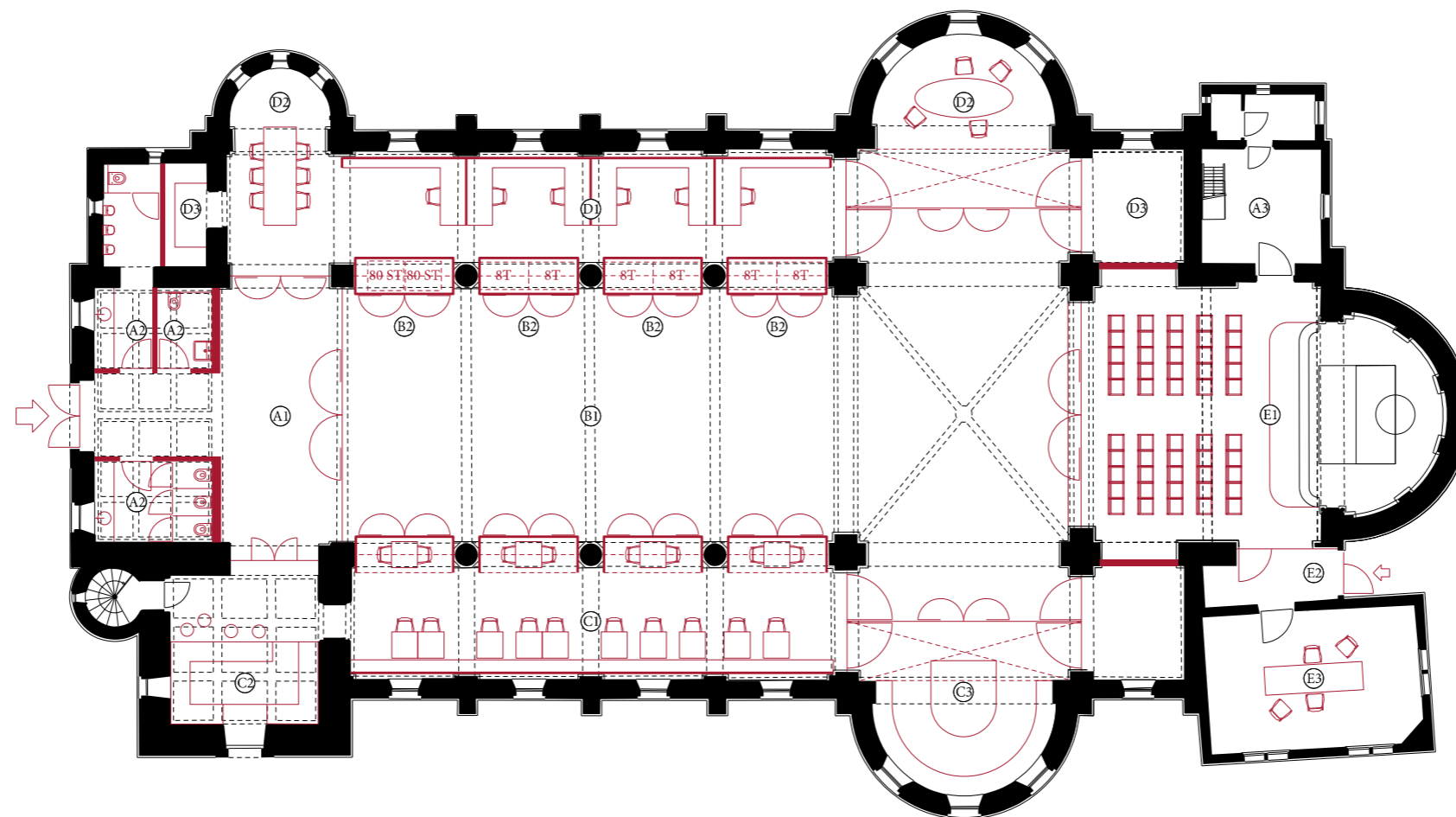

GRONDPLAN
schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte
- B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal (B.2) berging - 160 stoelen + 48 tafels (B.3) keuken (B.4) berging (B.5) dienstingang
- C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) keuken
- D/ CO-WORKING (D.1) flexplekken (D.2) vergaderruimte (D.3) berging
- E/ KAPEL (E.1) kapel 32 stoelen (E.2) ingang kapel

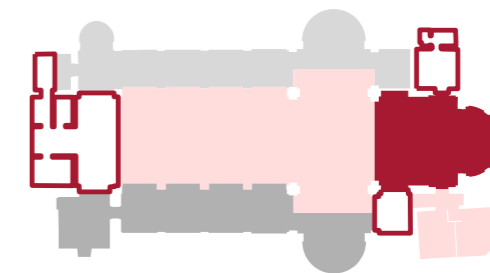
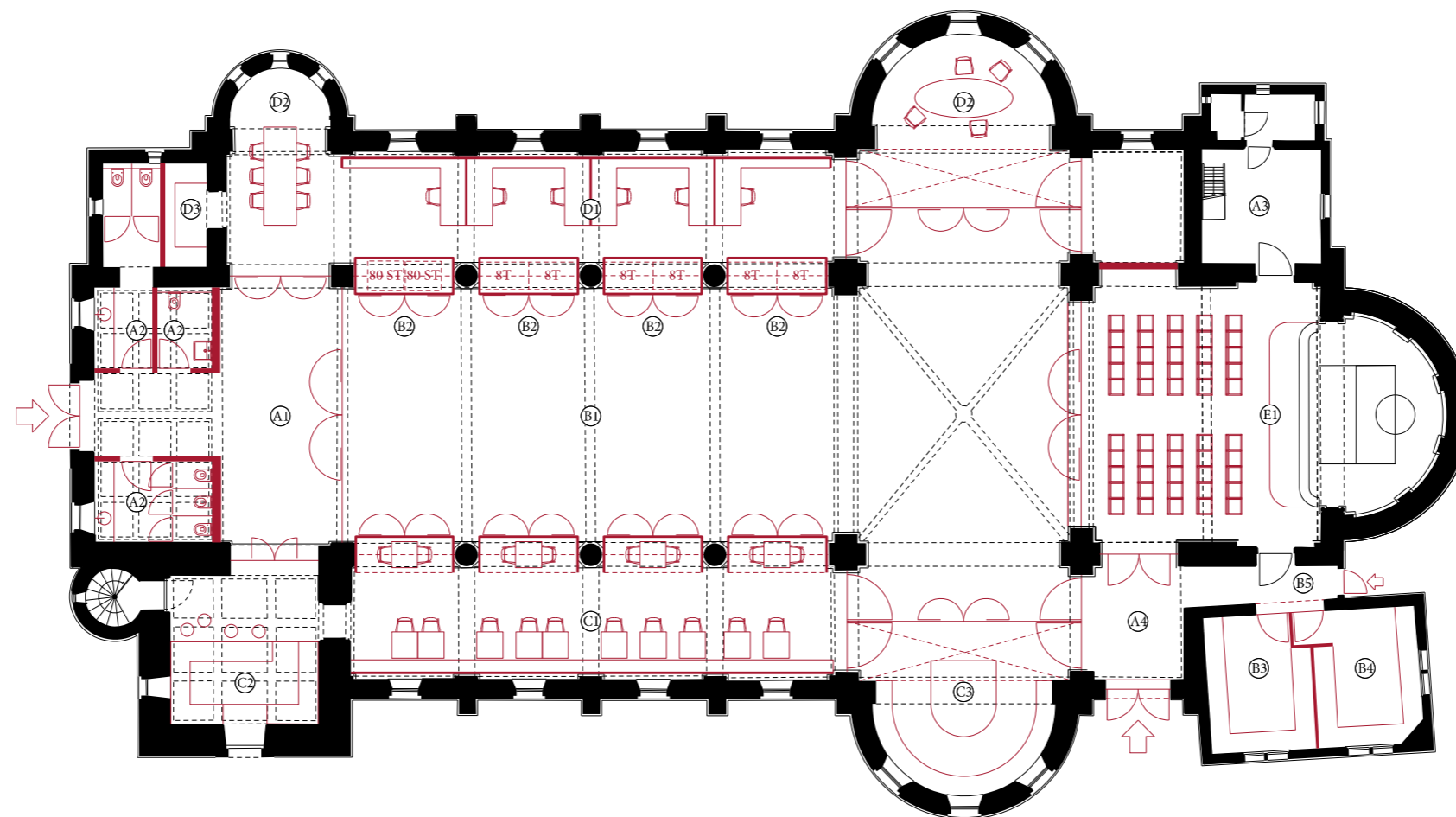

LANGSDOORSNEDE
schaal: 1/200

GRONDPLAN
schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte
- B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal (B.2) berging - 160 stoelen + 48 tafels
- C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) keuken
- D/ CO-WORKING (D.1) flexplekken (D.2) vergaderruimte (D.3) berging
- E/ KAPEL (E.1) kapel (E.2) ingang kapel 50 stoelen, (E.3) catecheseruimte

GRONDPLAN
schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte (A.4) zij-inkom
- B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal (B.2) berging - 160 stoelen + 48 tafels (B.3) keuken (B.4) berging (B.5) dienstingang
- C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) keuken
- D/ CO-WORKING (D.1) flexplekken (D.2) vergaderruimte (D.3) berging
- E/ KAPEL (E.1) kapel

HORECA ZIJBEUK MET ZIJDELINGSE VERBINDING
Parador Alcalá de Henares (SP) architect: Aranguren-Gallegos

STUDIOLO / WERKNIS

San Girolamo nello studio (1474-1475) Antonello da Messina (1430-1479)

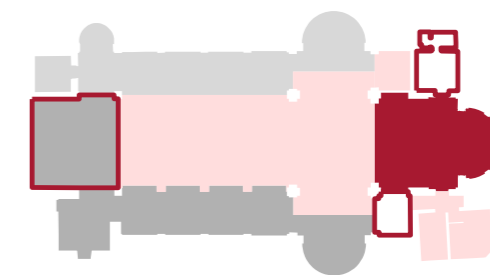
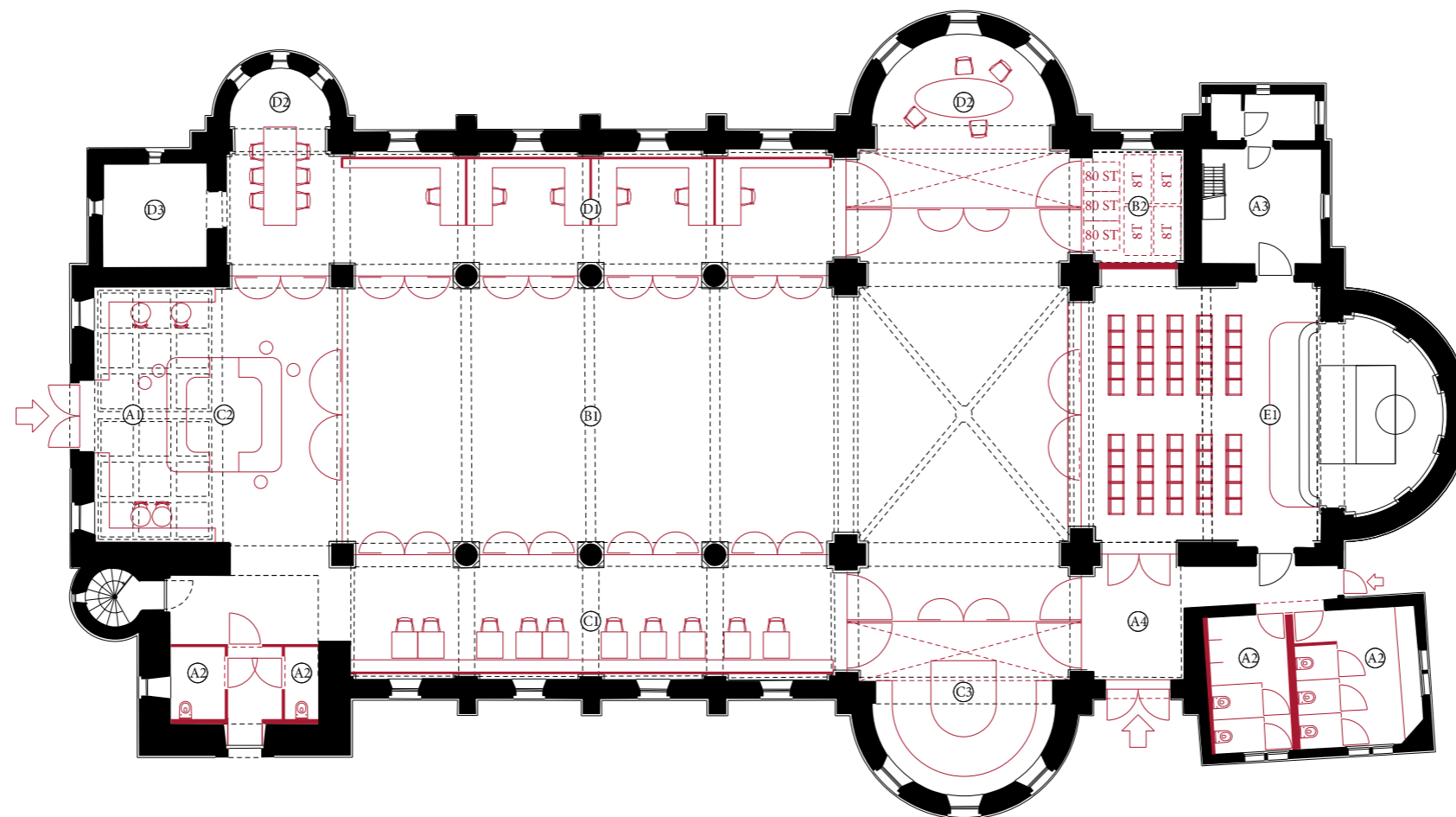
WERKNIS

L: Gallen-Kallela Museum, Espoo (FI)
R: Fontevraud l'Hôtel (FR), architect: Jouin Manku

WERKNIS

SPACES Vijzelstraat, Amsterdam (NL)

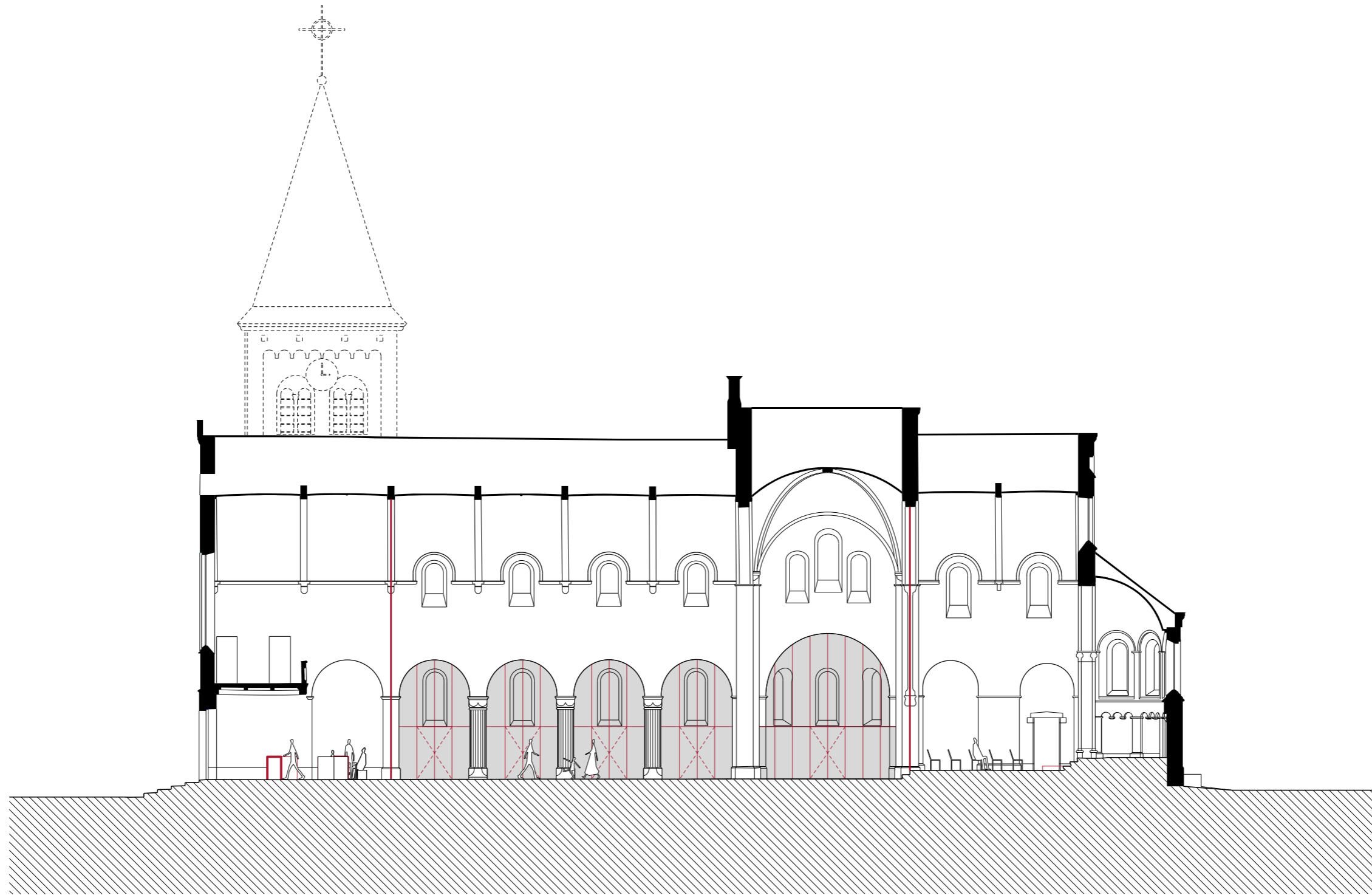
GRONDPLAN
schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte (A.4) zij-inkom
- B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal (B.2) berging - 240 stoelen + 32 tafels
- C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) keuken
- D/ CO-WORKING (D.1) flexplekken (D.2) vergaderruimte (D.3) berging
- E/ KAPEL (E.1) kapel

FOYER MET TOOG

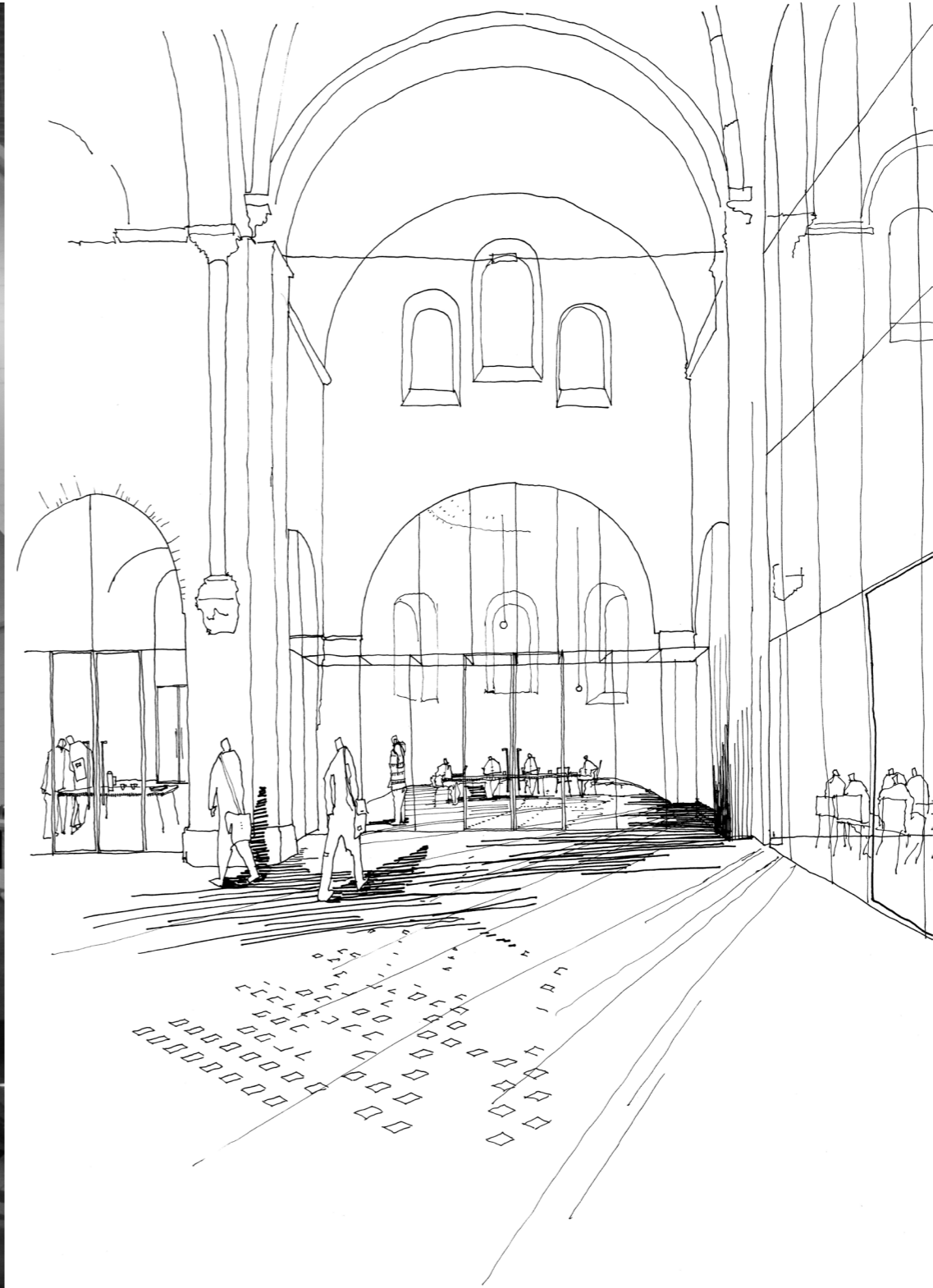
Philharmonic Hall, Liverpool (UK) architect: Caruso St. John

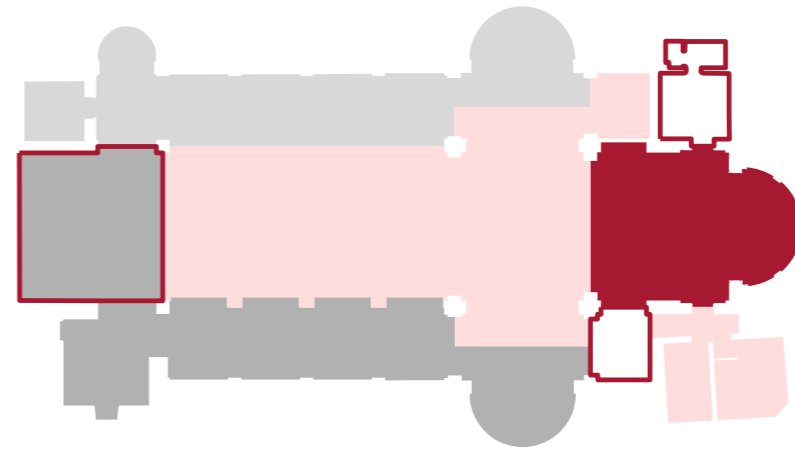
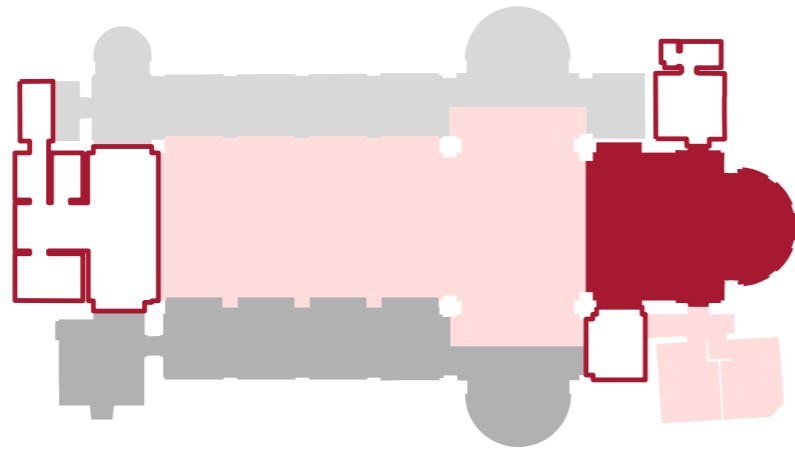
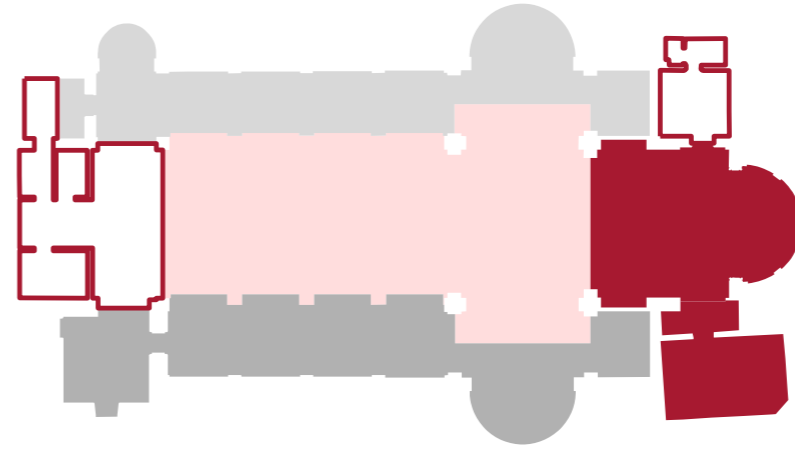
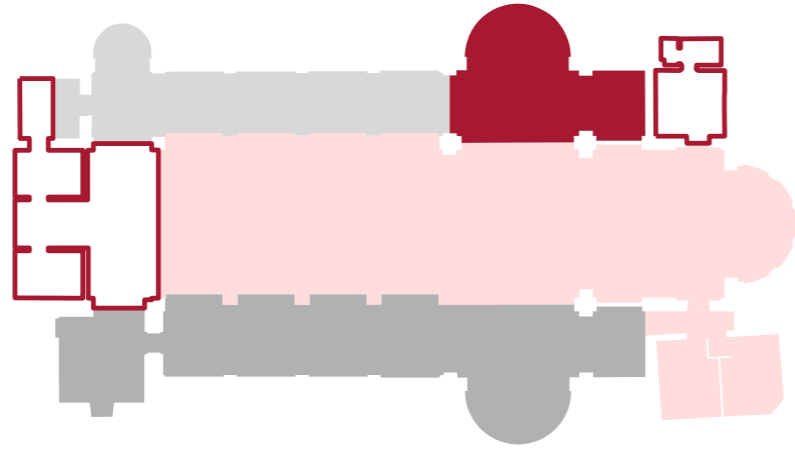

LANGSDOORSNEDE
schaal: 1/200

S
Scenario ID: SMALL

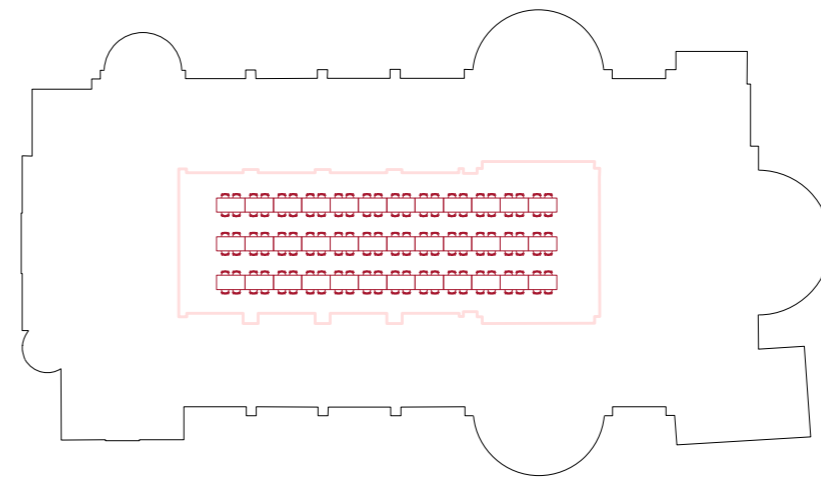
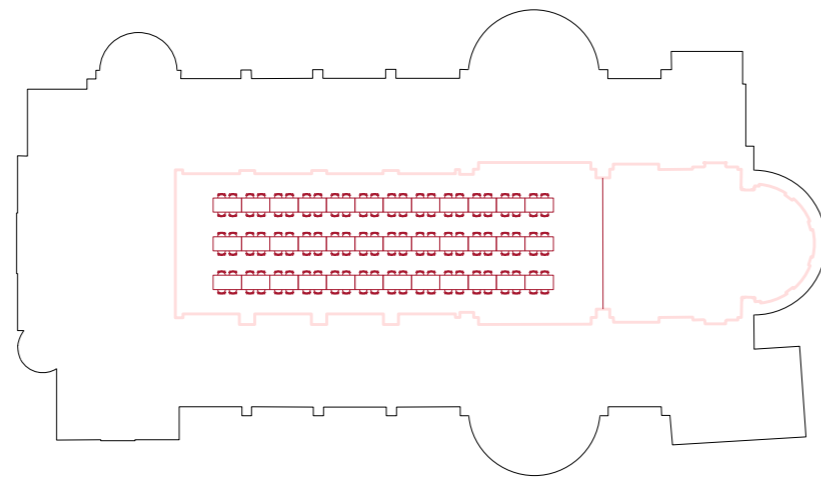
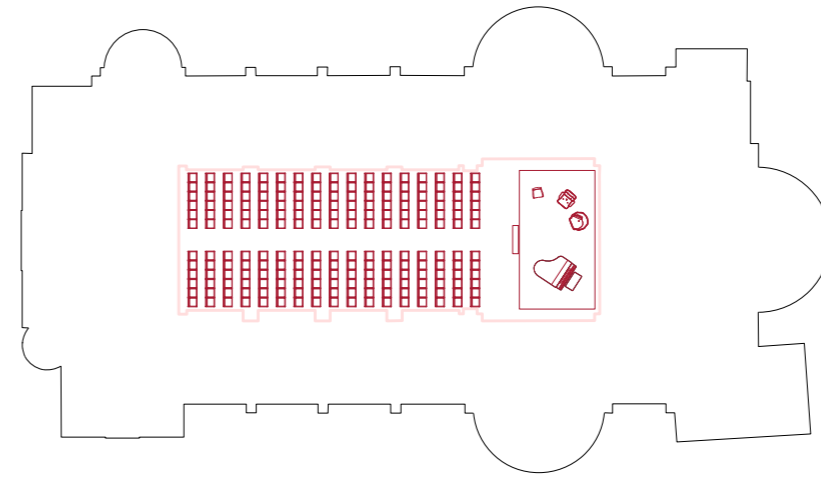
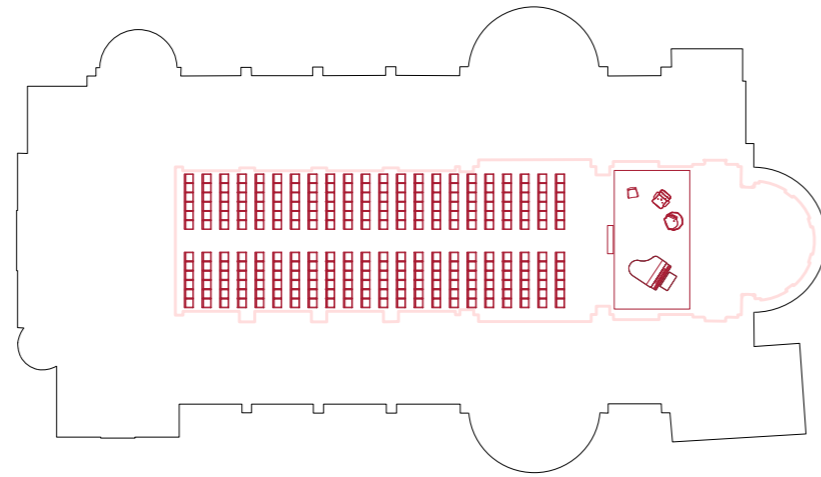

A | B
C | D

SMALL

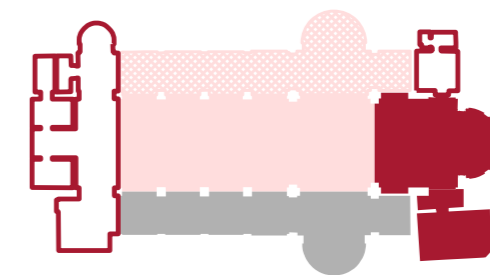
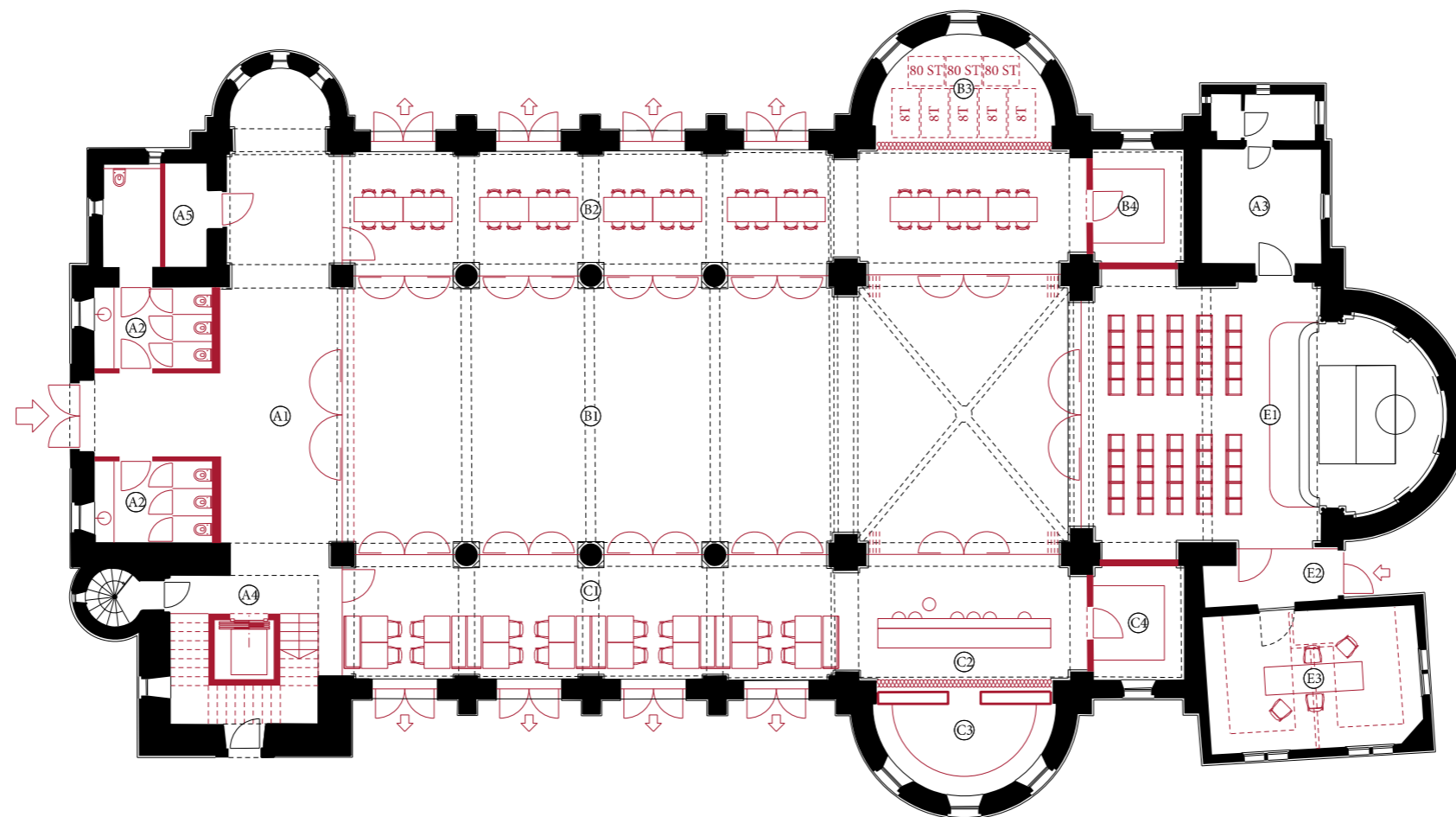
- ALGEMEEN
- EVENEMENTEN
- HORECA
- CO-WORKING
- KAPEL

A | B/C/D
A | B/C/D

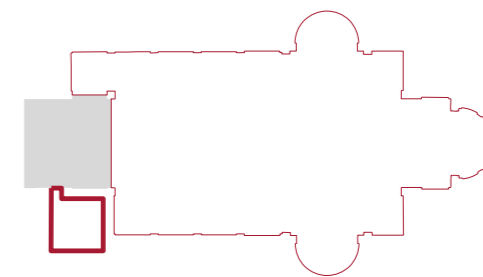
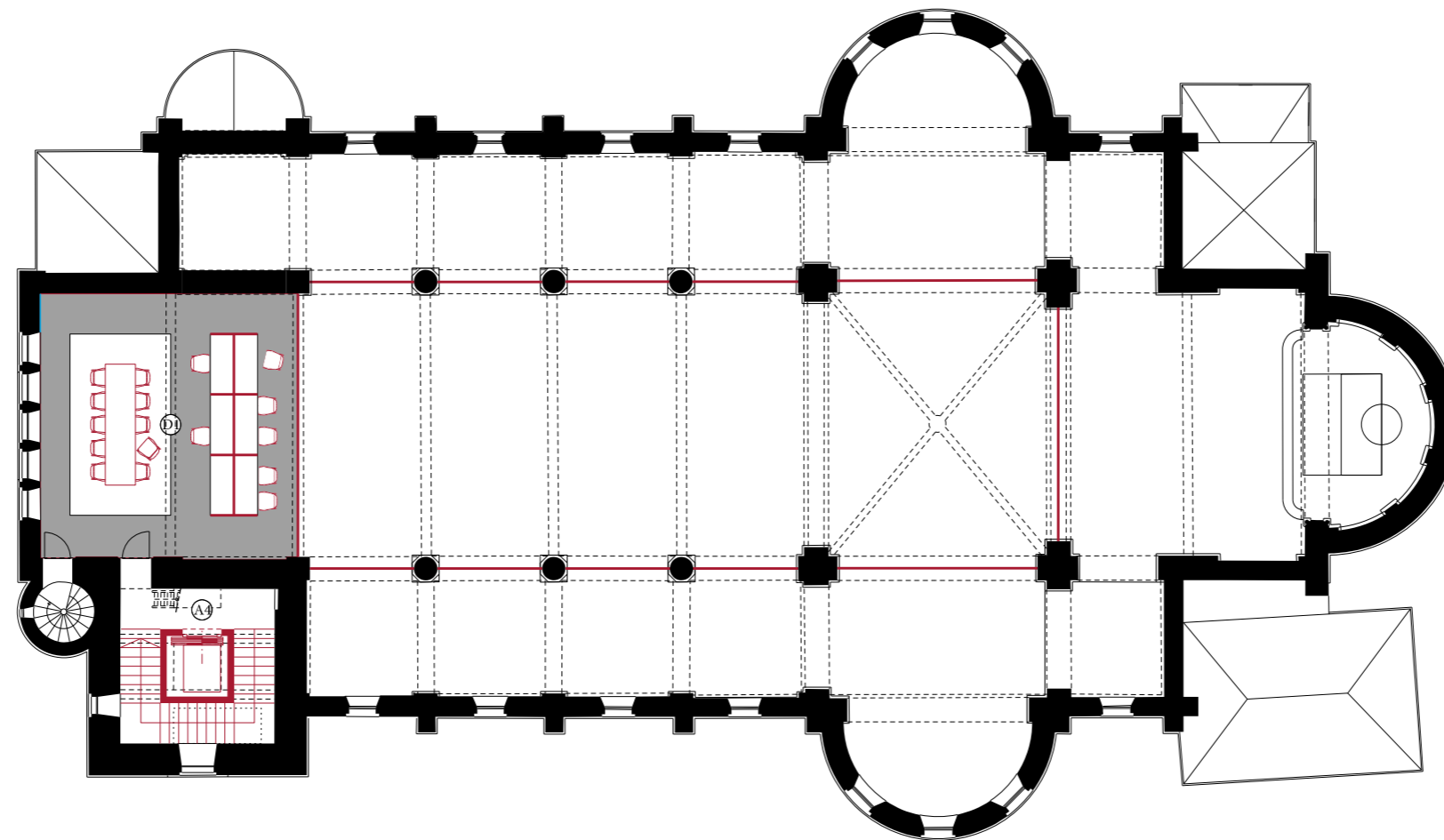
BEREKENING MAXIMALE CAPACITEIT

scenario SMALL A/ 264 stoelen / 36 tafels - 144 stoelen
scenario SMALL B/C/D/ 204 stoelen / 36 tafels - 144 stoelen

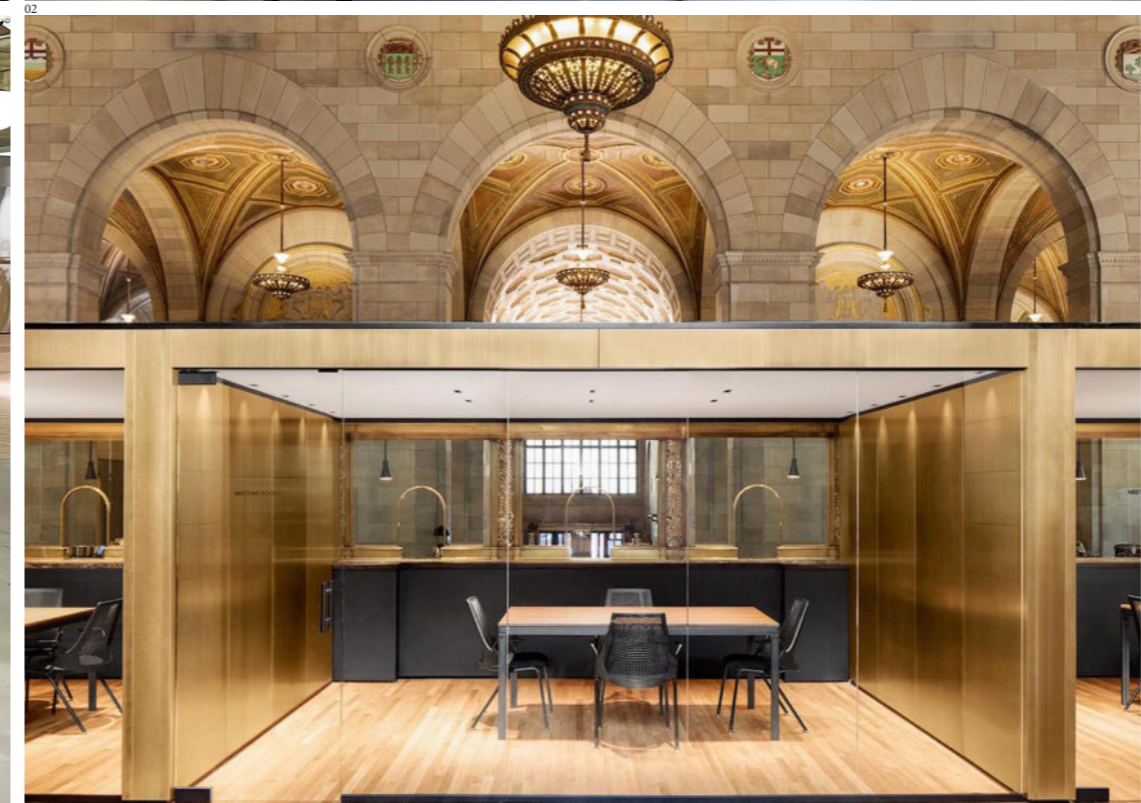
GRONDPLAN
schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte (A.4) lift + trap (A.5) berging
- B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal 1 (B.2) polyvalente zaal 2 (B.3) berging - 240 stoelen + 40 tafels (B.4) kitchenette
- C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) keuken (C.4) berging
- D/ CO-WORKING zie verdiepingsplan
- E/ KAPEL (E.1) kapel (E.2) ingang kapel (E.3) catecheseruimte

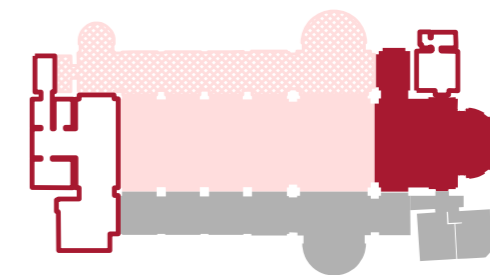
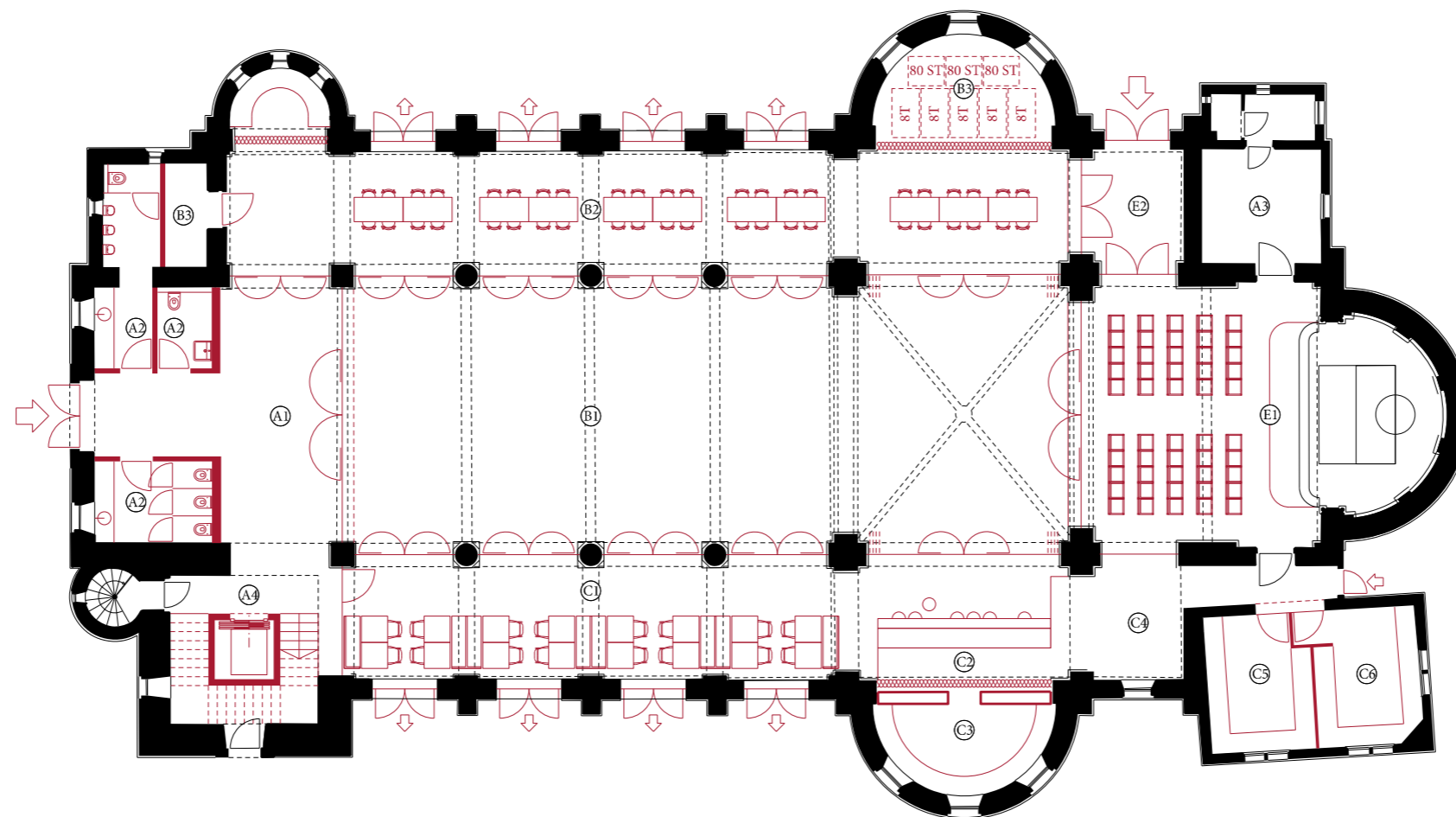
VERDIEPINGSPLAN
schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.4) lift + trap
- D/ CO-WORKING (D.1) vergaderruimte en flexplekken

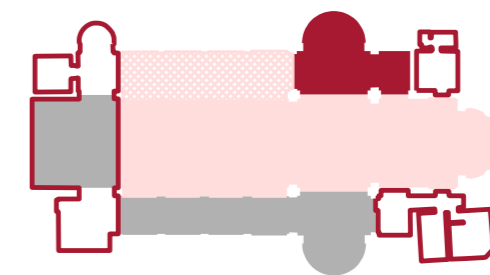
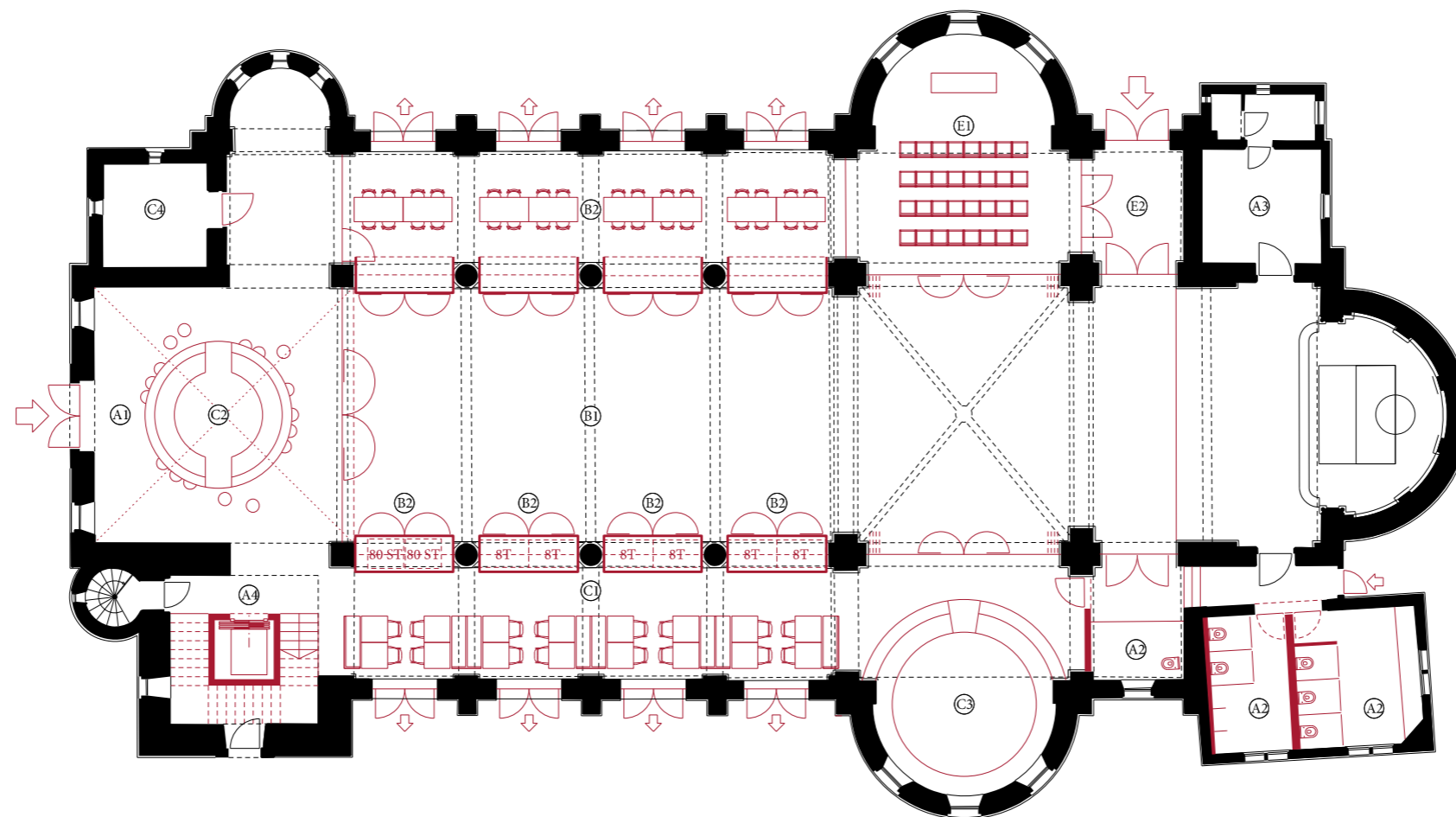
COWORKING
 Werkplek: landschap, nis, cel, lokaal ?

(01) Entreprenörskyrkan, Stockholm (SE) (02) SPACES Rode Olifant, Den Haag (NL) (03) SPACES Vijzelstraat, Amsterdam (NL) (04) CREW coworking space, Montreal (CA)

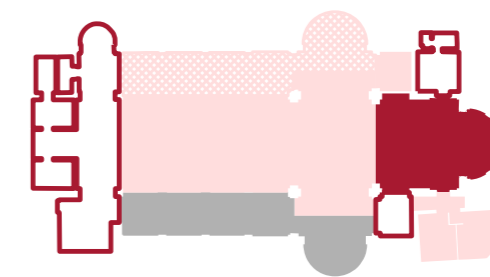
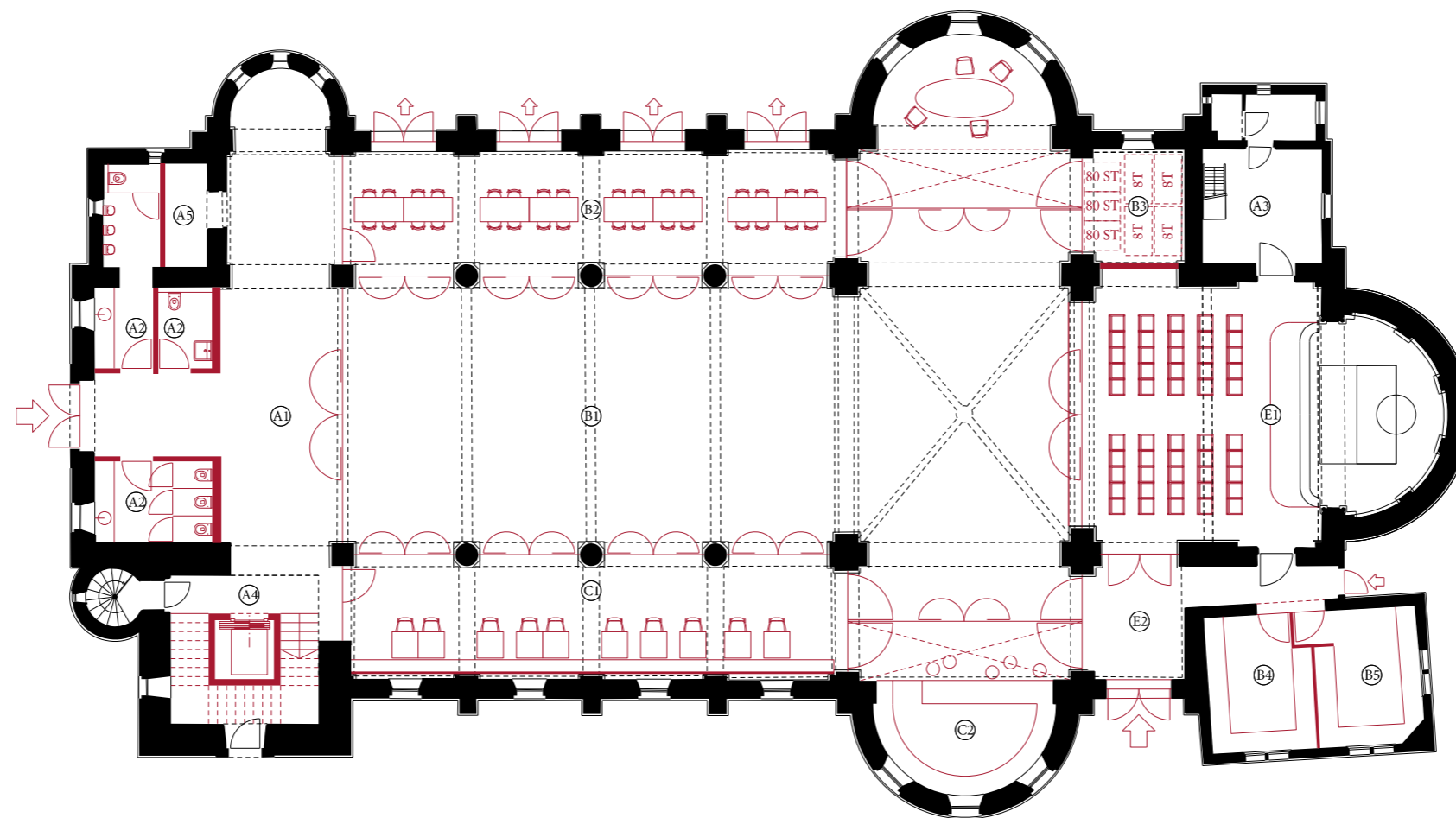
GRONDPLAN
schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte (A.4) lift + trap
- B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal 1 (B.2) polyvalente zaal 2 (B.3) berging - 240 stoelen + 40 tafels
- C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) keuken (C.4) berging (C.5) keuken (C.6) berging
- D/ CO-WORKING zie verdiepingsplan
- E/ KAPEL (E.1) kapel (E.2) ingang kapel

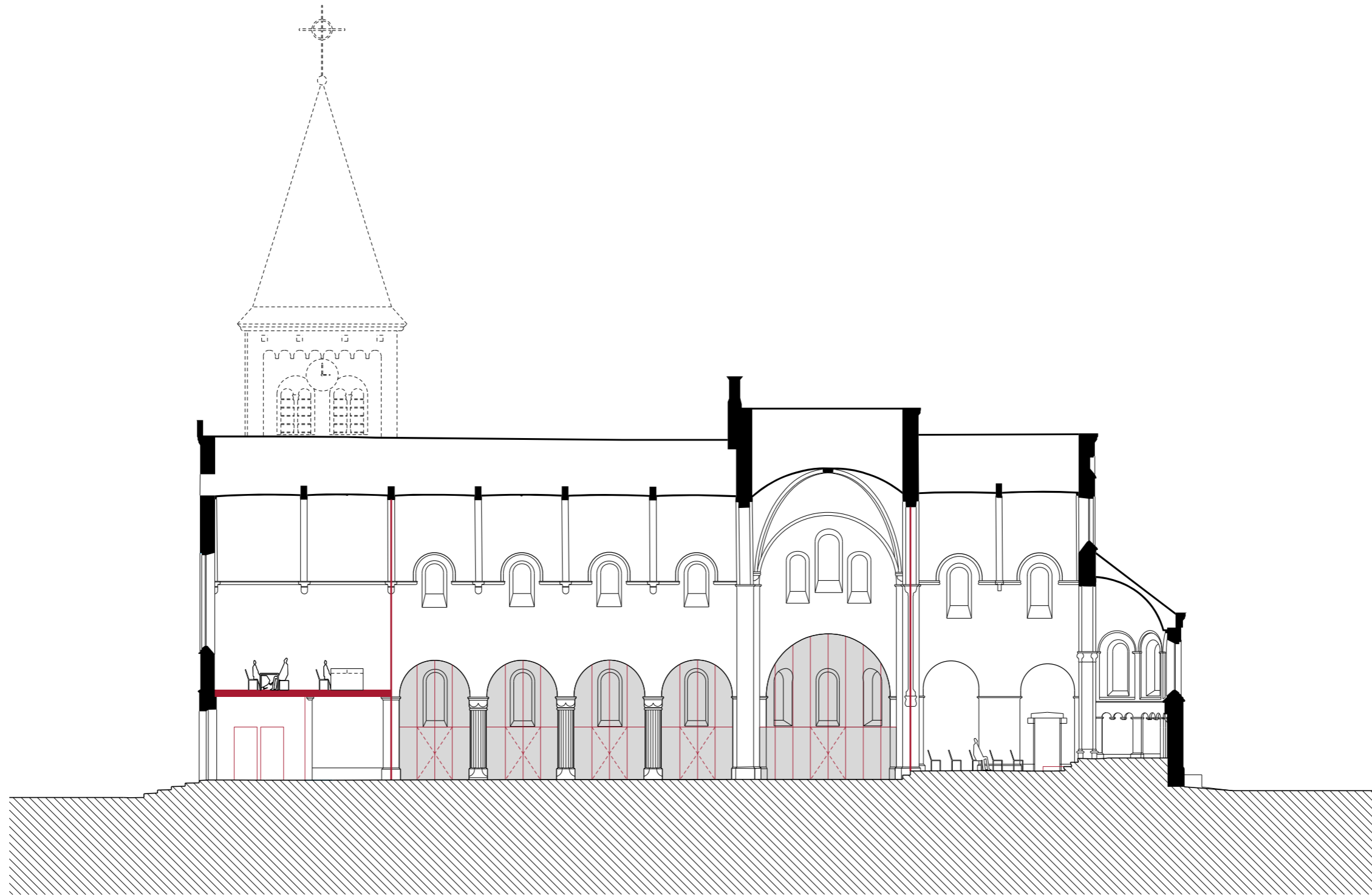
GRONDPLAN
schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte (A.4) lift + trap
- B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal 1 (B.2) polyvalente zaal 2 (B.3) berging - 160 stoelen + 48 tafels
- C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) keuken (C.4) berging
- D/ CO-WORKING zie verdiepingsplan
- E/ KAPEL (E.1) kapel (E.2) ingang kapel

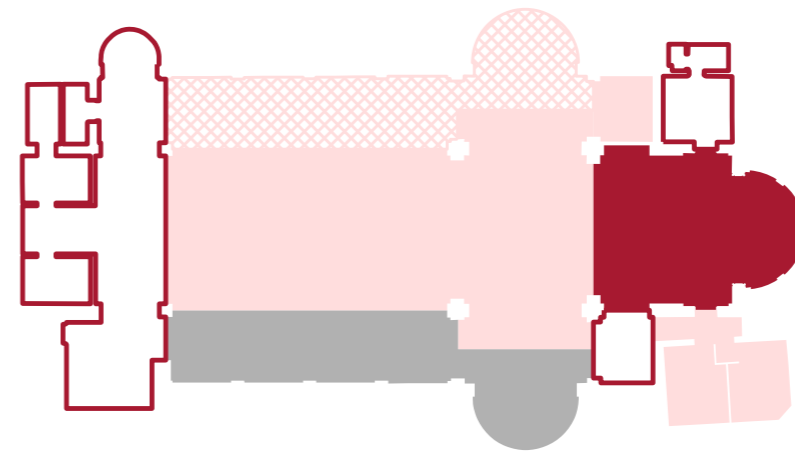
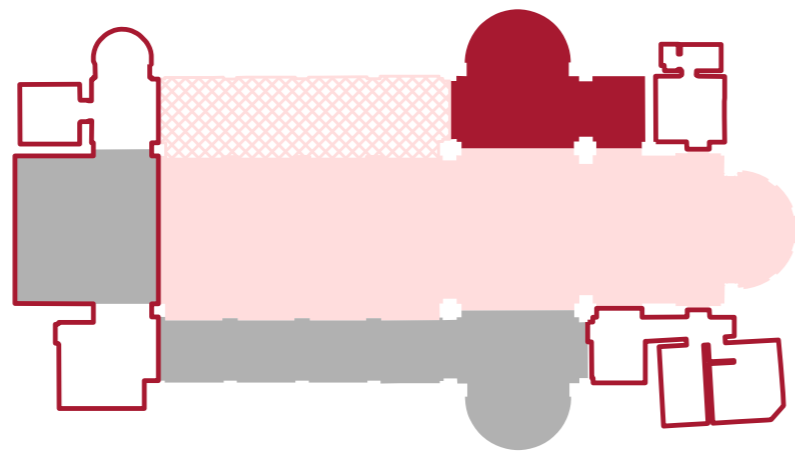
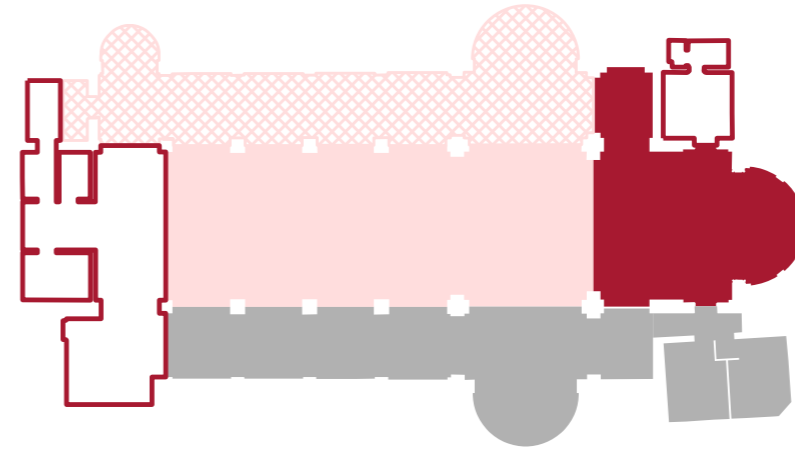
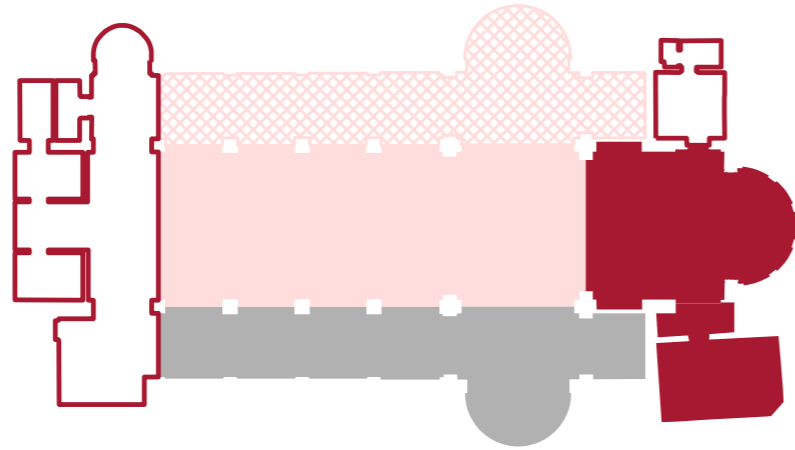

GRONDPLAN
schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte (A.4) lift + trap (A.5) berging
- B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal 1 (B.2) polyvalente zaal 2 (B.3) berging - 240 stoelen + 32 tafels (B.4) keuken (B.5) berging
- C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog + kitchenette
- D/ CO-WORKING zie verdiepingsplan
- E/ KAPEL (E.1) kapel (E.2) ingang kapel

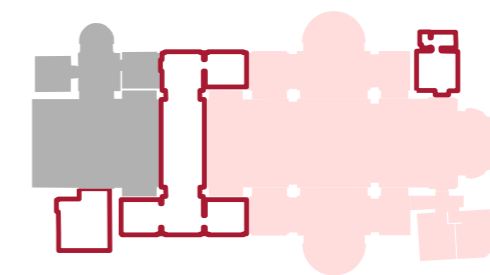
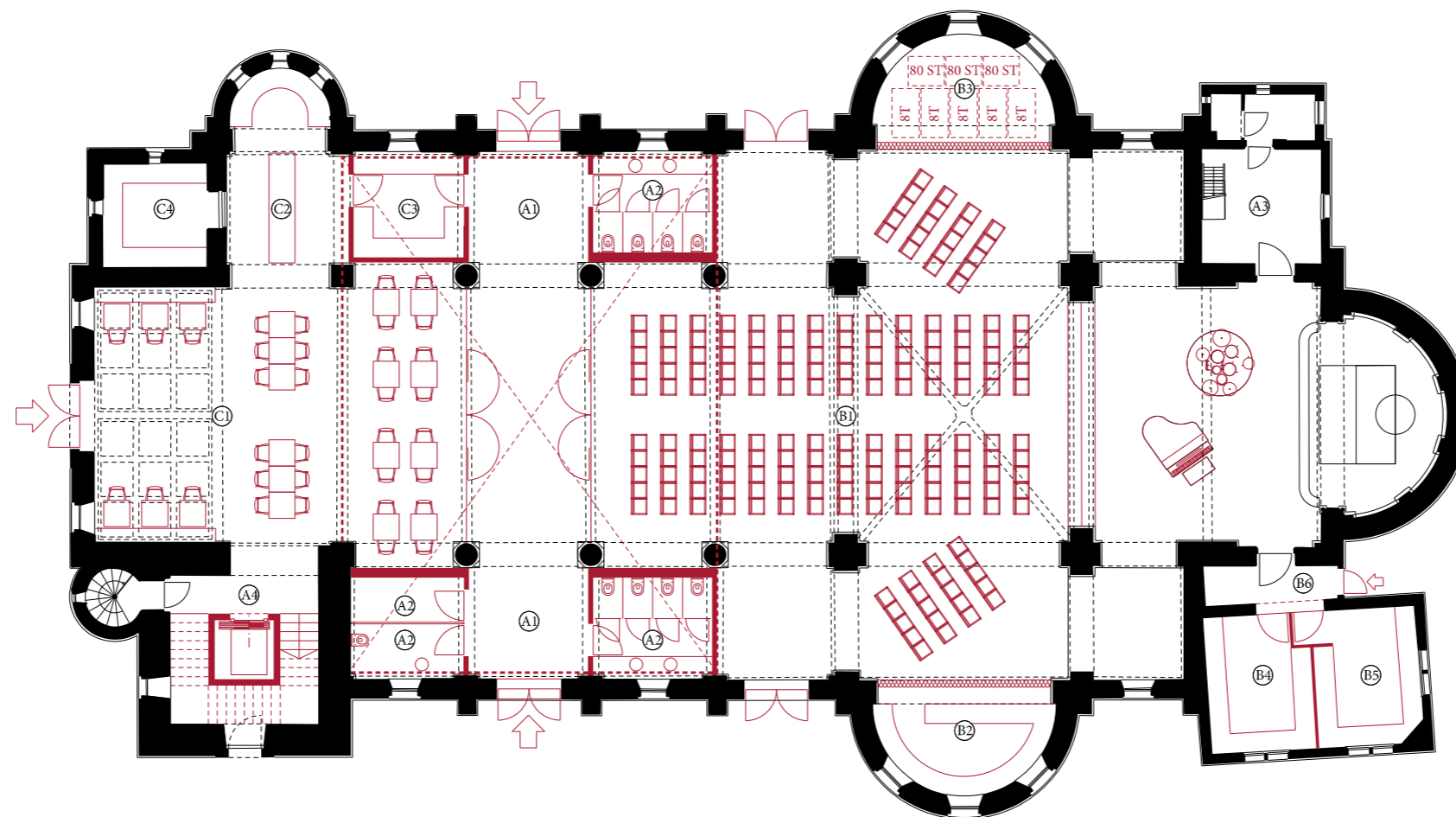
LANGSDOORSNEDE
schaal: 1/200

A | B
C | D

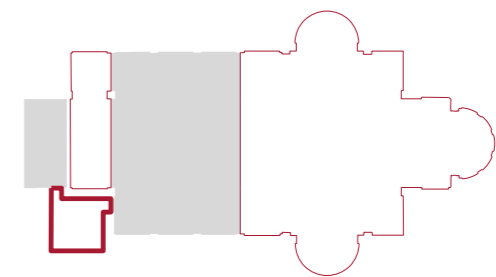
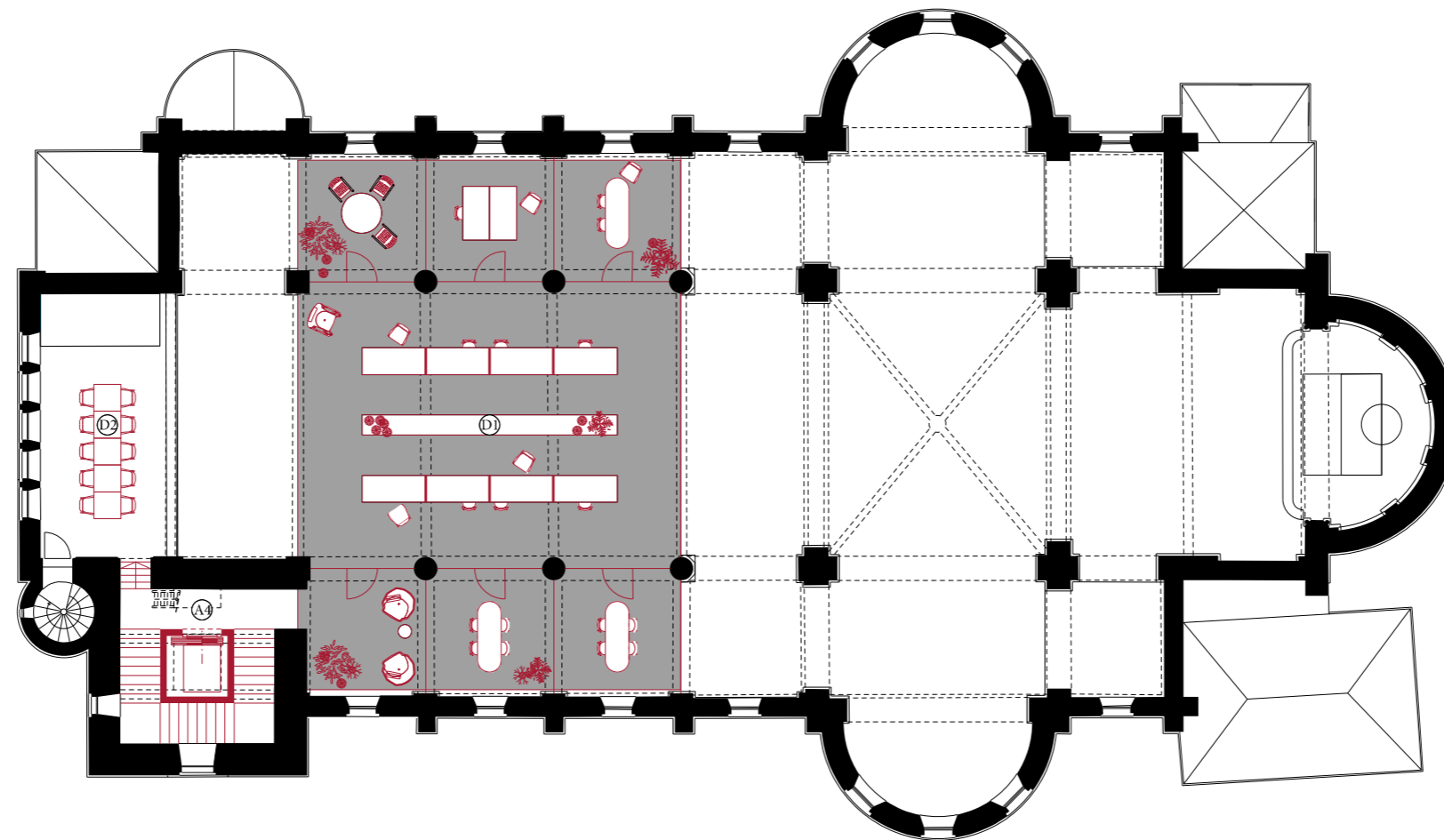
MEDIUM

- ALGEMEEN
- EVENEMENTEN
- HORECA
- CO-WORKING
- KAPEL

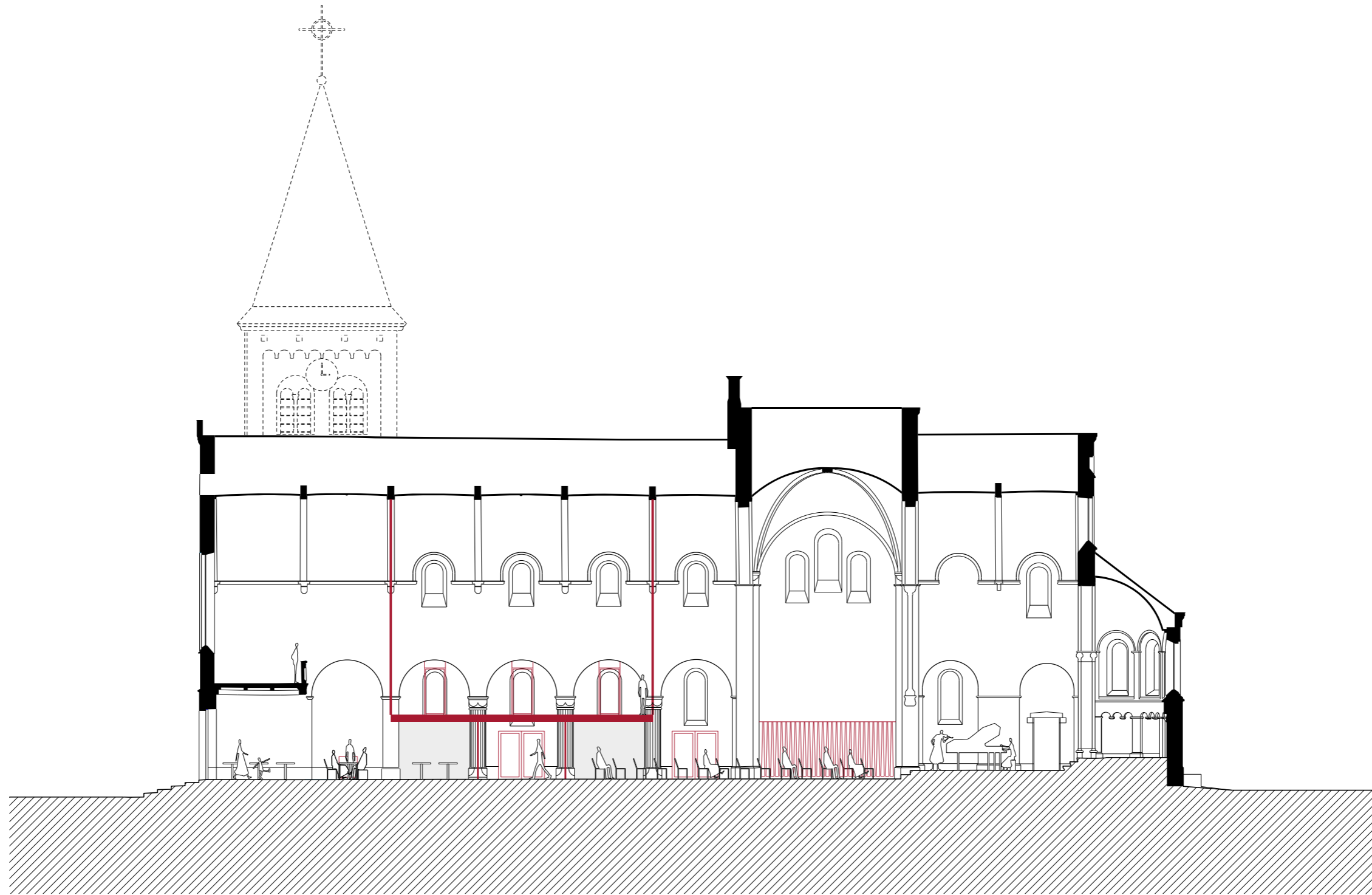
GRONDPLAN
schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) inkom (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte (A.4) lift + trap
- B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal (B.2) toog (B.3) berging - 240 stoelen + 40 tafels (B.4) keuken (B.5) berging (B.6) dienstingang
- C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) kitchenette
- D/ CO-WORKING zie verdiegingsplan

VERDIEPINGSPLAN
schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.4) lift + trap
- D/ CO-WORKING (D.1) vergader- en kantoorruimtes en flexplekken (D2) vergaderruimte

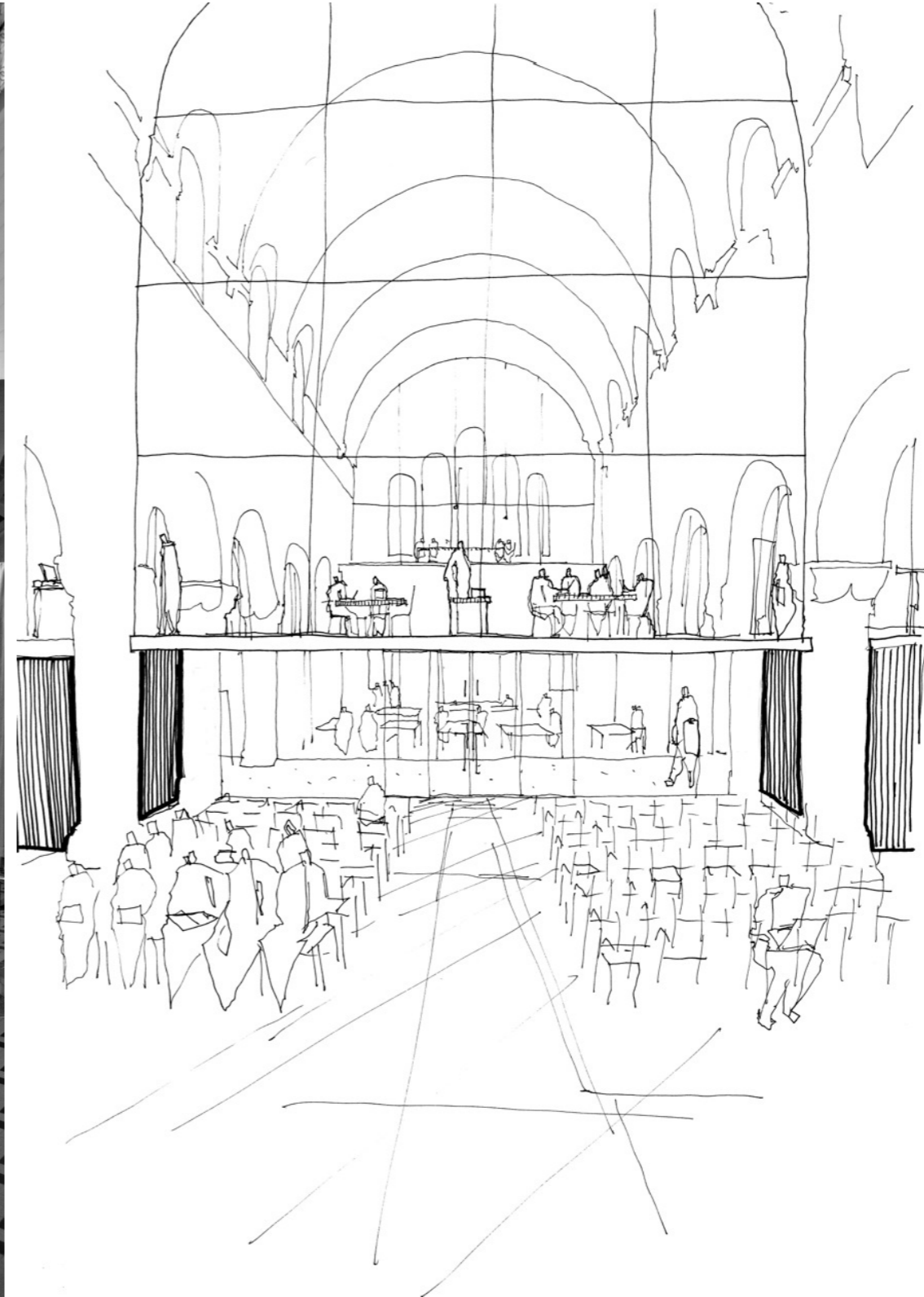
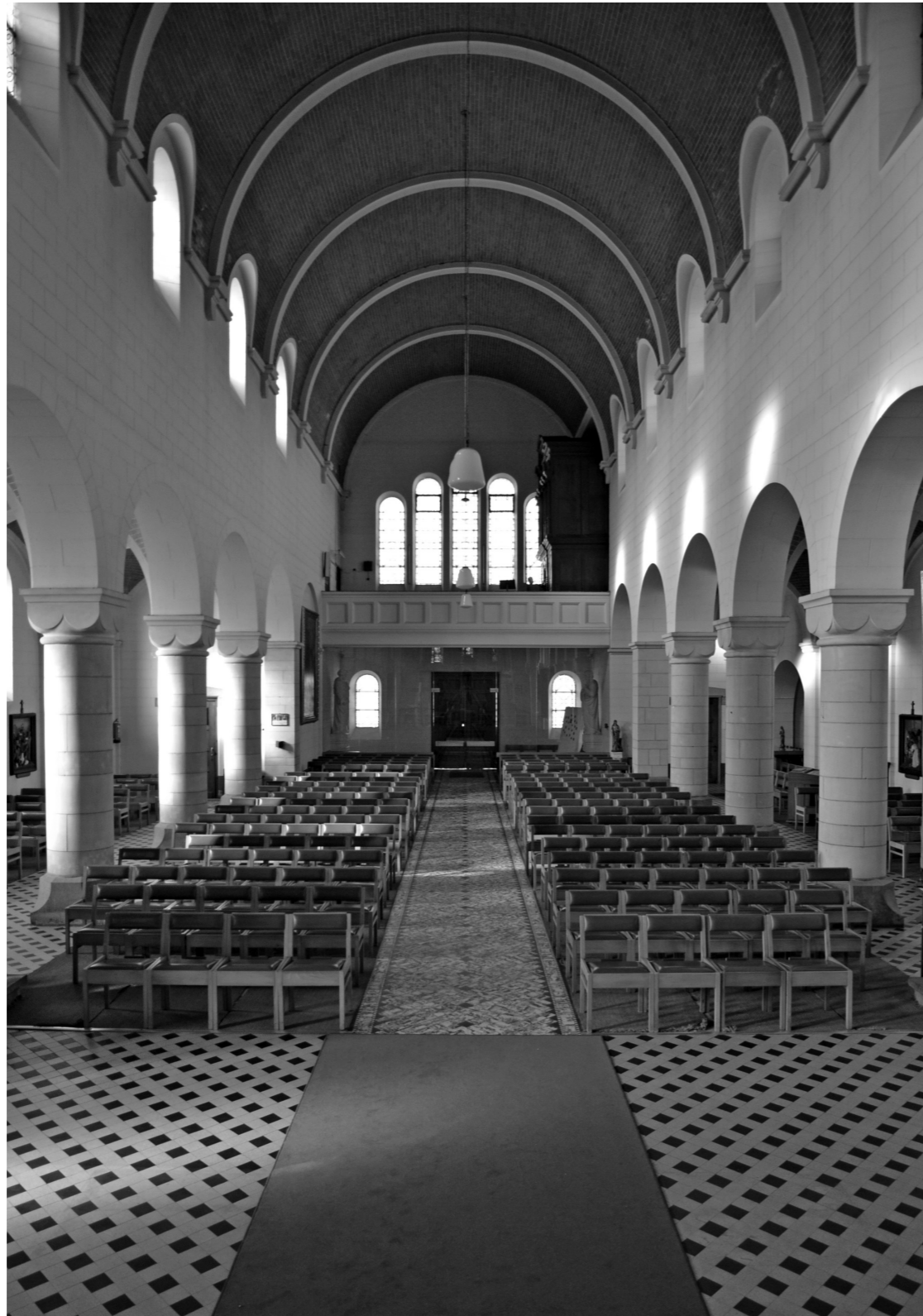
LANGSDOORSNEDE
schaal: 1/200

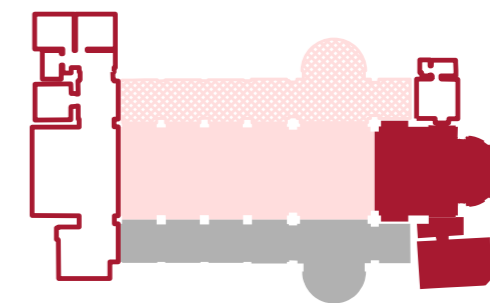
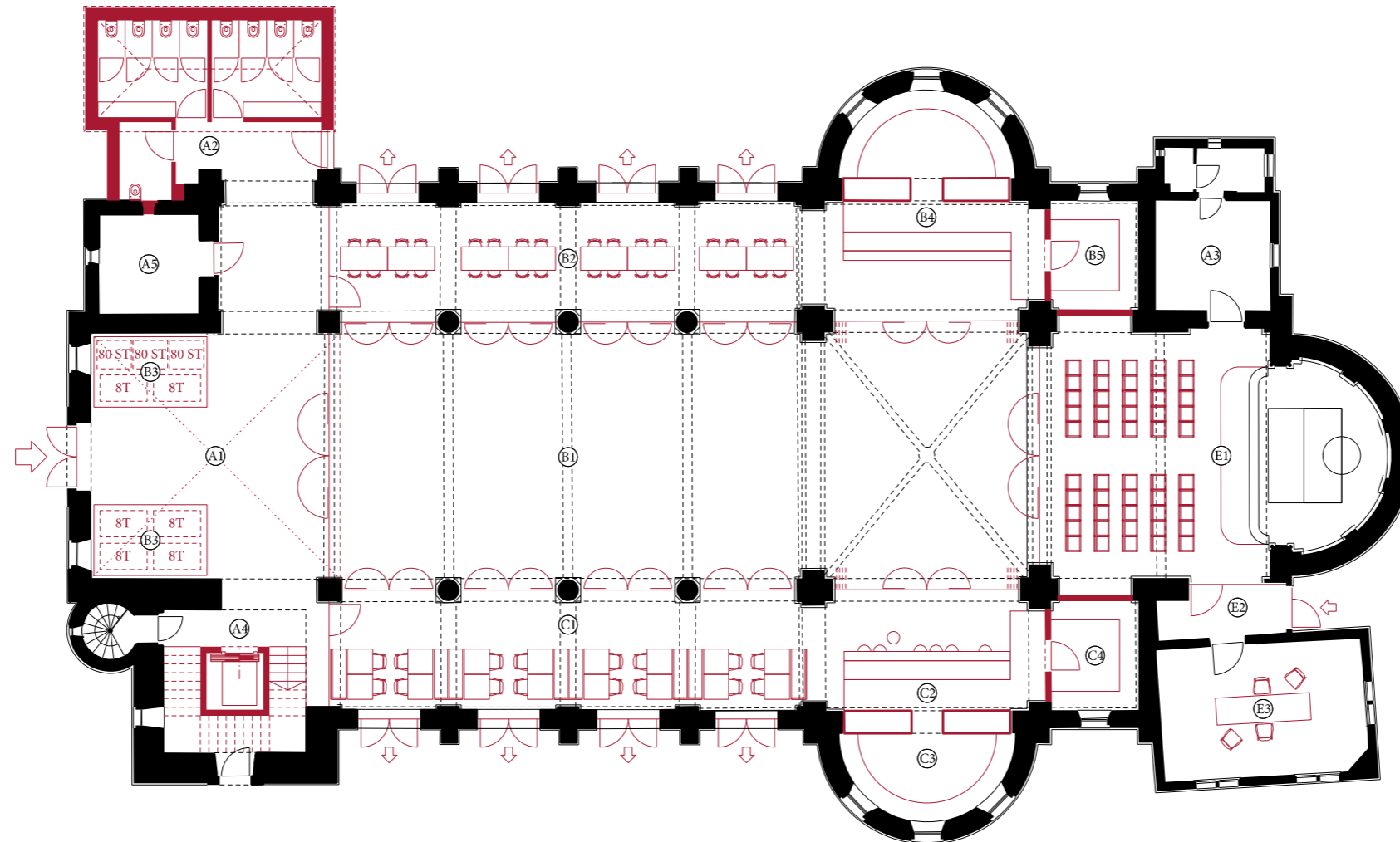

VOLUME IN HET SCHIP MET ONDERDOORGANG

Swiss Church, London (UK) architect: Christ & Gantenbein

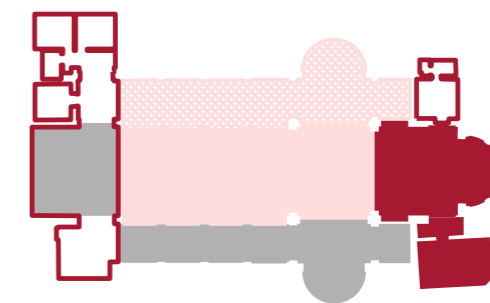
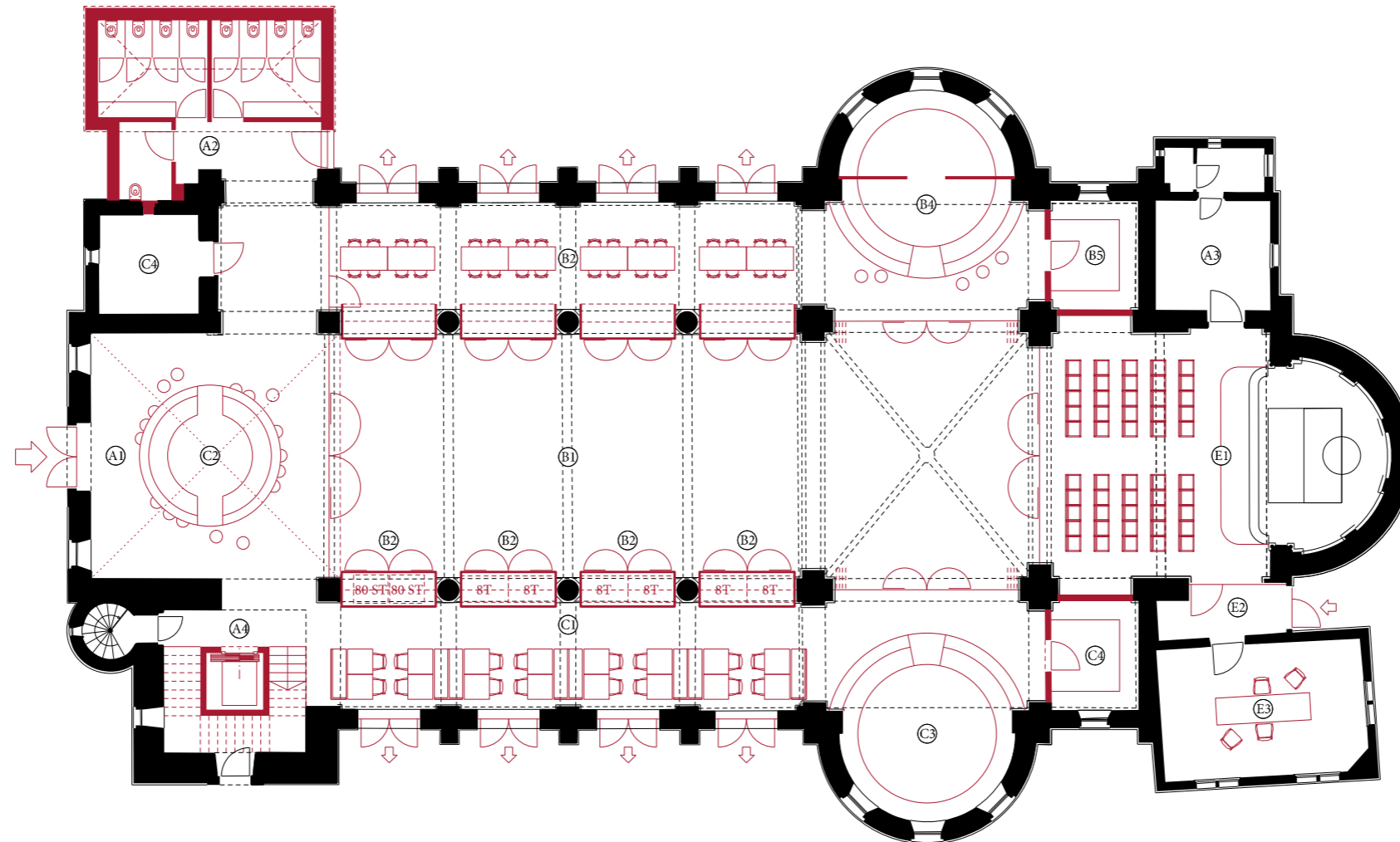
Mbis
Scenario 2: MEDIUM

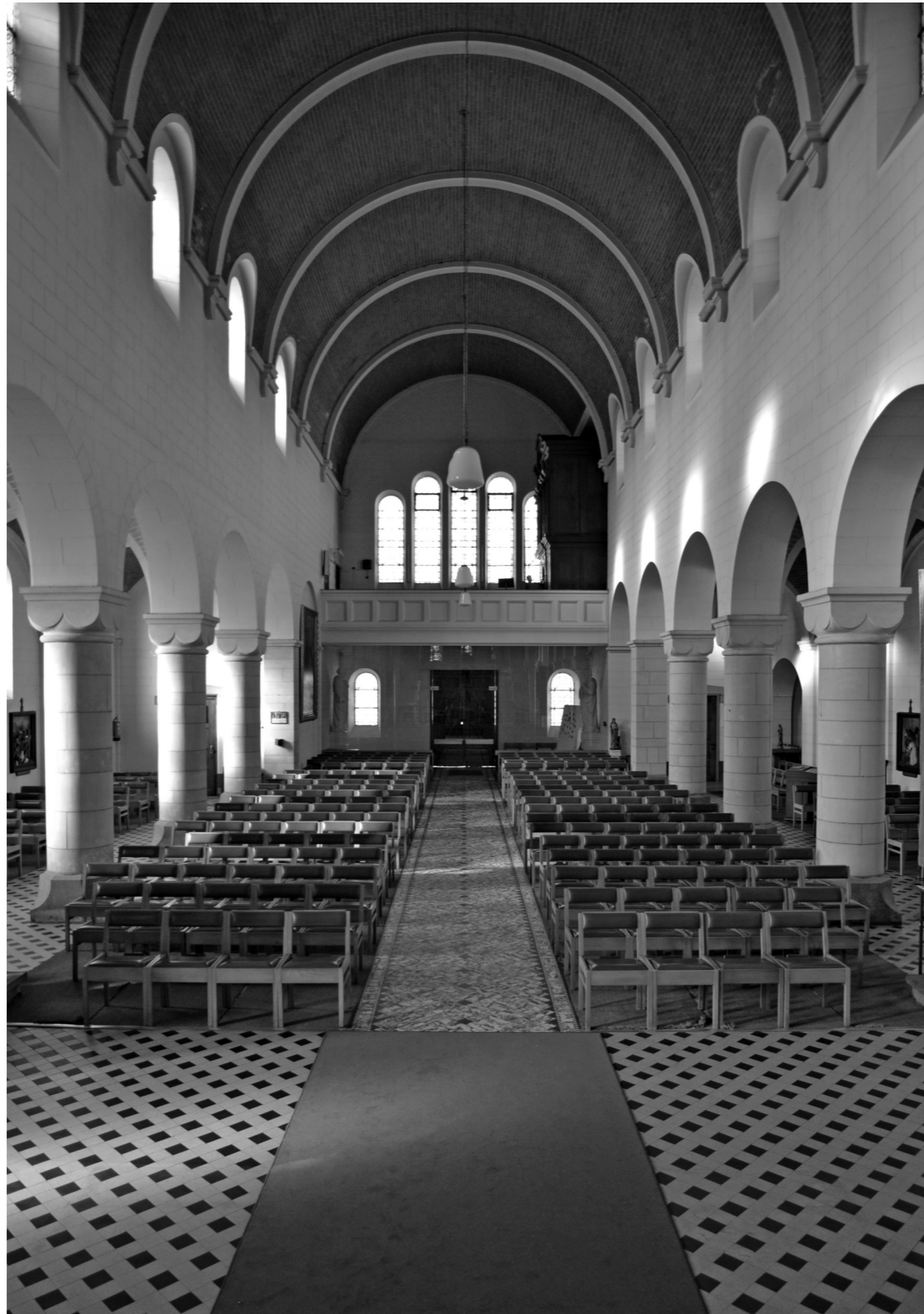
GRONDPLAN
schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte (A.4) lift + trap (A.5) berging
- B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal 1 (B.2) polyvalente zaal 2 (B.3) berging - 240 stoelen + 48 tafels (B.4) toog + keuken (B.5) berging
- C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) keuken (C.4) berging
- D/ CO-WORKING zie verdiepingsplan
- E/ KAPEL (E.1) kapel (E.2) ingang kapel (E.3) catecheseruimte

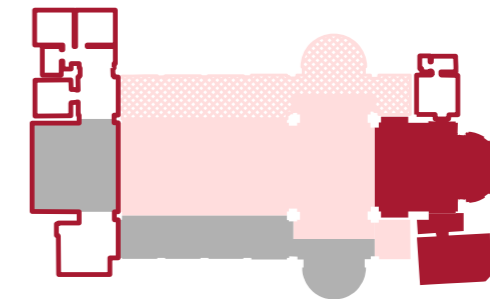
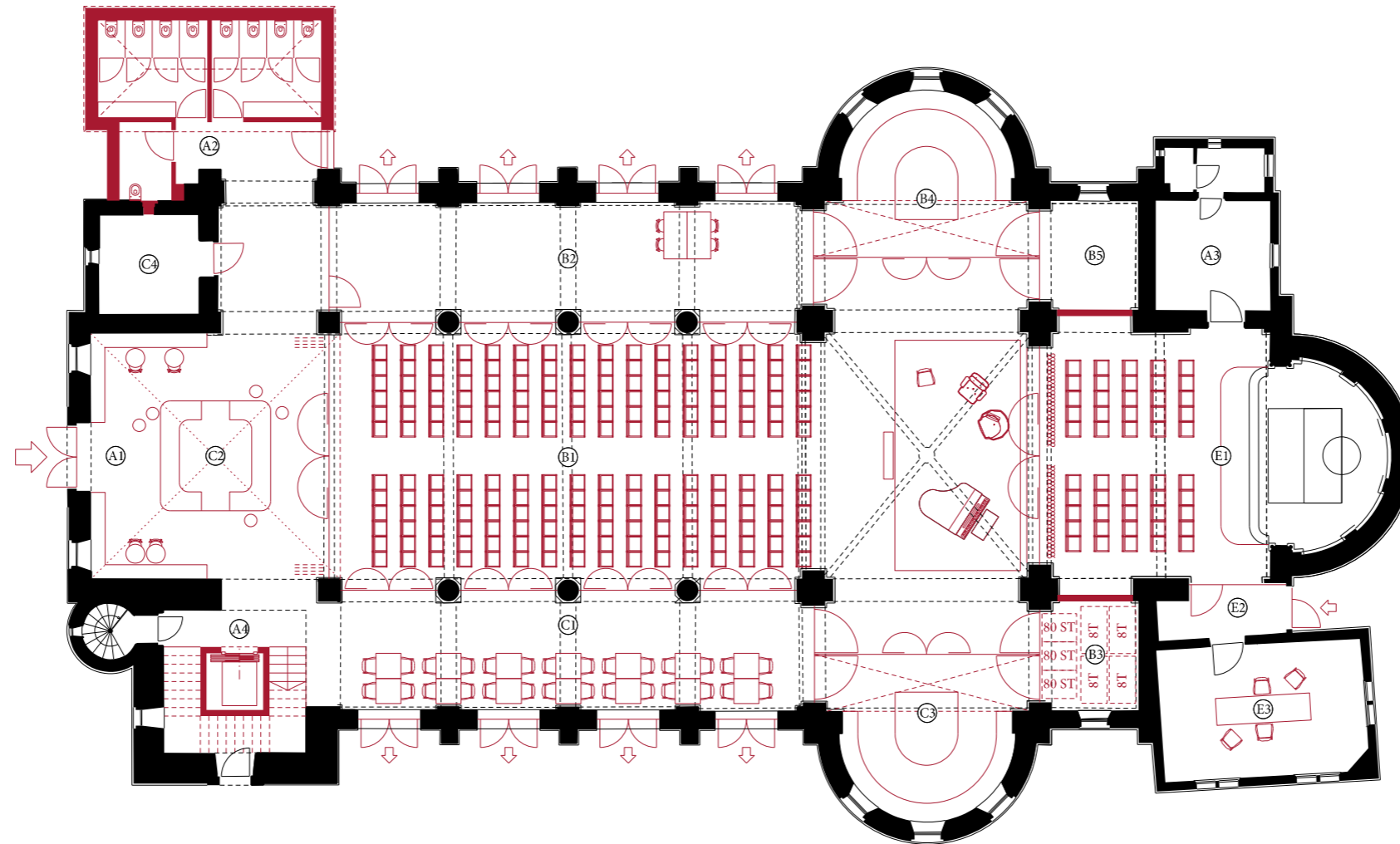
GRONDPLAN
schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte (A.4) lift + trap
- B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal 1 (B.2) polyvalente zaal 2 (B.3) berging - 160 stoelen + 48 tafels (B.4) toog + keuken (B.5) berging
- C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) keuken (C.4) berging
- D/ CO-WORKING zie verdiepingsplan
- E/ KAPEL (E.1) kapel (E.2) ingang kapel (E.3) catecheseruimte

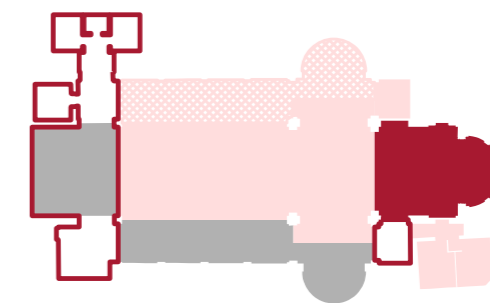
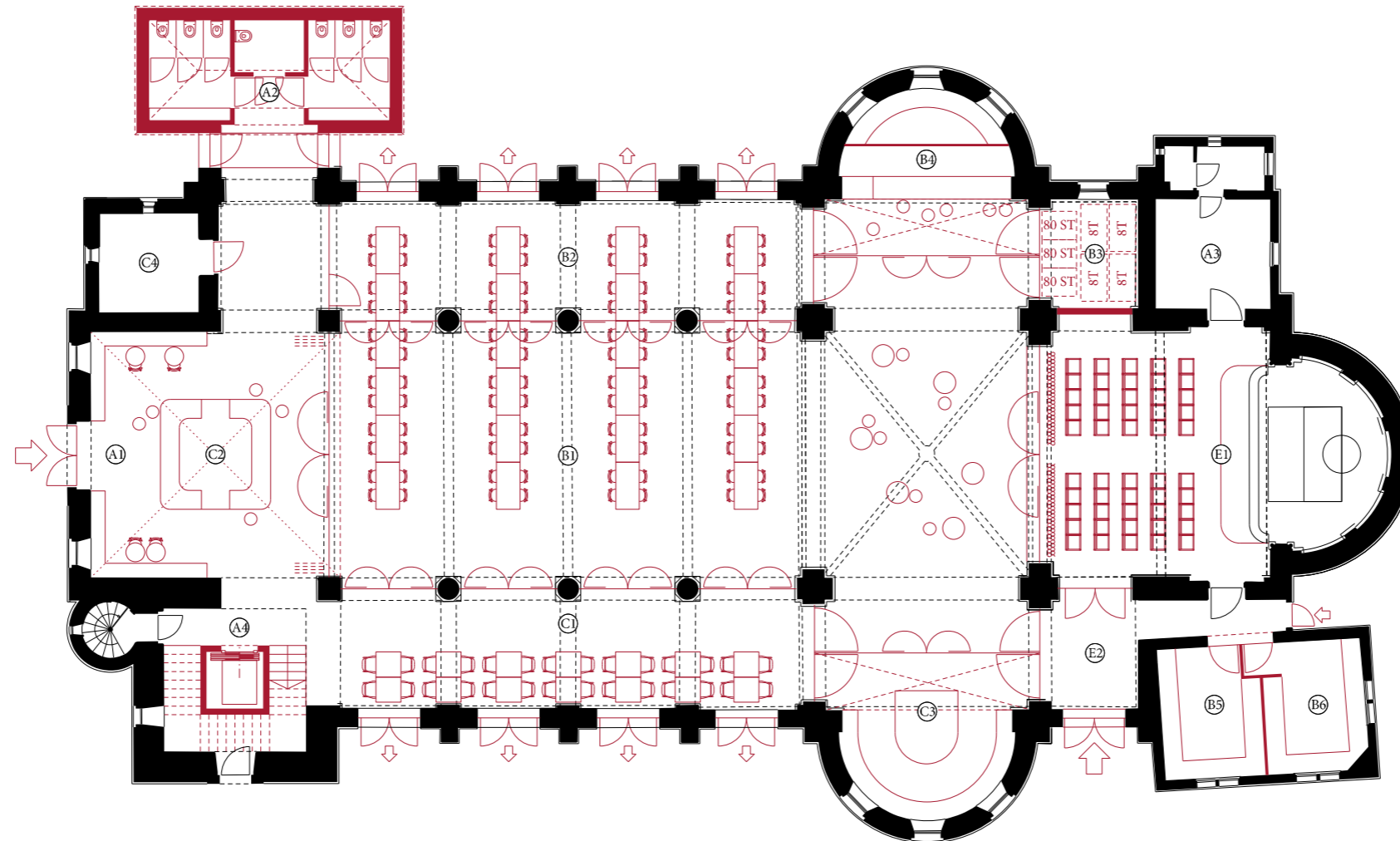
L
Scenario 3: LARGE

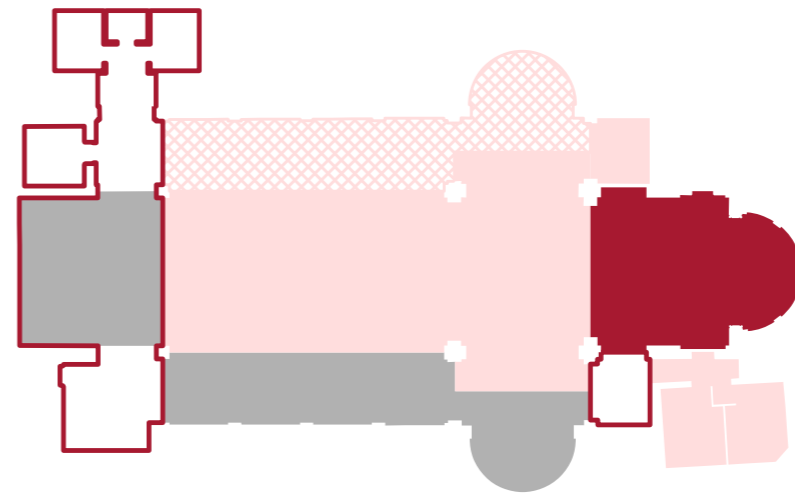
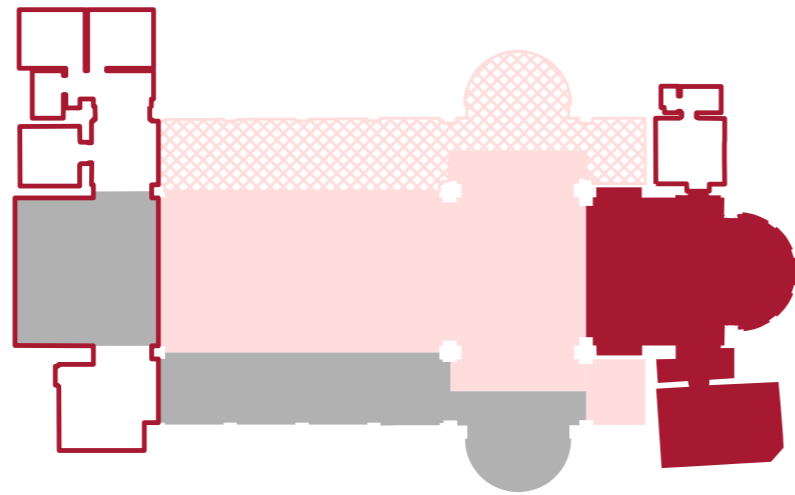
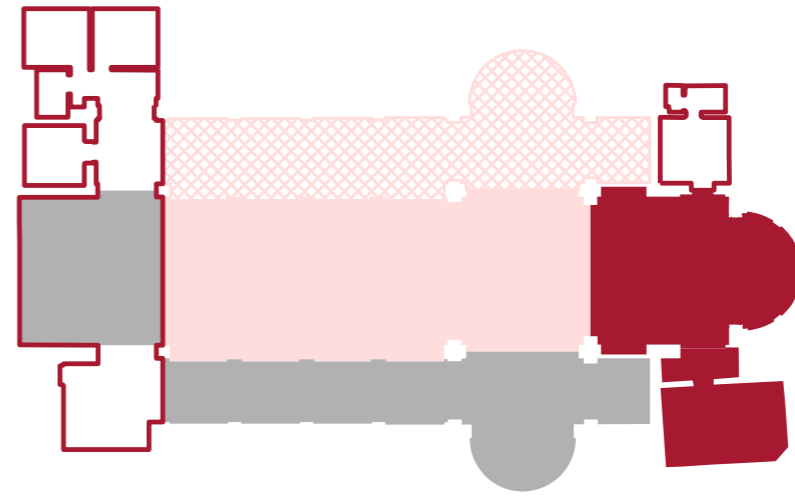
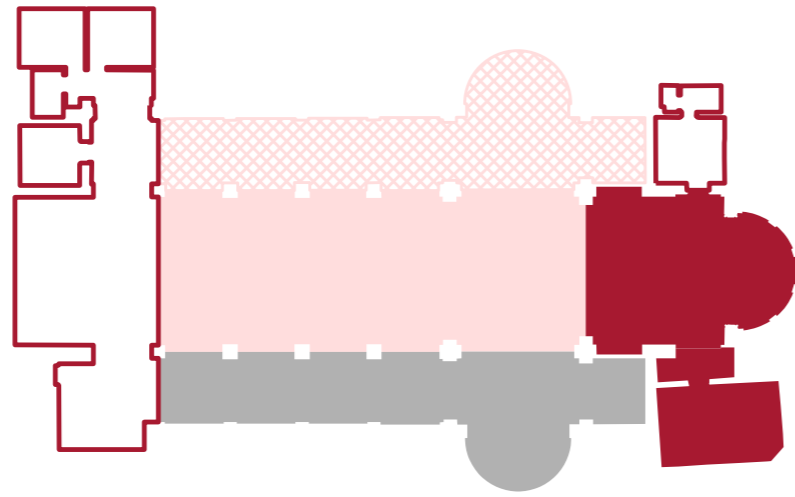
GRONDPLAN
schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte (A.4) lift + trap
- B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal 1 (B.2) polyvalente zaal 2 (B.3) berging - 240 stoelen + 32 tafels (B.4) toog + keuken (B.5) berging
- C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) keuken (C.4) berging
- D/ CO-WORKING zie verdieplingsplan
- E/ KAPEL (E.1) kapel (E.2) ingang kapel (E.3) catecheseruimte

GRONDPLAN
schaal: 1/200

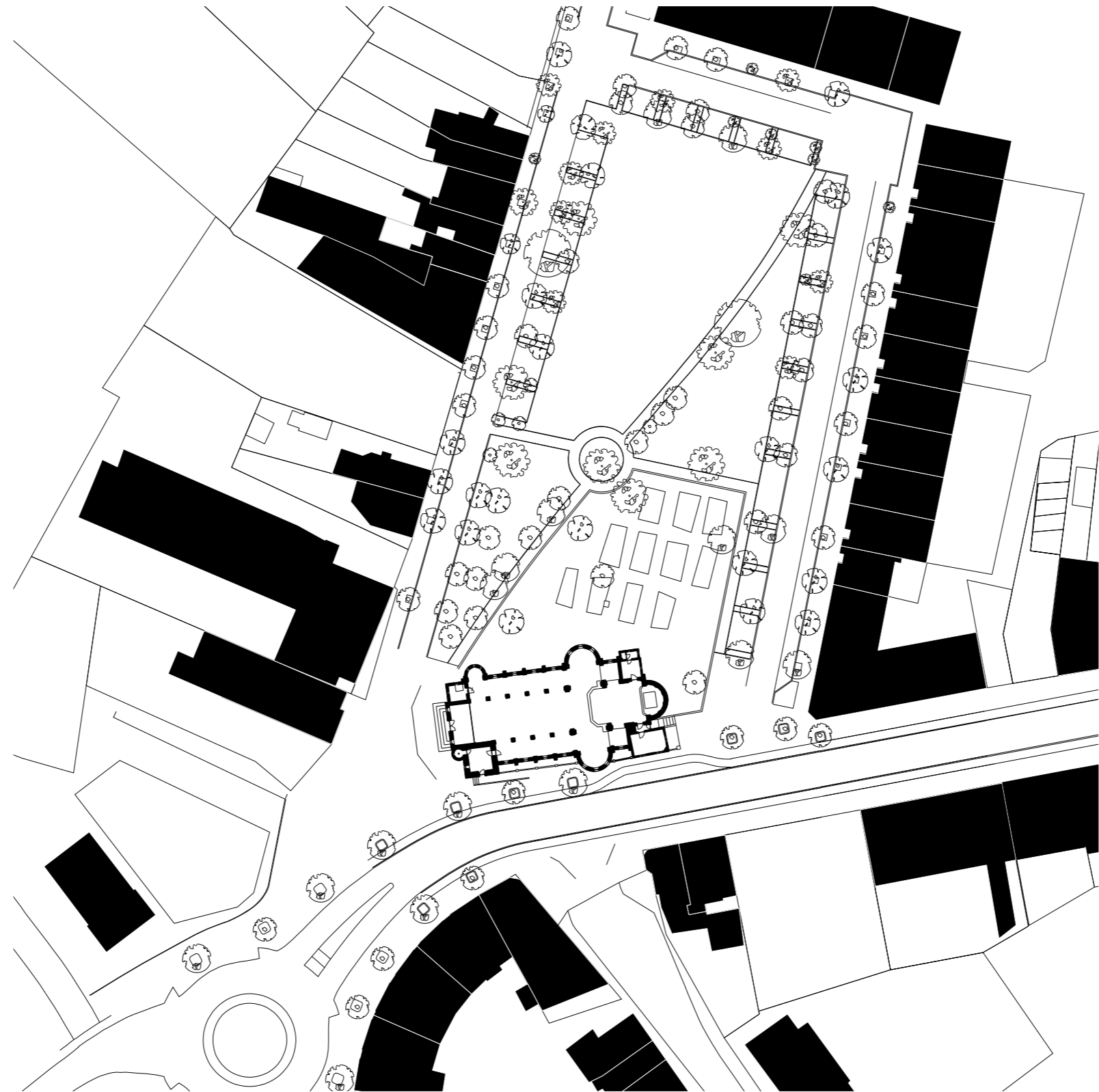
- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte (A.4) lift + trap
- B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal 1 (B.2) polyvalente zaal 2 (B.3) berging - 240 stoelen + 32 tafels (B.4) toog + keuken (B.5) keuken (B.6) berging
- C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) keuken (C.4) berging
- D/ CO-WORKING zie verdiepingsplan
- E/ KAPEL (E.1) kapel (E.2) ingang kapel

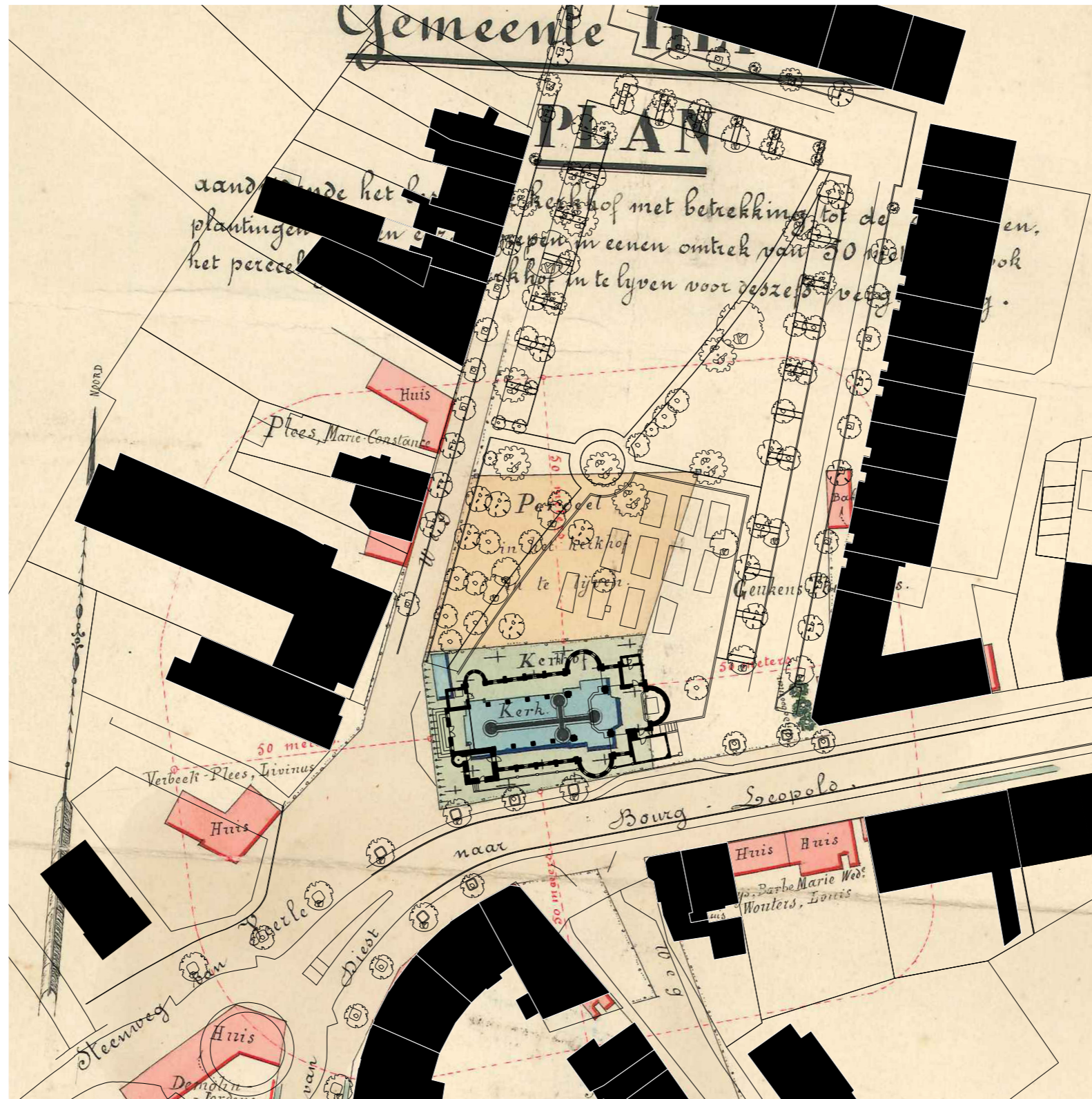
A | B
C | D

LARGE

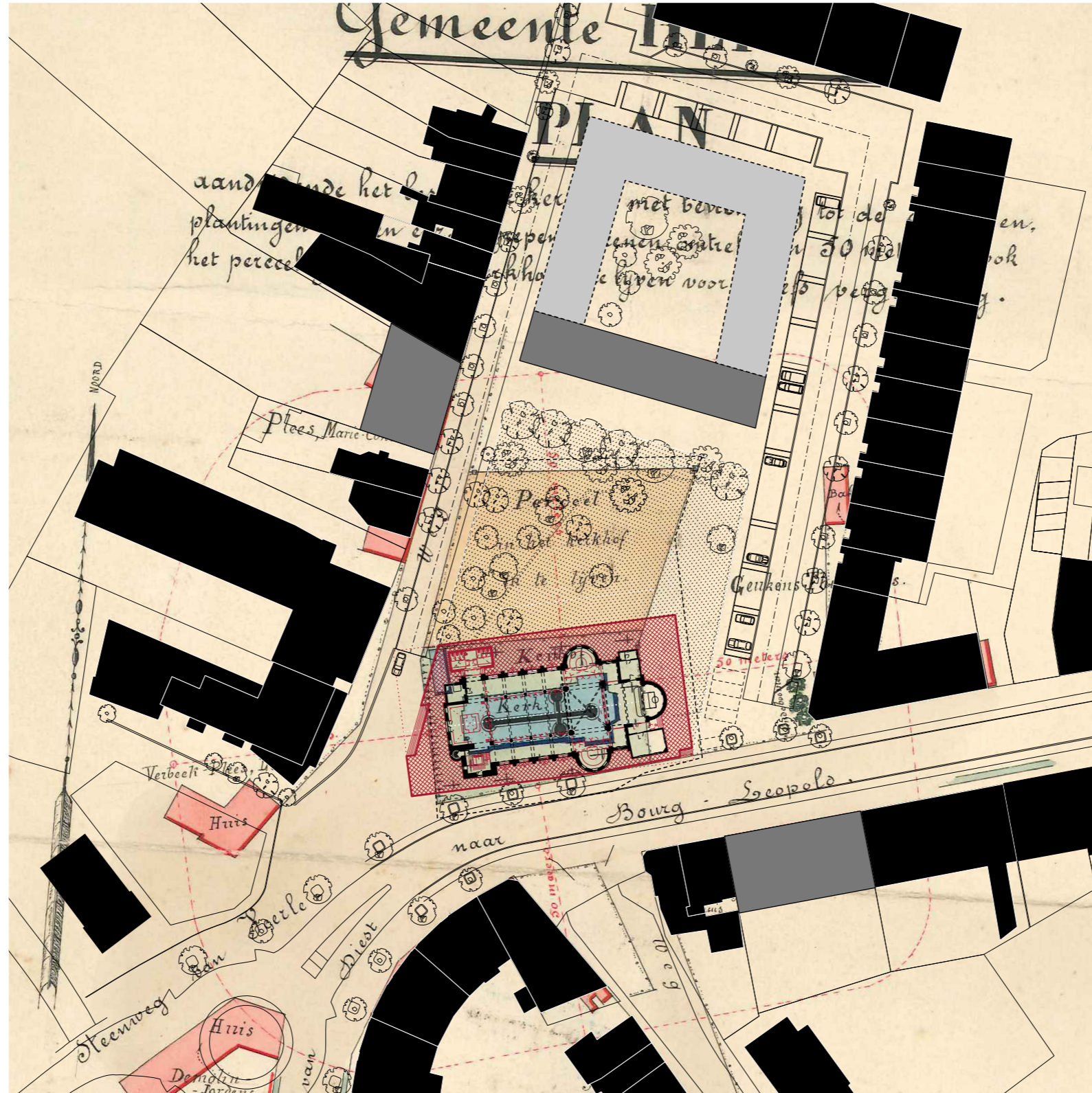
- ALGEMEEN
- EVENEMENTEN
- HORECA
- CO-WORKING
- KAPEL

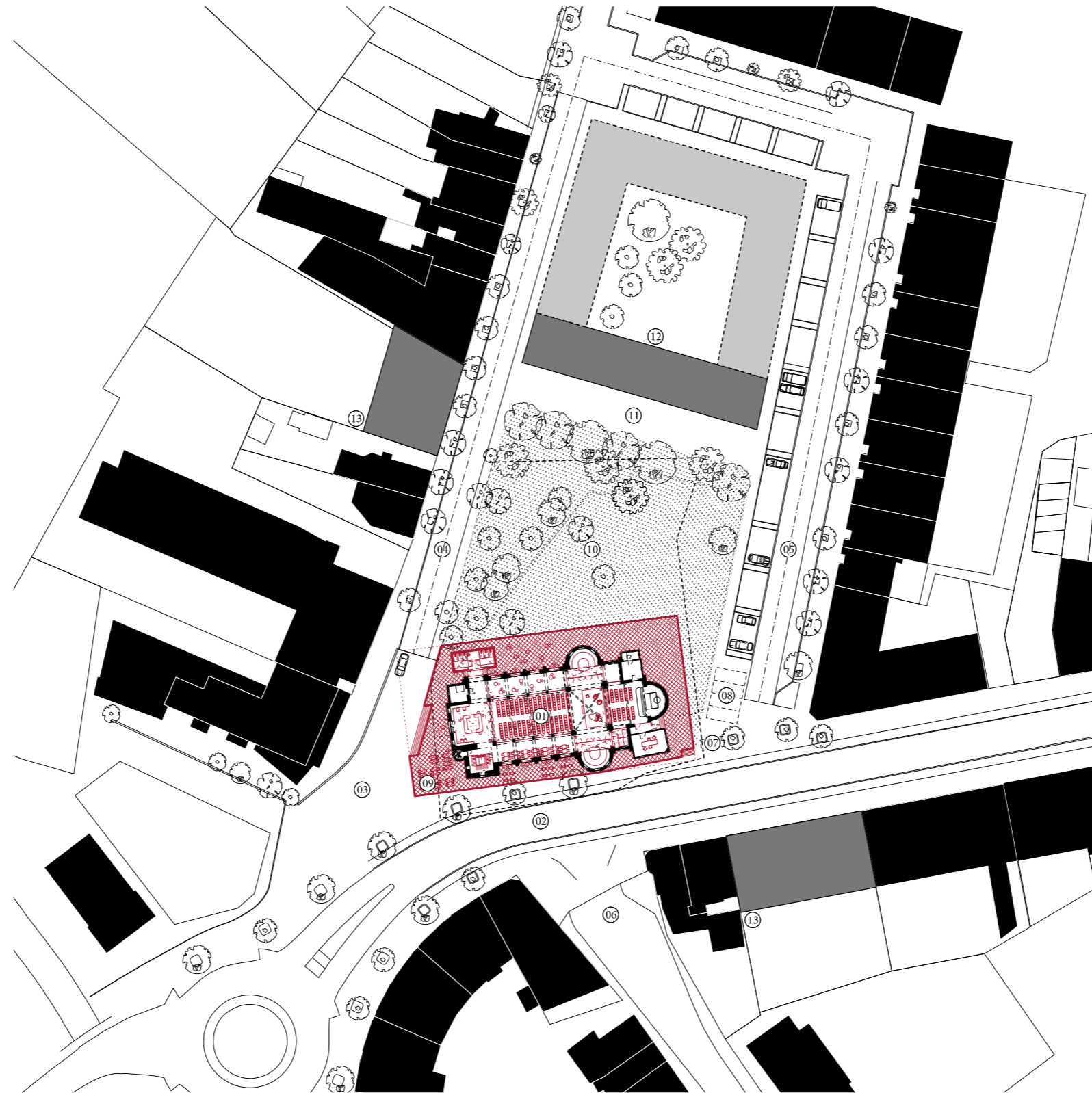
INPLANTINGSPLAN BESTAANDE TOESTAND
schaal: 1/1000

INPLANTINGSPLAN BESTAANDE TOESTAND / BOUWAANVRAAGPLAN UITBREIDING KERKHOF 1901
schaal: 1/1000

INPLANTINGSPAN NIEUWE TOESTAND
schaal: 1/1000

INPLANTINGSPLAN NIEUWE TOESTAND

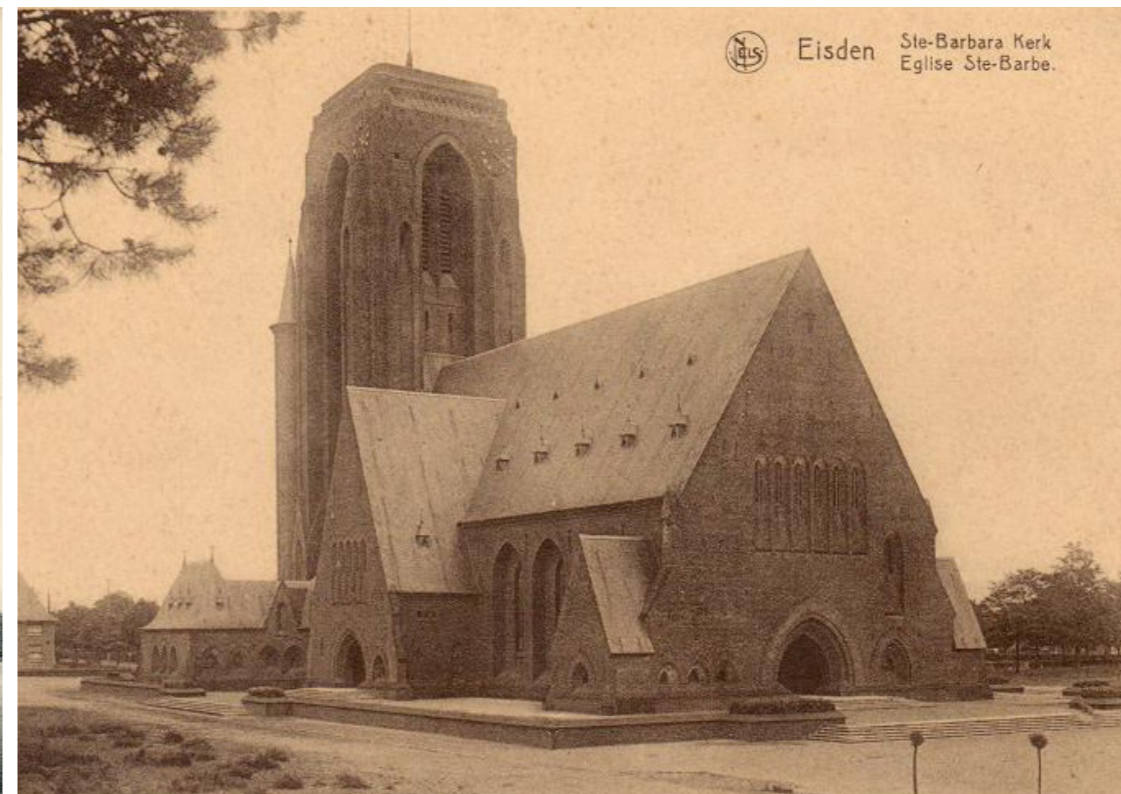
schaal: 1/1000

- (01) Sint-Blasiuskerk (02) Dorpsstraat (03) Leo Jansplein (04) Oudstrijdersstraat (05) Markt (06) Pastoor Aertsstraat (07) bestaande bushalte (08) bestaande fietsstalling
- (09) verhoogde plint met buitenruimte (10) groen speelplein (11) verharde doorgang (12) op te richten gebouw met (ondergrondse) parkeergarage (13) invulling bouwblok

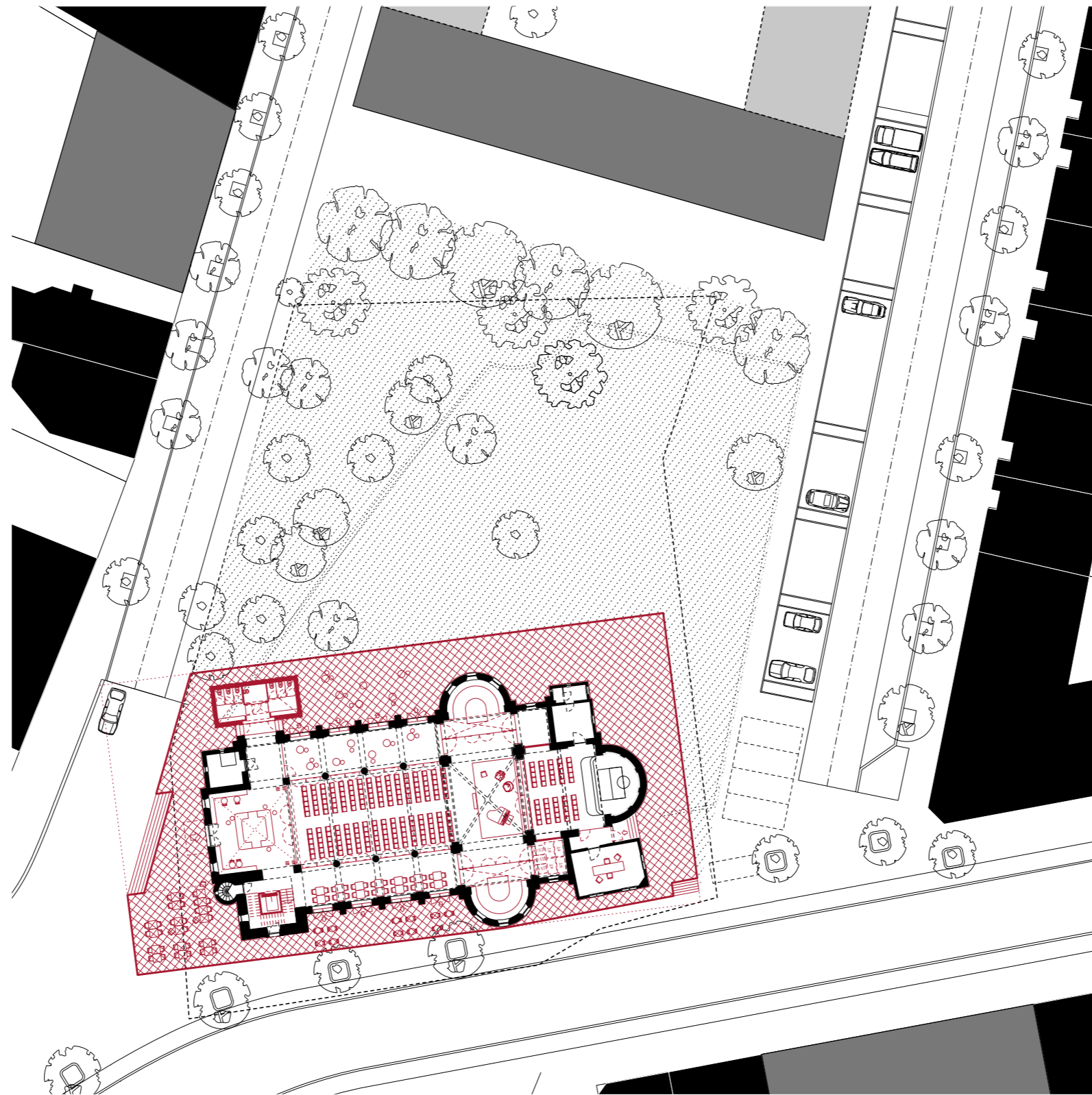
STRAATTAHEREEL BUENOS AIRES

afbeelding: Hertzberger, H., Ruimte maken, ruimte laten, lessen in architectuur

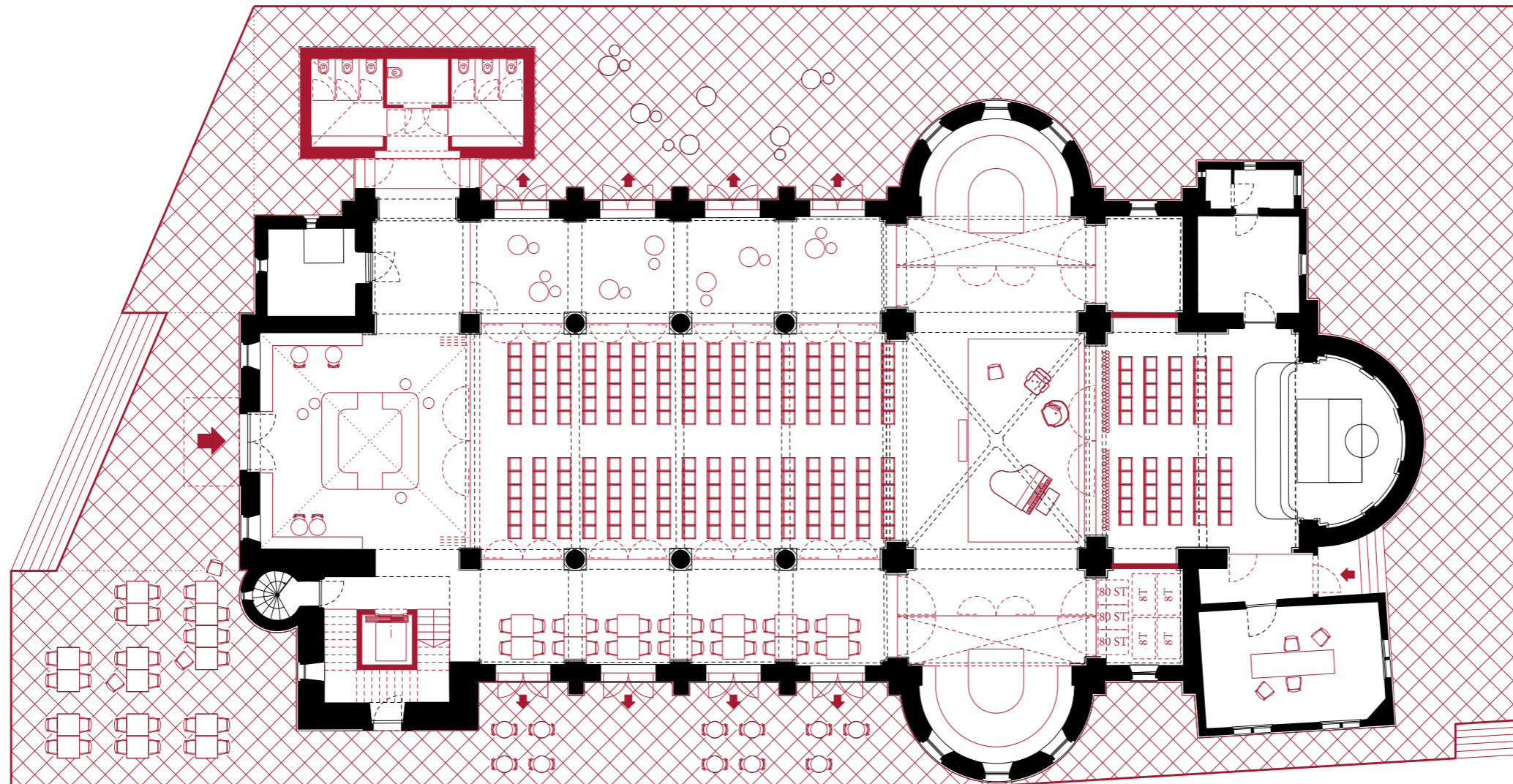

SINT-BARBARAKERK EISDEN

afbeelding: www.delcampe.net, geraadpleegd op 22 mei 2017

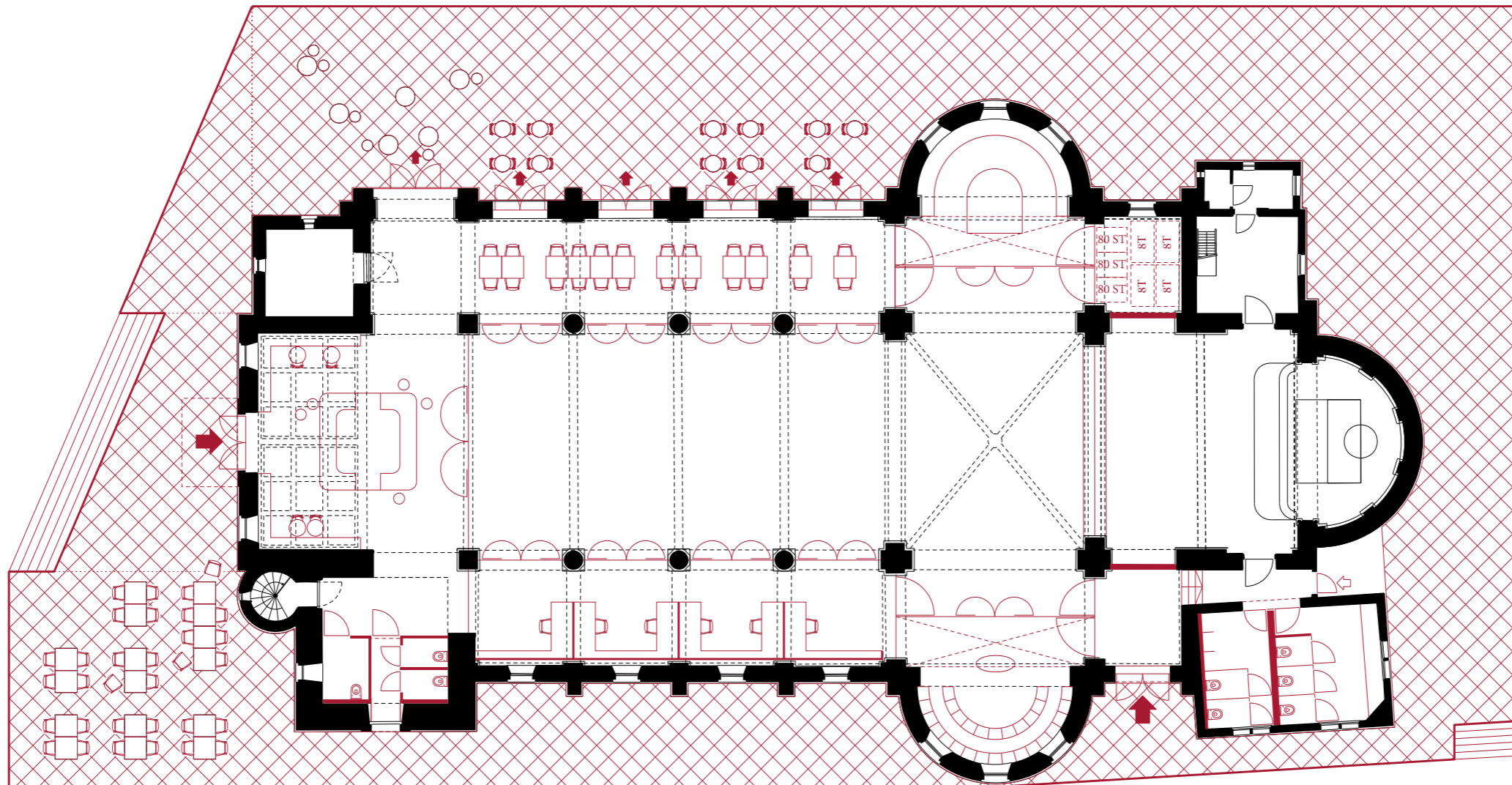

INPLANTINGSPLAN NIEUWE TOESTAND
schaal: 1/500

GRONDPLAN
schaal: 1/200

inpassing scenario LARGE

GRONDPLAN
schaal: 1/200

inpassing scenario SMALL

TERREINPROFIEL NOORDZIJDE

NOORDGEVEL
schaal: 1/200

ACTIVITEITEN ROND DE KERK

Dorpshuis de Trapkes, Sprundel (NL)

VERHOOGDE PLINT ALS BUITENRUIMTE

St. Dunstan in the East church garden, London (UK)

VERHOOGDE PLINT ALS BUITENRUIMTE

VITRA Design Museum Schaudapot, Weil am Rhein (DE) architect: Herzog & De Meuron

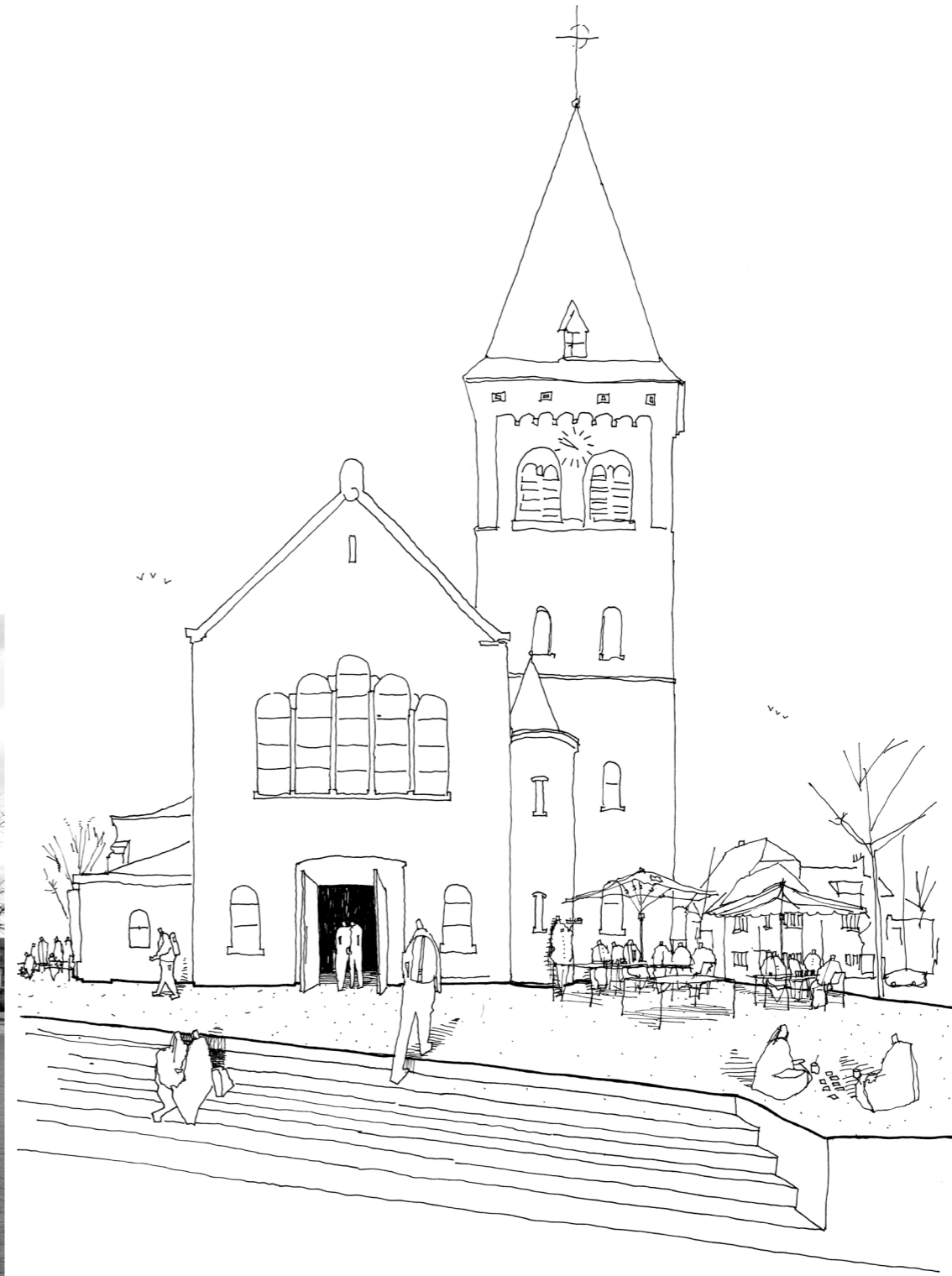
VERHOOGDE PLINT ALS BUITENRUIMTE

Musée Unterlinden, Colmar (FR) architect: Herzog & De Meuron

XL

Scenario 4: KERK + DORSPLEIN + SPEELPLEIN

SINT-BLASIUSKERK HEPPEN (2020)

In het tweede deel van de haalbaarheidsstudie wordt het meest geschikte scenario verder uitgewerkt. In samenspraak met het kerkbestuur Sint-Blasius Heppen, geeft het college van Burgemeester en Schepenen de voorkeur aan het scenario +L, rekening houdend met de volgende randvoorwaarden:

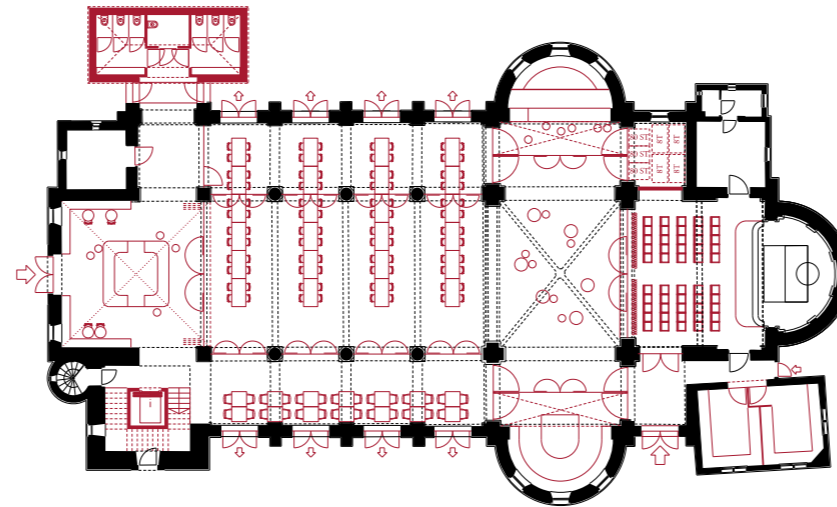
college van Burgemeester en Schepenen 28 augustus 2017

- De liturgische ruimte wordt behouden aan de oostzijde van de kerk met inbegrip van het altaar en het hoofdaltaar, 2 zijkapellen, de bestaande sacristie en de bestaande bergruimte met toilet. De scheiding tussen de kerk en de rest van het project wordt met andere woorden beschreven in een rechte lijn tussen het transept en het koor. De kapel wordt voor publiek ontsloten via de zijkapel aan de noordzijde.
- De scheiding tussen de liturgische ruimte en de polyvalente zaal wordt gemaakt d.m.v. een gesloten, doorzichtige wand, afgeschermd d.m.v. een gordijn aan de zijde van de kapel. De afscheiding wordt zo opgevat dat het schip van de kerk samen met de kapel polyvalent kan gebruikt worden (begrafenis, communie,...)
- De gemeenschappelijke toiletten worden ondergebracht in een nieuw bouwvolume.

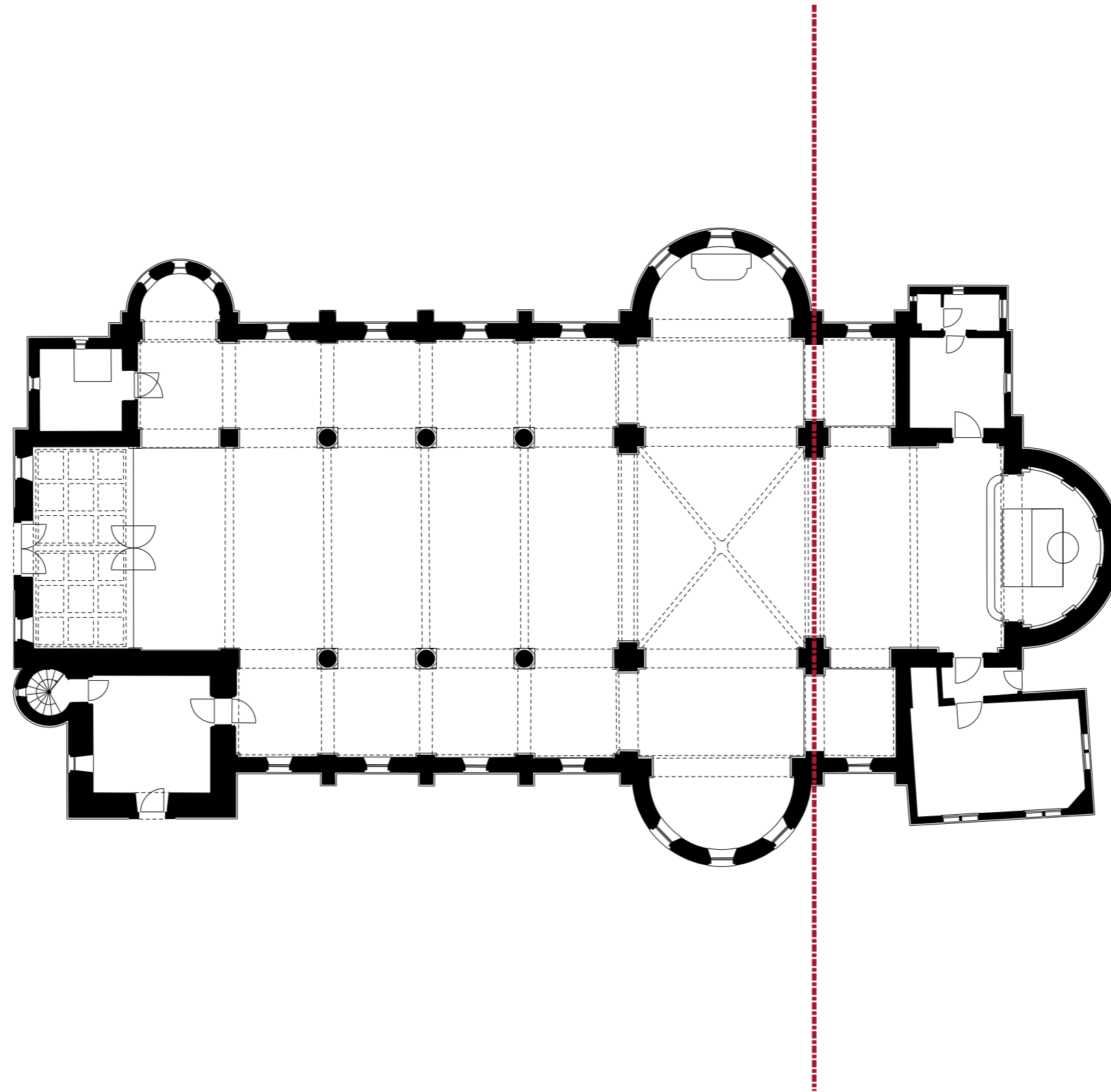
- Er wordt geen liftinstallatie voorzien; de eerste verdieping (koordoksaal) zal bijgevolg niet voor het publiek ontsloten worden. Het koordoksaal wordt beschouwd als een ruimte die enkel toegankelijk is voor de uitbater van de horecaruimte.
- Aan de noordzijde worden 4 raamopeningen voorzien op vloerniveau. De raamopeningen aan de zuidzijde worden beschouwd als optioneel en afzonderlijk opgenomen in de kostenraming.
- De verhoogde aanleg rondom de kerk (sokkel in het scenario +XL) wordt beschouwd als een optie en afzonderlijk opgenomen in de kostenraming.

college van Burgemeester en Schepenen 18 september 2017

- Er wordt één toeg voorzien in de inkomhal en geen tweede toeg in de polyvalente zaal. Er wordt wel voorzien in de nodige voorzieningen om een toeg te realiseren.
- De zijbeuk noord wordt ingericht als horeca-ruimte
- De zijbeuk zuid wordt ingericht met flexibele werkplekken.

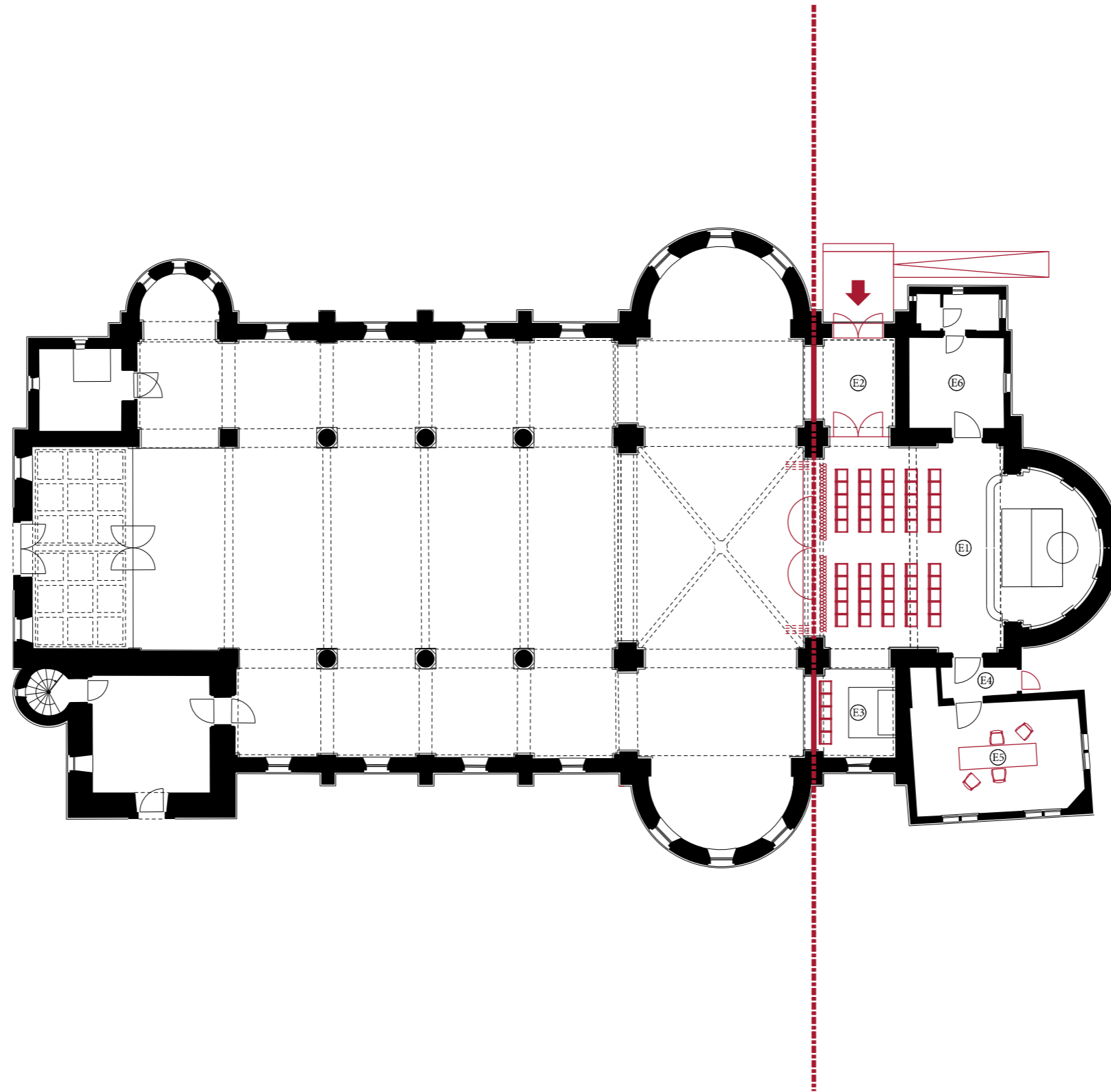

GRONDPLAN WEERHOUDEN SCENARIO L (zie pag. 77)
schaal: 1/200

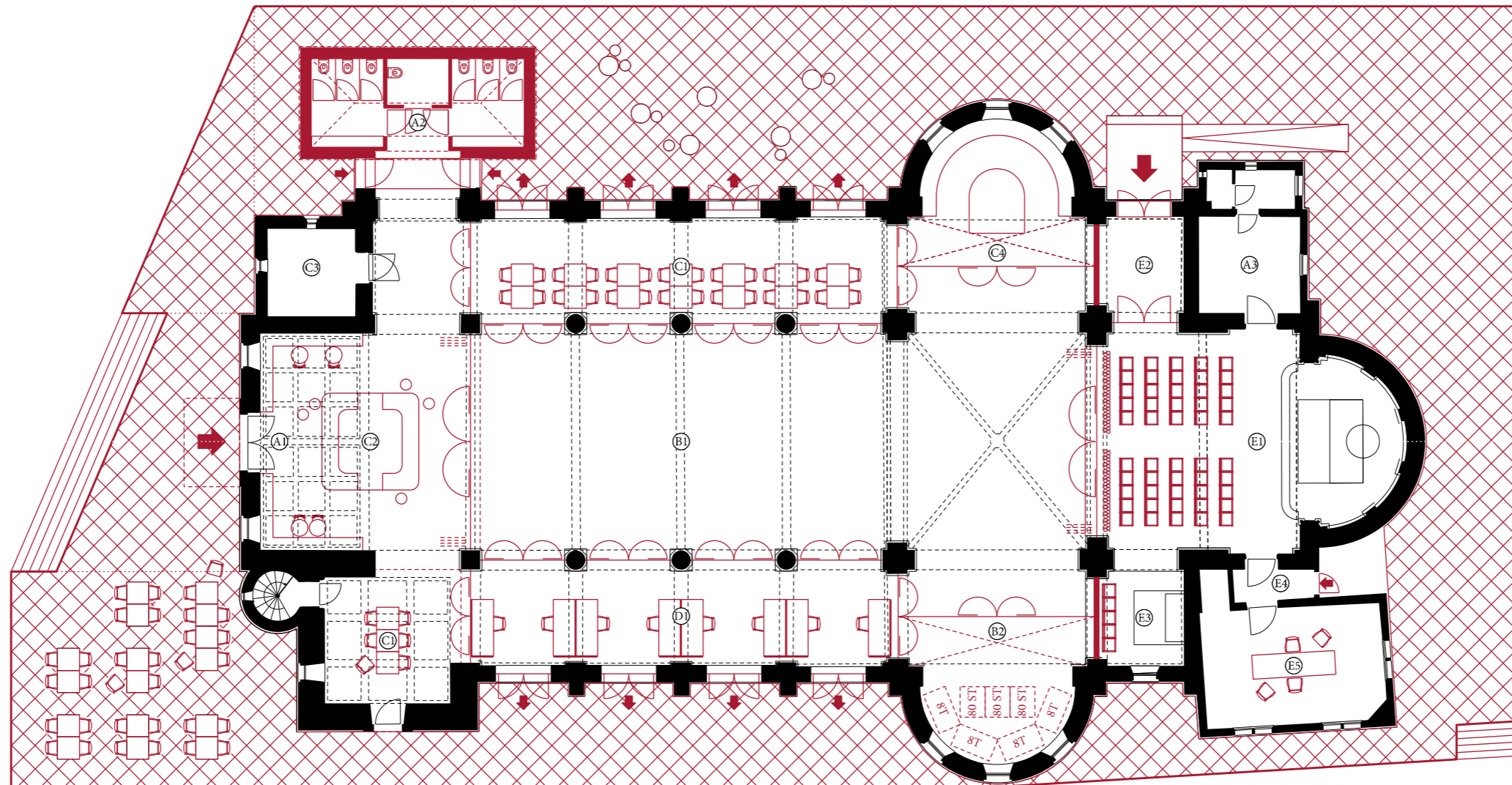
GRONDPLAN
schaal: 1/200

beoogde opdeling van het kerkgebouw tussen het transept en het koor

GRONDPLAN
schaal: 1/200

E/ KAPEL (E.1) kapel (E.2) inkomhal kapel (E.3) zijkapel (E.4) inkomhal sacristie (E.5) sacristie (E.6) technische ruimte

Toelichting:

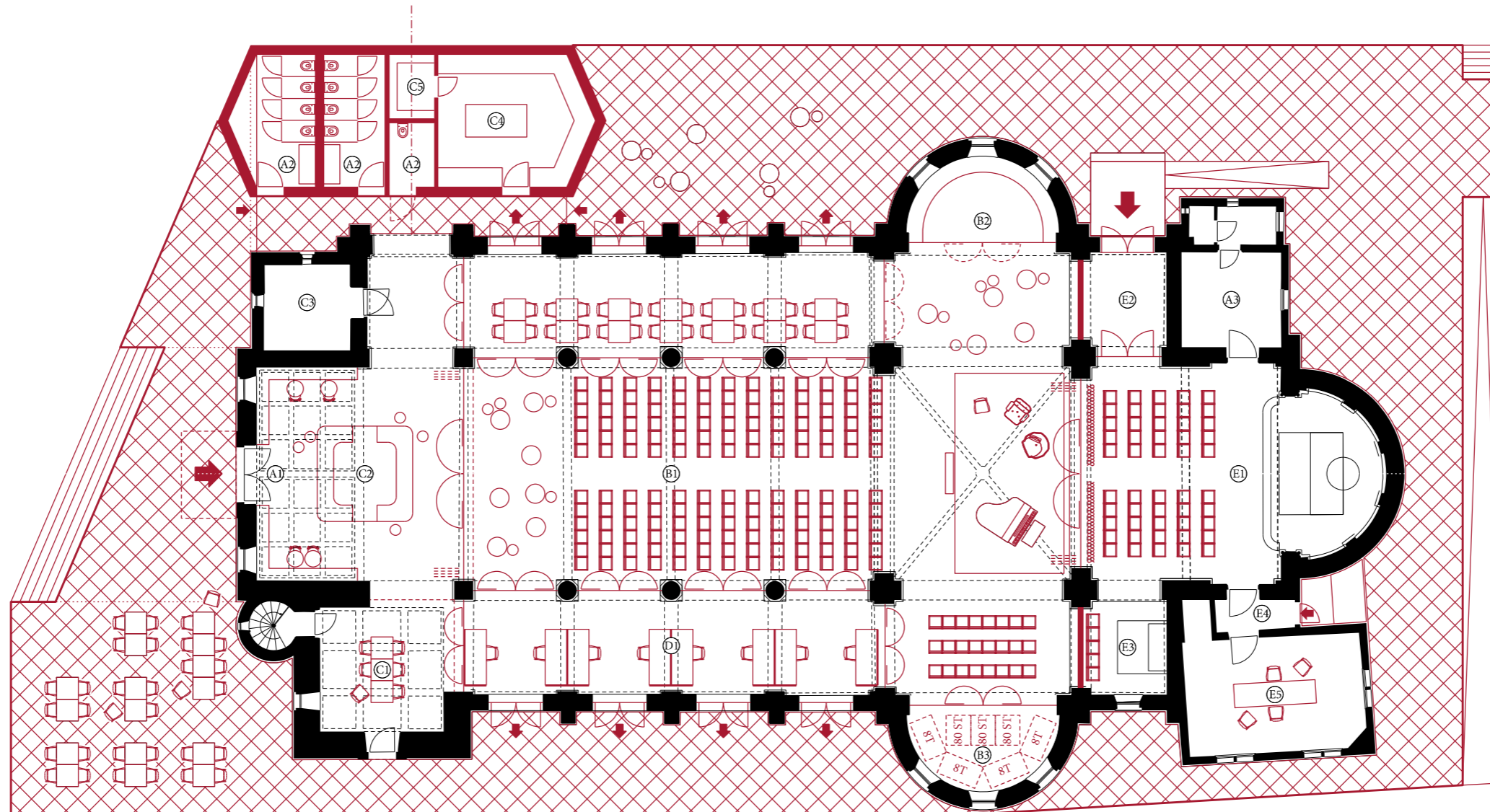
Ontwerpvoorstel met bijkomende afbakening van de uiteinden van het transept. Aan de noordzijde wordt de afgebakende ruimte ingericht als keuken, aan de zuidkant als berging. De keuken grenst rechtstreeks aan de horecaruimte en aan de polyvalente zaal en kan bijgevolg dubbel ingezet worden.

Nadelen: gebrek aan berging bij de keuken / geen individueel gebruik mogelijk van de keuken door gebruikers (verenigingen-particulieren) van de polyvalente zaal / geen rechtstreekse verbinding tussen de polyvalente zaal en de buitenruimtes.

GRONDPLAN

schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten - (A.3) technische ruimte
 B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal (B.2) berging
 C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) drankenberging (C.4) keuken
 D/ CO-WORKING (D.1) flexplekken
 E/ KAPEL (E.1) kapel (E.2) inkomhal kapel (E.3) zijkapel (E.4) inkomhal sacristie (E.5) sacristie

Toelichting:

Het nieuwe bijgebouw wordt vergroot en omvat naast de toiletten ook de horecakeuken en een berging en/of koelcel. De keuken bevindt zich op het kruispunt tussen beide verbruiksruimten. Het transept behoudt haar openheid. In één van de uiteinden van het transept, kan op korte of lange termijn een tweede keuken of toog ingericht worden voor gebruik bij de polyvalente zaal.

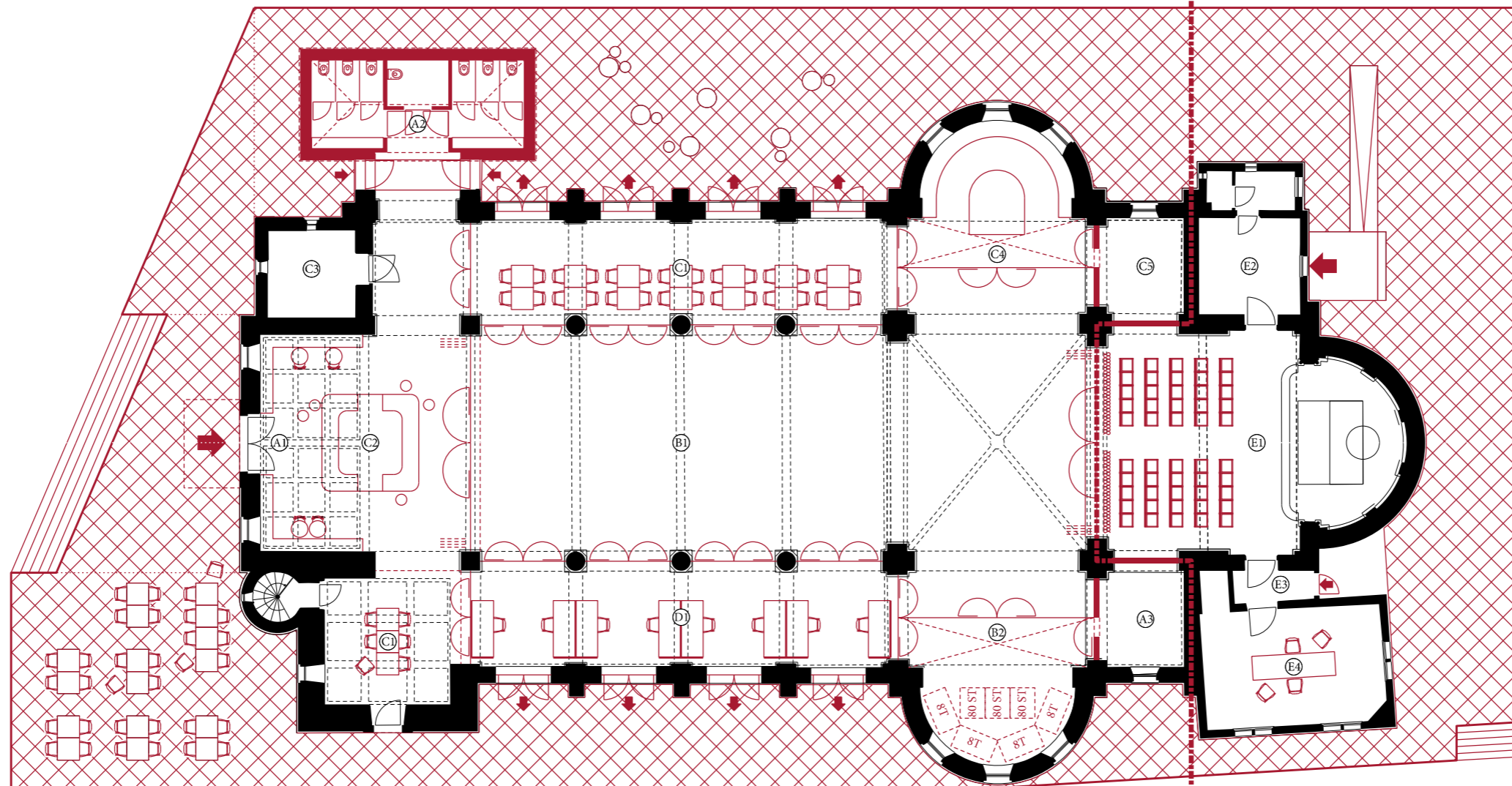
Nadelen: de ligging van de horecakeuken -niet gekoppeld aan de polyvalente ruimte- maakt dubbel gebruik van de keuken enkel mogelijk door het kruisen van de horecaruimte / geen rechtstreekse verbinding tussen de polyvalente zaal en de buitenruimtes.

GRONDPLAN

schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten
 B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal (B.2) berging of keuken bij polyvalente zaal (B.3) berging
 C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) drankenberging (C.4) keuken (C.5) keukenberging of koelcel
 D/ CO-WORKING (D.1) flexplekken
 E/ KAPEL (E.1) kapel (E.2) inkomhal kapel (E.3) zijkapel (E.4) inkomhal sacristie (E.5) sacristie (E.6) technische ruimte

weerhouden scenario / verlegging van de grens tussen liturgische ruimte en zaal

Toelichting:

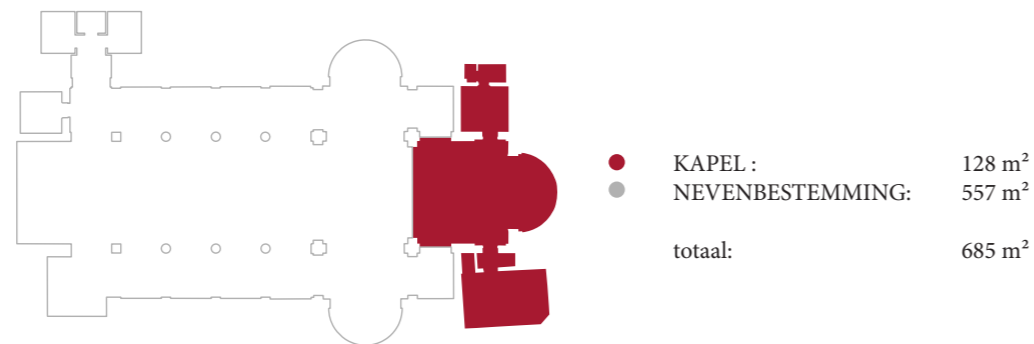
Ontwerpvoorstel waarin het tekort aan bergruimte bij de keuken wordt opgelost door het verleggen van de grens tussen de liturgische ruimte en de rest van het kerkgebouw. De zijkapellen worden toegevoegd aan de polyvalente ruimte. De toegang tot de kapel wordt georganiseerd via de huidige berging en een nieuwe deuropening aan de oostzijde.

Nadelen: beantwoordt niet aan de vooropgestelde gevraagde opdeling / de zijkapellen die ruimtelijk waardevol zijn, worden ingezet voor nevenfuncties / geen rechtstreekse verbinding tussen de polyvalente zaal en de buitenruimtes.

GRONDPLAN

schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte
- B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal (B.2) berging
- C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) drankenberging (C.4) keuken (C.5) berging
- D/ CO-WORKING (D.1) flexplekken
- E/ KAPEL (E.1) kapel (E.2) inkomhal kapel (E.3) inkomhal sacristie (E.4) sacristie

NOTA EXTERNE ADVIEZEN: BRANDVEILIGHEID

Het advies van de brandweer moet in deze fase als louter informatief beoordeeld worden.

Bij een verdere uitwerking van de haalbaarheidsstudie tot een schets-/ voorontwerp is een nieuw contact met de brandweer vereist.

De brandweer verwijst naar:

- > De basisnorm LAAG gebouw
- > Het politiereglement horeca Noord-Limburg

In een eventueel vervolgtraject dienen de meest recente richtlijnen geraadpleegd te worden.

LAAG, MIDDELHOOG OF HOOG GEBOUW

Voor het geheel geldt de basisnorm LAAG gebouw.

COMPARTIMENTERING

LITURGISCHE RUIMTE t.o.v. NEVENBESTEMMING:

Deze twee ruimtes moeten beschouwd worden als aparte compartimenten. De wanden tussen de liturgische ruimte en de nevenbestemming dienen bijgevolg EI 60 te zijn.

NEVENBESTEMMING:

Indien de verschillende functies (cafeteria, co-working, parochiezaal, e.a.) binnen de zone nevenbestemming door verschillende firma's uitgebaat worden, dienen de verschillende zones beschouwd te worden als aparte compartimenten. De wanden tussen de verschillende functies dienen bijgevolg EI 60 te zijn.

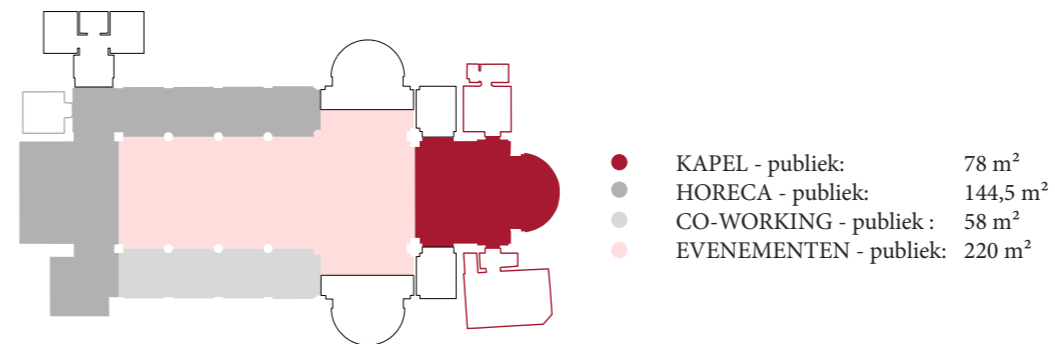
Indien de verschillende functies (cafeteria, co-working, parochiezaal, e.a.) binnen de zone nevenbestemming door éénzelfde firma uigebaat worden, kunnen de verschillende zones wellicht beschouwd worden als 1 compartiment. De wanden tussen de verschillende functies moeten in dat geval wellicht geen EI 60 zijn.

Dit moet zeker opnieuw besproken worden in een vervolgtraject. Met het oog op een flexibel gebruik in de toekomst, waarbij de zones misschien worden ingevuld met andere functies, is het raadzaam de wanden uit te voeren als compartimentswanden EI 60.

ANDERE:

De sacristie en de technische ruimte(s) zijn steeds afzonderlijke compartimenten.

Of de keuken als een apart compartiment beschouwd dient te worden, hangt af van de inrichting van de keuken; o.a. het al dan niet aanwezig zijn van een friteuse.

BEPALING VAN HET AANTAL TOEGELATEN PERSONEN

Uit het politiereglement horeca Noord-Limburg:

Het aantal toegelaten personen wordt bepaald aan de hand van volgende criteria:

- > de netto-vloeroppervlakte van de inrichting
- > het aantal uitgangen
- > de nuttige breedte van uitgangen en evacuatiewegen

Op basis van de netto-vloeroppervlakte:

- > voor inrichtingen voorzien van tafels en stoelen (of ander los meubilair): 1,5 personen per m² (netto-vloeroppervlakte).
- > voor inrichtingen zonder tafels en stoelen (of ander los meubilair): 3 personen per m² (netto-vloeroppervlakte).
- > voor inrichtingen waar bezoekers uitsluitend gebruik maken van zitplaatsen, zoals verbruiksalons en restaurants, is het toegelaten aantal aanwezigen gelijk aan het aantal zitplaatsen.
- > voor inrichtingen voor gemengd gebruik, waarbij het gedeelte zonder tafels en stoelen minder dan 20m² bedraagt: 1,5 personen per m² (voor de totale netto-vloeroppervlakte).
- > voor inrichtingen voor gemengd gebruik, waarbij het gedeelte zonder tafels en stoelen meer dan 20m² bedraagt: 3 personen per m² voor het gedeelte zonder tafels en stoelen en 1,5 personen per m² voor het gedeelte mét tafels en stoelen.

Conclusie voor het gekozen scenario:

Liturgische ruimte: Netto-vloeroppervlakte publiek: 78 m²

Maximaal aantal toegelaten personen op basis van de oppervlakte: 117 personen (1,5 x 78)

Maximaal aantal toegelaten personen op basis van het aantal zitplaatsen: +/- 50 personen

Horecazaak: Netto-vloeroppervlakte publiek: 157 - 12,5: 144,5 m²

Maximaal aantal toegelaten personen op basis van de oppervlakte: 217 personen (1,5 x 144,5)

Maximaal aantal toegelaten personen op basis van het aantal zitplaatsen: +/- 50 à 55 personen

Co-Working: Netto-vloeroppervlakte publiek: 58 m²

Maximaal aantal toegelaten personen op basis van de oppervlakte: 87 personen (1,5 x 58)

Maximaal aantal toegelaten personen op basis van het aantal zitplaatsen: +/- 6 à 8 personen

Parochiezaal: Netto-vloeroppervlakte publiek: 220 m²

Maximaal aantal toegelaten personen: 660 personen (3 x 220)

Conclusie voor een mogelijke variante op het gekozen scenario:

Horecazaak+Co-Working+Parochiezaal: Netto-vloeroppervlakte publiek: 144,5 + 58 + 220: 422,5 m²

Maximaal aantal toegelaten personen op basis van de

oppervlakte: 1.268 personen (3 x 422,5)

In een eventueel vervolgtraject dient deze berekening in elke fase (voorontwerp, definitief ontwerp,...) opnieuw gecontroleerd te worden.

Uit het politiereglement horeca Noord-Limburg:

Het maximaal aantal toegelaten personen wordt expliciet vermeld in het brandweerverslag en/of de exploitatievergunning. De exploitant en eventuele organisatoren zullen maatregelen nemen om overschrijding van dit aantal te voorkomen. Het aantal toegelaten personen moet duidelijk vermeld worden in de verhuurcontracten.

EVACUATIE

Aantal uitgangen:

Uit het politiereglement horeca Noord-Limburg:

Elk compartiment heeft minimum:

- > 1 uitgang indien de maximale bezetting minder dan 100 personen bedraagt;
- > 2 uitgangen indien de maximale bezetting 100 of meer dan 100 en minder dan 500 personen bedraagt;
- > 2+n uitgangen waarbij 'n' het geheel getal is onmiddellijk groter dan de deling door 1000 van de maximale bezetting van het compartiment, indien de bezetting 500 of meer dan 500 personen bedraagt.

Conclusie voor het gekozen scenario:

Liturgische ruimte:	Netto-vloeroppervlakte publiek: 78 m ² Maximaal aantal toegelaten personen: 50 personen (op basis van het aantal zitplaatsen) Aantal uitgangen: 1
Horecazaak:	Netto-vloeroppervlakte publiek: 144,5 m ² Maximaal aantal toegelaten personen: 55 personen (op basis van het aantal zitplaatsen) Aantal uitgangen: 1
Co-Working:	Netto-vloeroppervlakte publiek: 58 m ² Maximaal aantal toegelaten personen: 8 personen (op basis van het aantal zitplaatsen) Aantal uitgangen: 1
Parochiezaal:	Netto-vloeroppervlakte publiek: 220 m ² Maximaal aantal toegelaten personen: 660 personen Aantal uitgangen: minimum 3

Conclusie voor een mogelijke variante op het gekozen scenario:

Horecazaak+Co-Working+Parochiezaal:	Netto-vloeroppervlakte publiek: 144,5 + 58 + 220: 422,5 m ² Maximaal aantal toegelaten personen op basis van de oppervlakte: 1.268 personen (3 x 422,5) Aantal uitgangen: minimum 4
-------------------------------------	--

Nuttige breedte van uitgangen en evacuatiewegen:

Uit het politiereglement horeca Noord-Limburg:

De uitgangswegen, uitgangen en deuren moeten een totale nuttige breedte hebben die tenminste gelijk is, in centimeters, aan het aantal personen die ze moeten gebruiken om de uitgangen van het gebouw te bereiken.

...

De nuttige breedte van een uitgang of evacuatieweg bedraagt ten minste 0,8 m. De vrije hoogte moet minstens 2m bedragen.

Conclusie voor het gekozen scenario:

Liturgische ruimte:	Netto-vloeroppervlakte publiek: 78 m ² Maximaal aantal toegelaten personen: 50 personen (op basis van het aantal zitplaatsen) Aantal uitgangen: 1 Nuttige breedte: min. 80cm > i.f.v. de toegankelijkheid min. 90cm.
Horecazaak:	Netto-vloeroppervlakte publiek: 144,5 m ² Maximaal aantal toegelaten personen: 55 personen (op basis van het aantal zitplaatsen)

Aantal uitgangen: 1

Nuttige breedte: min. 80cm > i.f.v. de toegankelijkheid min. 90cm.

Co-Working: Netto-vloeroppervlakte publiek: 58 m²

Maximaal aantal toegelaten personen: 8 personen (op basis van het aantal zitplaatsen)

Aantal uitgangen: 1

Nuttige breedte: min. 80cm > i.f.v. de toegankelijkheid min. 90cm.

Parochiezaal: Netto-vloeroppervlakte publiek: 220 m²

Maximaal aantal toegelaten personen: 660 personen

Aantal uitgangen: minimum 3

Nuttige breedte: 1cm x 660 personen: totale nuttige breedte van 6m60

Indien 3 uitgangen : 2m20 per uitgang

Indien 4 uitgangen : 1m65 per uitgang

Conclusie voor een mogelijke variante op het gekozen scenario:

Horecazaak+Co-Working+Parochiezaal:	Netto-vloeroppervlakte publiek: 144,5 + 58 + 220: 422,5 m ² Maximaal aantal toegelaten personen op basis van de oppervlakte: 1.268 personen (3 x 422,5) Aantal uitgangen: minimum 4 Nuttige breedte: 1cm x 1.268 personen: totale nuttige breedte van 12m68 Indien 4 uitgangen : 3m17 per uitgang Indien 5 uitgangen : 2m54 per uitgang Indien 6 uitgangen : 2m11 per uitgang ...
-------------------------------------	---

Draaizin van uitgangdeuren:

Uit het politiereglement horeca Noord-Limburg:

De deuren die gelegen zijn in de evacuatiewegen kunnen gemakkelijk geopend worden en draaien in de richting van de uitgang ofwel in beide richtingen.

- > Voor inrichtingen waarvan de capaciteit maximum 49 personen bedraagt, mag de deur naar binnen draaien.
- > Voor inrichtingen met een capaciteit van meer dan 49 en minder dan 100 personen moet ten minste 1 uitgang deur in beide richtingen ofwel in de richting van de uitgang opendraaien.
- > Voor inrichtingen met een capaciteit vanaf 100 personen moeten alle uitgangdeuren in beide richtingen ofwel in de richting van de uitgang opendraaien.

Conclusie voor het gekozen scenario:

Alle uitgangdeuren draaien in beide richtingen ofwel in de richting van de uitgang open.

BRANDBESTRIJDINGSMIDDELEN

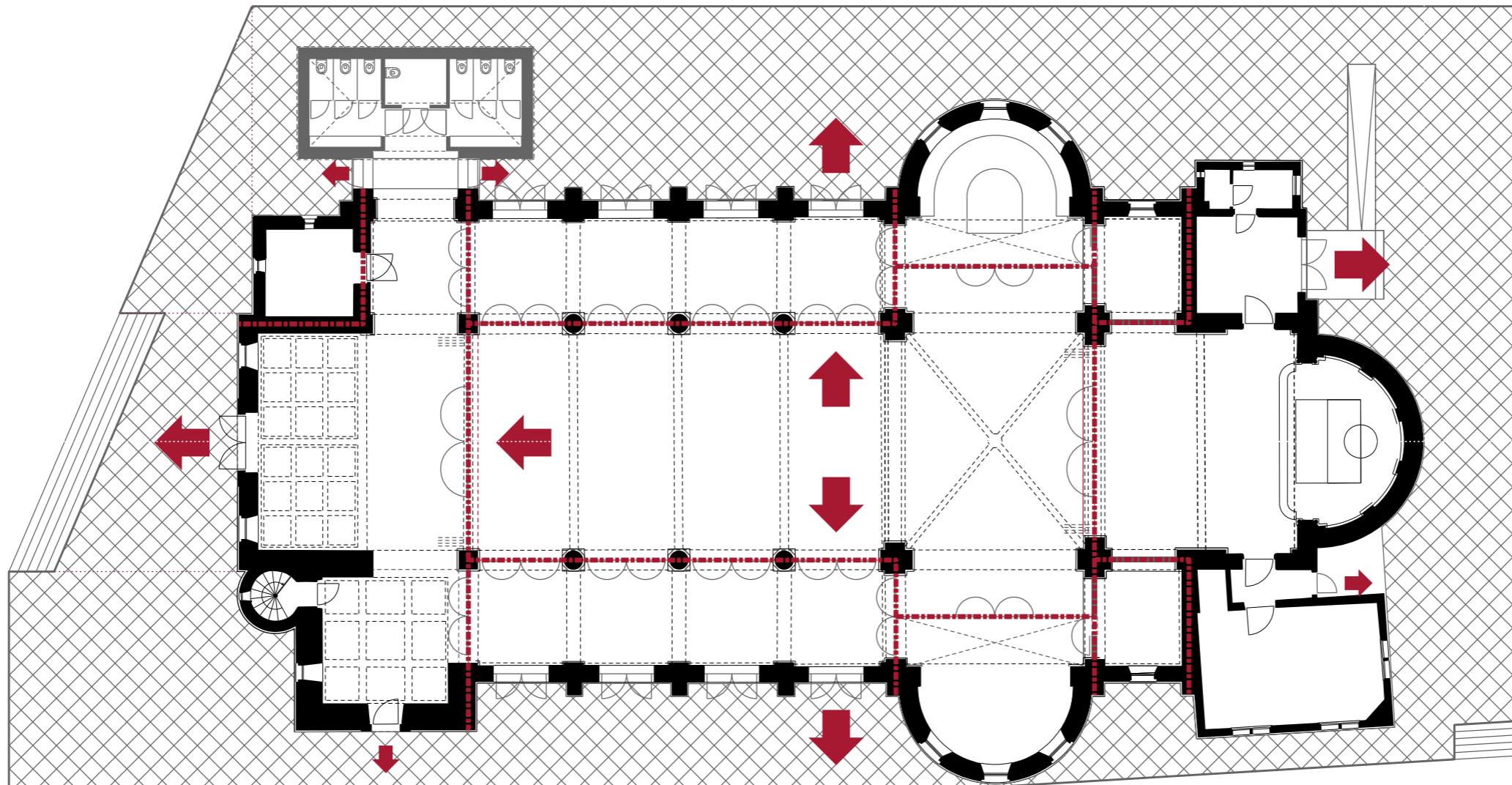
Brandhaspel: Niet verplicht.

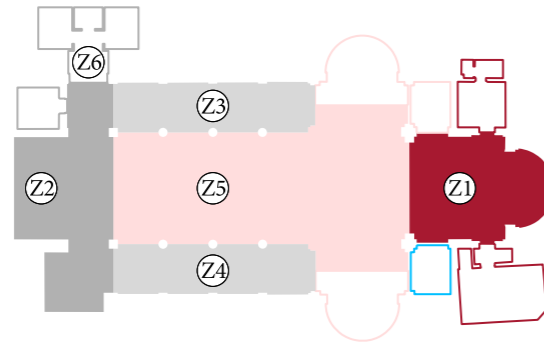
Snelblussers: 1 bluseenheid per 150m²

BRANDETECTIE

Het is aan te raden een branddetectiesysteem te voorzien. Het is niet verplicht dit aan te sluiten op een meldkamer.

Dit moet zeker opnieuw besproken worden in een vervolgtraject.

NOTA EXTERNE ADVIEZEN: TECHNISCHE INSTALLATIES

HVAC - VERWARMING

Het gebouw wordt opgedeeld in verschillende zones:

ZONE 1 :	KAPEL	128 m ²
	<i>waarvan kapel :</i>	77,85 m ²
	<i>inkomzone :</i>	17,69 m ²
	<i>sacristie :</i>	32,68 m ²
ZONE 2 :	HORECA	110 m ²
	<i>waarvan zaal :</i>	99,67 m ²
	<i>berging :</i>	10,73 m ²
ZONE 3 :	HORECA	58 m ²
ZONE 4 :	CO-WORKING	58 m ²
ZONE 5 :	PAROCHIEZAAL	289 m ²
	<i>waarvan zaal :</i>	220,20 m ²
	<i>berging :</i>	40,33 m ²
	<i>keuken :</i>	28,86 m ²
ZONE 6 :	TOILETTEN	31 m ²

VERWARMINGSKETEL:

Mogelijkheid 1:	Er wordt één nieuwe gemeenschappelijke stookplaats voorzien met 1 gemeenschappelijke gasketel voor de liturgische ruimte én de nevenbestemmingen.
	ZONE 1-2-3-4-5-6: 674 m ²
	Vermogen ketel: 1x140 kW of 2x70 kW (incl. 25 kW t.b.v. ventilatie)
Mogelijkheid 2:	Er worden 2 gasketels voorzien; 1 aparte ketel voor de liturgische ruimte én 1 aparte ketel voor de nevenbestemmingen.
	ZONE 1: 128 m ²
	Vermogen ketel: 1x35 kW (geen kW t.b.v. ventilatie)
	ZONE 2-3-4-5-6: 546 m ²
	Vermogen ketel: 1x145 kW (incl. 25 kW t.b.v. ventilatie)
	Stookplaats: Positie: zie bijgevoegd plan EI 2u

VERWARMINGSTOESTELLEN:

ZONE 1:	Ventiloconvectoren in functie van een snelle opwarming
ZONE 2-3-4-5:	Ventiloconvectoren in functie van een snelle opwarming
ZONE 6:	Radiatoren

Positie ventiloconvectoren: Of opbouwtoestel, zichtbaar op te stellen in de ruimte
Of opbouwtoestel, onzichtbaar in te bouwen in eventueel vast meubilair
Of in te bouwen in de vloer

HVAC - VENTILATIE

ZONE 1: Voorlopig wordt voorgesteld om in deze zone geen ventilatiesysteem te voorzien, omwille van het kortstondige gebruik.
ZONE 2-3-4-5-6: Luchtgroep type D.

Positie luchtgroepen: In te bouwen in kasten.

HVAC – LUCHTBEVOCHTING

Niet voorzien in deze nota/raming.

HVAC - KOELING

Niet voorzien in deze nota/raming.

SANITAIR - SANITAIRE TOESTELLEN EN -KRANEN, WARM WATER

Voorzien in deze nota/raming

ELECTRICITEIT

Voorzien in deze nota/raming

BRANDVEILIGHEID

Cfr. voorschriften brandweer.

EPB

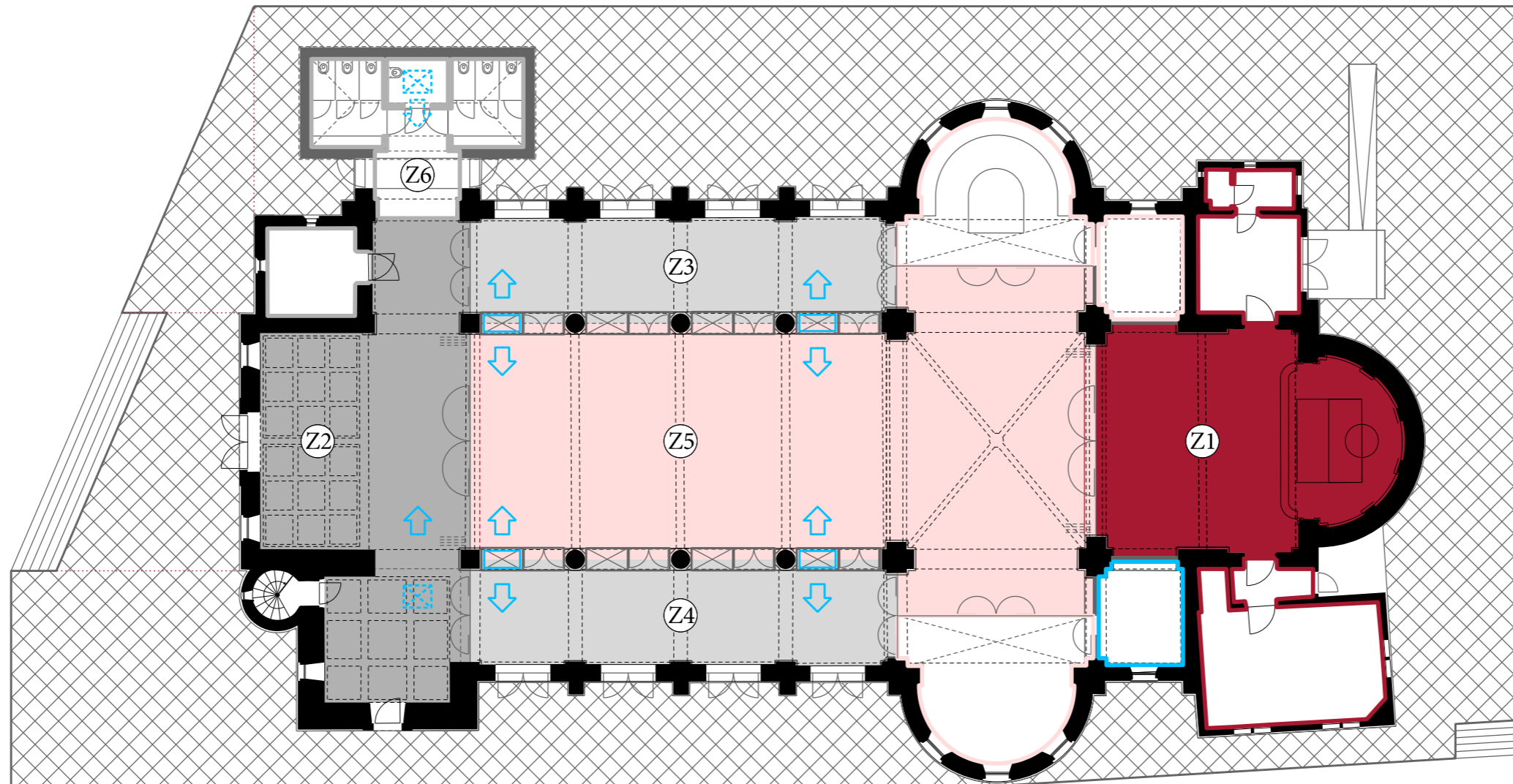
Energieprestatie:

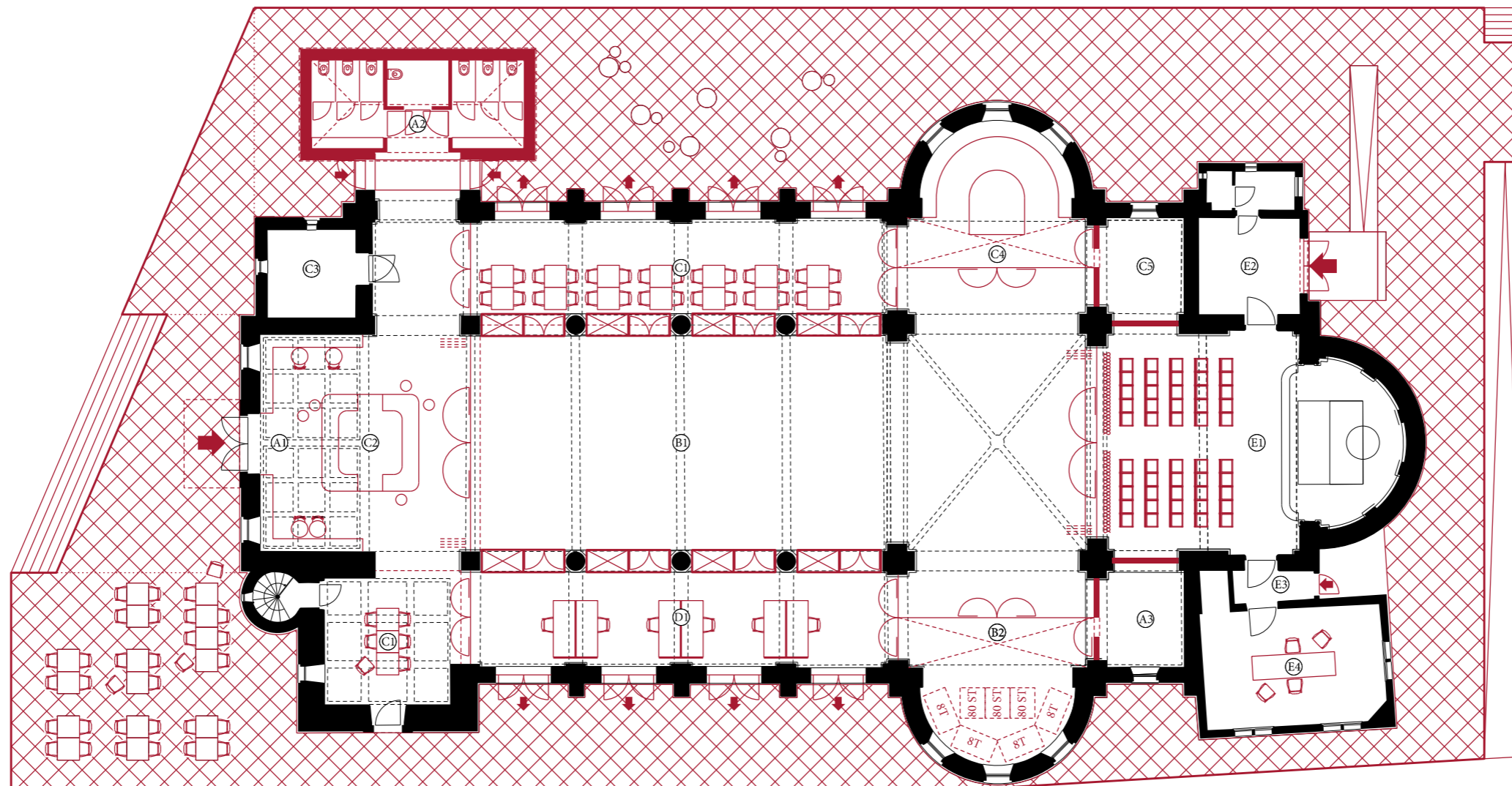
De energieprestaties voor dit project zullen minimaal voldoen aan de eisen vastgelegd in de energieprestatieregelgeving van de Vlaamse Overheid.

Op 01.01.2017 zijn voor dit project de eisen van toepassing in de tabel van uitzonderingen (pdf, december 2016) die te raadplegen is via deze link: <http://www.energiesparen.be/epb/uitzonderingen>.

Het project valt onder 'Gewone renovatie of functiewijziging van gebouwen opgenomen in de inventaris van bouwkundig erfgoed (te vinden: Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Parochiekerk Sint-Blasius [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/22546> (geraadpleegd op 31 oktober 2017))'.

In elke fase van een vervolgtraject zullen de eisen vastgelegd in de energieprestatieregelgeving opnieuw gecontroleerd moeten worden.

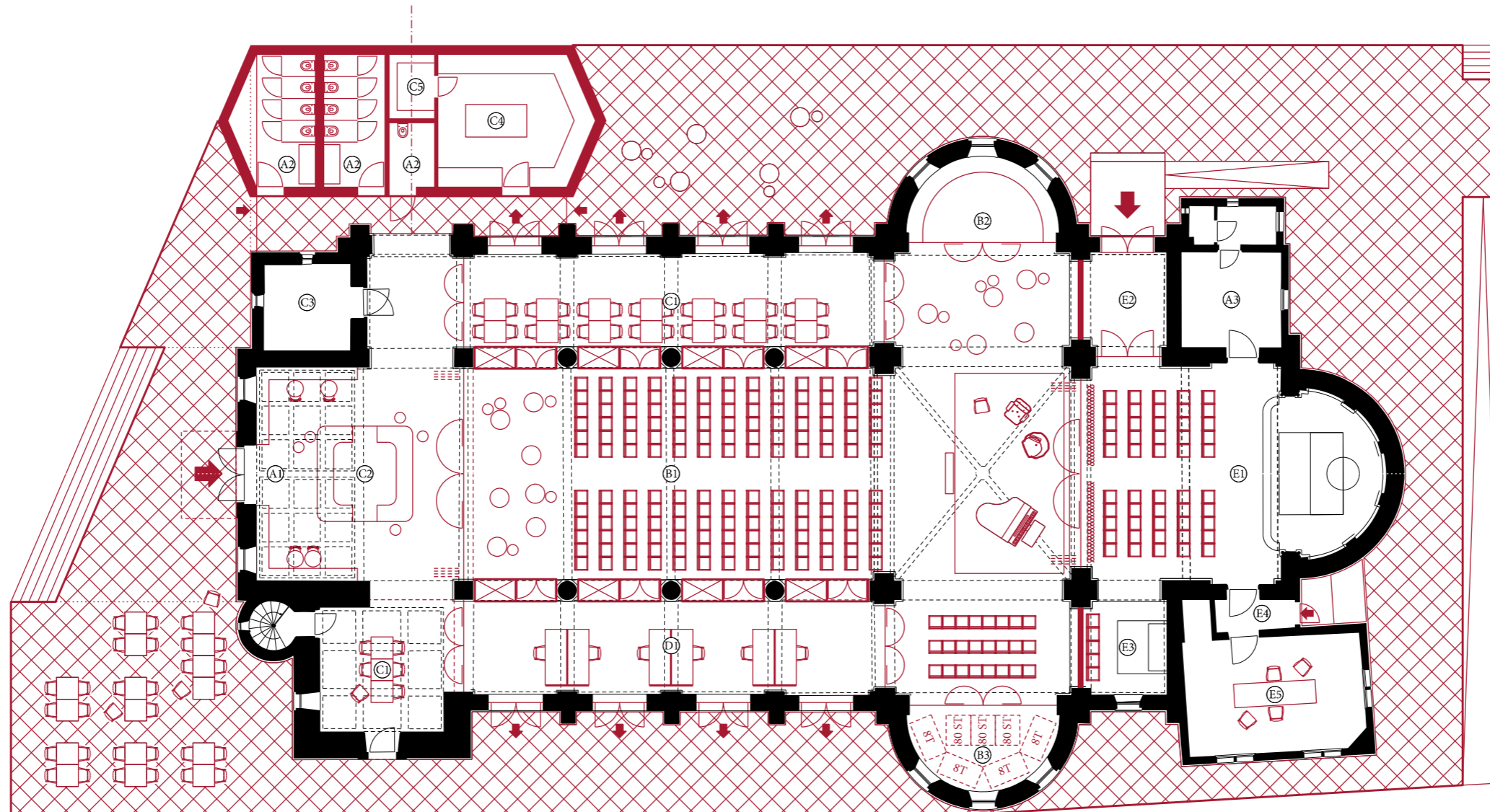

Nadelen:

- geen individueel gebruik mogelijk van de keuken door gebruikers (verenigingen-particulieren) van de polyvalente zaal
- geen rechtstreekse verbinding tussen de polyvalente zaal en de buitenruimtes.

GRONDPLAN
 schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte
 B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal (B.2) berging
 C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) drankenberging (C.4) keuken (C.5) berging
 D/ CO-WORKING (D.1) flexplekken
 E/ KAPEL (E.1) kapel (E.2) inkomhal kapel (E.3) inkomhal sacristie (E.4) sacristie

Nadelen:

- geen rechtstreekse verbinding tussen de polyvalente zaal en de buitenruimtes.

Meerwaarde:

- een eigen toog/keuken in/aan de polyvalente zaal, uitsluitend voor de gebruikers van de polyvalente zaal.

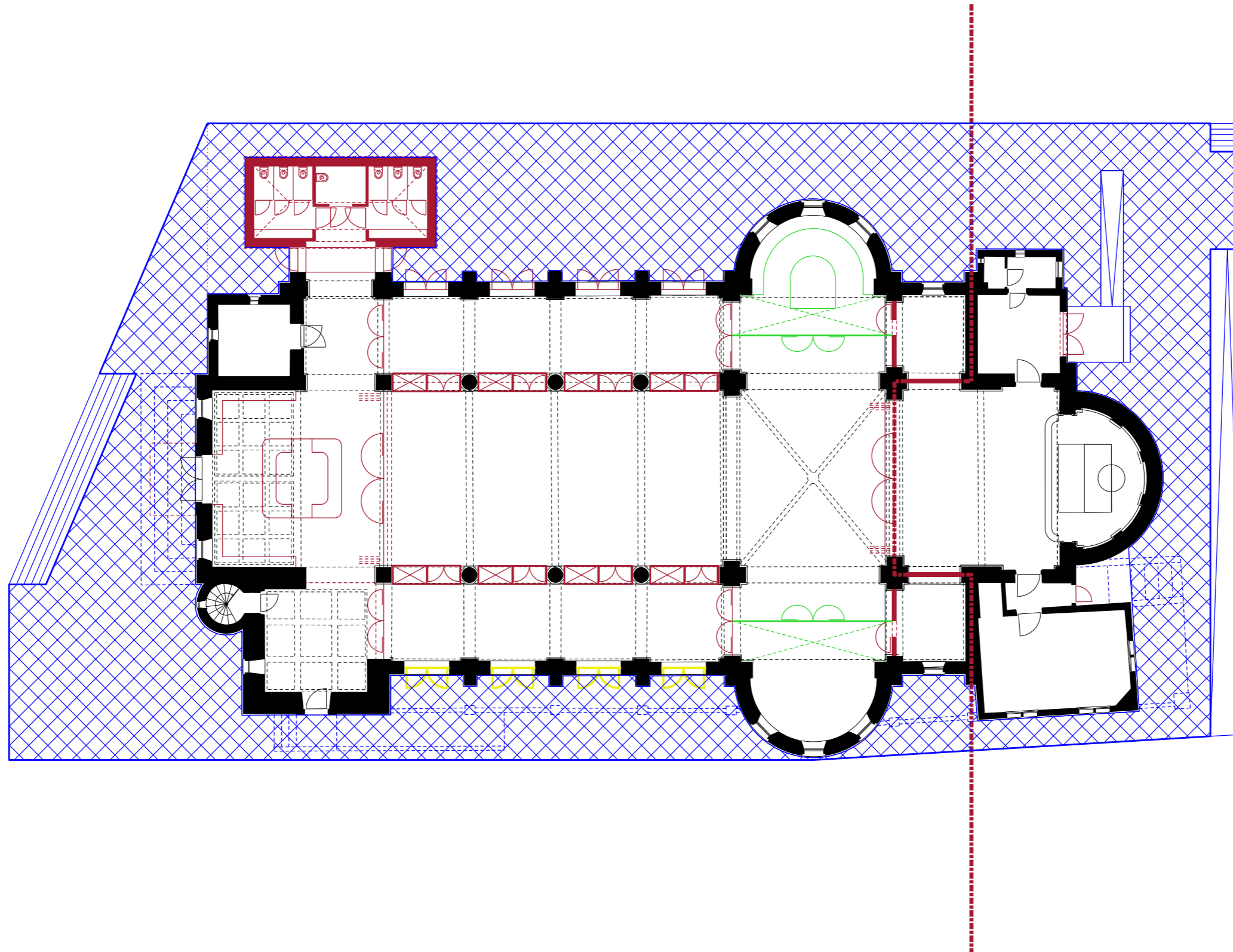
GRONDPLAN

schaal: 1/200

- A/ ALGEMEEN (A.1) hoofdinkom - lobby (A.2) toiletten (A.3) technische ruimte
 B/ EVENEMENTEN (B.1) polyvalente zaal (B.2) berging of keuken bij polyvalente zaal (B.3) berging
 C/ HORECA (C.1) verbruiksruimte (C.2) toog (C.3) drankenberging (C.4) keuken (C.5) keukenberging of koelcel
 D/ CO-WORKING (D.1) flexplekken
 E/ KAPEL (E.1) kapel (E.2) inkomhal kapel (E.3) zijkapel (E.4) inkomhal sacristie (E.5) sacristie

SYNTHESE 1

basis kostenraming & fasering

GRONDPLAN / BASIS KOSTENRAMING

schaal: 1/200

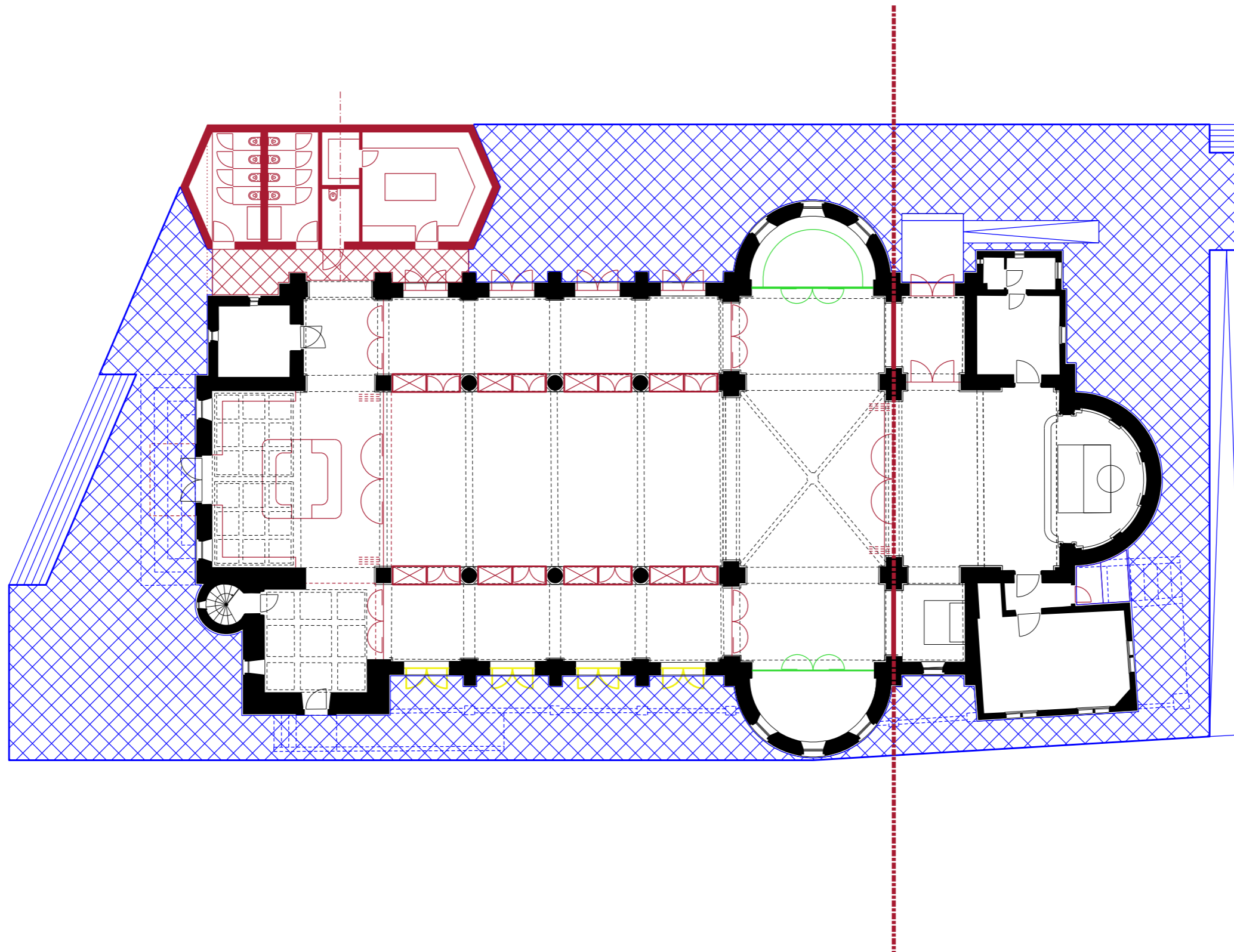
de kleuren geven de verschillende delen van de raming weer en een mogelijke gedeeltelijke fasering

rood: basisingrepen voor herbestemming

groen: inrichting van het transept met keuken en berging

geel: raamopeningen zuidzijde

blauw: afbraak bestaande buitentrappen en aanleg verhoogde buitenruimte

GRONDPLAN / BASIS KOSTENRAMING

schaal: 1/200

de kleuren geven de verschillende delen van de raming weer en een mogelijke gedeeltelijke fasering
 rood: basisingrepen voor herbestemming
 groen: inrichting van het transept met keuken en berging
 geel: raamopeningen zuidzijde
 blauw: afbraak bestaande buitentrappen en aanleg verhoogde buitenruimte

RAMING

samenvattende raming

De samenvattende ramingen zijn afgeleid van gedetailleerde, indicatieve ramingen op basis van syntheseplan 1 en syntheseplan 2 van het ontwerpend haalbaarheidsonderzoek.

De opgegeven artikelen en hoeveelheden in de gedetailleerde raming zijn vermoedelijk en niet-bindend.

De opgegeven eenheids- en totaalprijzen in de gedetailleerde raming zijn indicatief en niet-bindend en onderhevig aan indexering.

De gedetailleerde raming geeft een beeld over welke artikels wel en niet inbegrepen zijn.

In het kader van dit onderzoek is er verkennend vooroverleg gevoerd met vertegenwoordigers van de brandweer en een ingenieur technieken met betrekking tot de mogelijke impact van respectievelijk brandveiligheidsvoorschriften en technische installaties (sanitair, verwarming, ventilatie, elektriciteit) op het voorgestelde ontwerpend onderzoek. Dit advies is louter indicatief en verleend op basis van de aangeleverde stukken.

Het ontwerpteam kan geen verantwoordelijkheid nemen voor deze specificaties, noch voor de gevolgen hiervan op de raming.

In de context van dit onderzoek is er geen verder vooroverleg gebeurd met betrekking tot andere gespecialiseerde studies, waaronder akoestiek e.a..

				TOTAAL RAMING +L SYNTHESEPLAN 1	
	Beschrijving	aantal	eenheid	eenheidsprijs	totaal
	TRANSFORMATIE KERKGEBOUW				
DEEL 0	AANNEMING/WERF	1	VH	116.590,00	116.590,00
DEEL 1	ONDERBOUW	1	VH	98.480,00	98.480,00
DEEL 2	BOVENBOUW	1	VH	-	-
DEEL 3	DAKWERKEN	1	VH	-	-
DEEL 4	GEVELSLUITING	1	VH	36.360,00	36.360,00
DEEL 5	BINNENAFWERKING	1	VH	656.920,00	656.920,00
DEEL 6-7	TECHNIEKEN	1	VH	400.000,00	400.000,00
DEEL 8	SCHILDERWERKEN	1	VH	50.000,00	50.000,00
DEEL 9	OMGEVINGSWERKEN	1	VH	-	-
DEEL 10	RESTAURATIEWERKEN	1	VH	-	-
	UITBREIDING KLEIN	1	VH	85.750,00	85.750,00
	TRANSFORMATIE KERKGEBOUW				1.444.100,00
	KEUKEN EN BERGING				159.000,00
	RAMEN ZUID				18.880,00
	SOKKEL				495.000,00
				totaal indicatieve raming (euro/excl.btw)	2.116.980,00

				TOTAAL RAMING +L SYNTHESEPLAN 2	
	Beschrijving	aantal	eenheid	eenheidsprijs	totaal
	TRANSFORMATIE KERKGEBOUW				
DEEL 0	AANNEMING/WERF	1	VH	116.590,00	116.590,00
DEEL 1	ONDERBOUW	1	VH	98.480,00	98.480,00
DEEL 2	BOVENBOUW	1	VH	-	-
DEEL 3	DAKWERKEN	1	VH	-	-
DEEL 4	GEVELSLUITING	1	VH	36.360,00	36.360,00
DEEL 5	BINNENAFWERKING	1	VH	656.920,00	656.920,00
DEEL 6-7	TECHNIEKEN	1	VH	400.000,00	400.000,00
DEEL 8	SCHILDERWERKEN	1	VH	50.000,00	50.000,00
DEEL 9	OMGEVINGSWERKEN	1	VH	-	-
DEEL 10	RESTAURATIEWERKEN	1	VH	-	-
	UITBREIDING GROOT	1	VH	232.500,00	232.500,00
	TRANSFORMATIE KERKGEBOUW				1.590.850,00
	KEUKEN EN BERGING				92.000,00
	RAMEN ZUID				18.880,00
	SOKKEL				495.000,00
				totaal indicatieve raming (euro/excl.btw)	2.196.730,00

CONCLUSIE

Deze studie toont aan dat het haalbaar is een ontmoetingsplek te realiseren in de Sint-Blasiuskerk van Heppen met een variatie aan mogelijkheden, capaciteit en ingrepen. De door TRACEtv onderzochte scenario's variëren van een minimale naar een maximale interventie; het droomscenario. Dit laatste scenario verbeeldt een maximale integratie van het kerkgebouw, als ontmoetingsplek, in zijn omgeving.

Voorliggende studie is een ontwerpend onderzoek met als doel inzicht te verwerven in de ruimtelijke mogelijkheden en beperkingen van elk van de voorgestelde scenario's. Een ontwerpend onderzoek verschilt dan ook van een definitief ontwerp dat als doel heeft om de zeer specifieke noden en wensen van het gekozen programma te vertalen naar een uit te voeren ontwerp. Na afronding van het onderzoek en presentatie van de resultaten aan het kerkfabriek en de gemeente werd gesteld dat het uitgewerkte scenario om financiële redenen waarschijnlijk niet uitgevoerd zal worden. In plaats daarvan zou men opteren voor het aanbrengen van een scheiding tussen liturgische ruimte en polyvalente ruimte in het schip waarbij de polyvalente ruimte verhuurd kan worden. TRACEtv benadrukt echter dat ongeacht welk scenario uitgevoerd zal worden in het vervoltraject, het van belang is een ontwerpteam samen te stellen met een ruime expertise: architect, ingenieur stabiliteit, ingenieur technieken, ingenieur akoestiek, ... Daarenboven ziet TRACEtv het als noodzakelijk om ook bij een gefaseerde uitvoering van het project een masterplan voor het volledige gebouw voor ogen te hebben; dit om te vermijden dat er ingrepen gebeuren die een verdere ontwikkeling van het gebouw belemmeren, of die opnieuw verwijderd of aangepast moeten worden.

Enkele aanbevelingen voor een vervoltraject zijn:

- Een duidelijk standpunt van het bestuur met betrekking tot de uitbating van het gebouw en daaraan gekoppeld de gedetailleerde invulling van het programma van eisen, is essentieel bij de start van een vervoltraject.
- In het ontwerpend onderzoek heeft het behoud van de ruimtelijke kwaliteiten van de Sint-Blasiuskerk steeds voorop gestaan. Het zorgvuldig afwegen van nieuwe ingrepen om deze kwaliteiten te vrijwaren is een permanent aandachtspunt.
- Met het oog op de toekomst op korte en lange termijn, laten de nieuwe ingrepen een polyvalente invulling en een flexibel gebruik toe van de lokalen. Deze benadering heeft gevolgen voor de compartimentering, de organisatie van vluchtwegen en de opvatting van de technische installaties.
- Om de ruimte te gebruiken voor een ruim aanbod aan activiteiten op een kwaliteitsvolle manier zijn vergaande interieur-ingrepen nodig. Doordacht maatwerk in de architecturale vertaling van dit project is zeer belangrijk. De kwaliteit van het project staat of valt dan ook met de kwaliteitsvolle uitwerking van het interieur, de detaillering van het ontwerp en de afwerkingsgraad, met betrekking tot materiaal, licht, keuze meubilair, ...
- Een akoestische studie is een essentieel onderdeel van de ontwerp-opgave. Deze studie zal niet enkel inzicht bieden in een juiste akoestische scheiding van de deelfuncties, maar zal ook oplossingen bieden voor een aangenaam akoestisch klimaat in het schip van de kerk en dit in de meest uiteenlopende omstandigheden: van een stille voorstelling tot een luidruchtige receptie.
- De buitenruimte van de kerk is een essentieel onderdeel van het project. Het opwaarderen van de directe omgeving van de kerk als publieke ontmoetingsplek rondom de kerk, zoals geïllustreerd in het droomscenario, zal op termijn een grote meerwaarde betekenen voor de site. Een aandacht ontworpen relatie tussen de binnenruimte en de buitenruimte zal de wisselwerking versterken.

De tijdelijke vereniging TRACE realiseert zich dat het complexe verhaal van neven- en herbestemming een proces van constante communicatie is. Communicatie die enkel op een degelijke wijze kan gebeuren als alle partners streven naar hetzelfde niveau van kwaliteit en de verwezenlijking van een breed gedragen toekomstproject voor de kerk voor ogen hebben. Het is dan ook belangrijk dat al deze partners - gemeente, kerkfabriek, toekomstige gebruikers, bisdom, etc - betrokken blijven bij de volgende stappen in dit proces, en op regelmatige basis geconsulteerd worden. Het is de rol van de gemeente, gesteund door de kerkfabriek om de verschillende betrokken actoren samen te brengen. TRACEtv kan op geen enkele manier de bestaande flow inzake de toekomst van kerken in het algemeen en de Sint-Blasiuskerk in het bijzonder beïnvloeden, laat staan mee beslissen over her- of nevenbestemming. TRACEtv kan met deze studie enkel adviseren. Het is wel mogelijk dat de resultaten van deze studie een effect heeft op ontwikkelingen rond de toekomst van het kerkgebouw.

BIBLIOGRAFIE

Hertzberger, H (1996). *Ruimte maken, ruimte laten*. p177, Uitgeverij 010.

Heemkundige Kring Heppen. (2017). *De Sint-Blasiusparochie van Heppen - De kerk*. niet gepubliceerd, verkregen via de Heemkundige Kring Heppen.

REFERENTIES

afbeeldingen

COVERFOTO

Heppen kerk, online via delcampe.net, geraadpleegd op 08.02.2017

PAGINA 7

(01) Ferrariskaart 1771-1778, online via cartesius.be, geraadpleegd op 20.03.2017

(02) Carte du Département de la Dyle / afwijkende afbakening kaartgebied 1792-1797, online via cartesius.be, geraadpleegd op 20.03.2017

(03) Atlas der Buurtwegen 1841, online via geopunt.be, geraadpleegd op 08.02.2017

(04) Vandermaelen kaarten 1846-1854, online via geopunt.be, geraadpleegd op 08.02.2017

PAGINA 8

(01) Baelen XVII 1885, online via cartesius.be, geraadpleegd op 20.03.2017

(02) Bourg-Léopold XVII 1887, online via cartesius.be, geraadpleegd op 20.03.2017

PAGINA 9

(01) Baelen 17/6 1939, online via cartesius.be, geraadpleegd op 20.03.2017

(02) Baelen 17/6 1957, online via cartesius.be, geraadpleegd op 20.03.2017

(03) Baelen 17/6 1971, online via cartesius.be, geraadpleegd op 20.03.2017

(04) Baelen 17/6 1986, online via cartesius.be, geraadpleegd op 20.03.2017

PAGINA 12

(01) De kapel van Heppen 1778, uit: De Sint-Blasiusparochie van Heppen – De Kerk, verkregen via de Heemkundige Kring Heppen

(02) De kapel van Heppen 1791, uit: De Sint-Blasiusparochie van Heppen – De Kerk, verkregen via de Heemkundige Kring Heppen

(03) De kerk van Heppen, online via delcampe.net, geraadpleegd op 08.02.2017

(04) Reprokaart Heppen, online via delcampe.net, geraadpleegd op 08.02.2017

(05) De kerk van Heppen, online via inventaris.onroerenderfgoed.be, geraadpleegd op 08.02.2017

PAGINA 13

(01) Reprokaart Heppen Hamse steenweg, online via delcampe.net, geraadpleegd op 08.02.2017

(02) Heppen Dorpstraat, online via delcampe.net, geraadpleegd op 31.05.2017

(03) Heppen zeer oud kerkzicht, online via delcampe.net, geraadpleegd op 08.02.2017

(04) Heppen kerk, online via delcampe.net, geraadpleegd op 08.02.2017

PAGINA 14

(01) Scan begraafplaats, verkregen via de gemeente

PAGINA 15

(01) Scan bouwaanvraagtekening (1936-1937), verkregen via het kerkbestuur

PAGINA 16

(01) Krantenuitknipsel kerk Heppen, online via delcampe.net, geraadpleegd op 08.02.2017

(02) Leo Jansenplein zn-Schlussmans Frieda-01-09-1977, online via inventaris.onroerenderfgoed.be, geraadpleegd op 08.02.2017

(03) Kerk H. Blasius, foto 1975, fotograaf Biscop, P., online via balat.kikirpa.be, geraadpleegd op 22.05.2017

(04) Heppen Dorpsgezicht, online via delcampe.net, geraadpleegd op 08.02.2017

PAGINA 17

(01-02) Kerk H. Blasius, foto 1975, fotograaf Biscop, P., online via balat.kikirpa.be, geraadpleegd op 22.05.2017.

PAGINA 18

(01) Heppen kerk, online via delcampe.net, geraadpleegd op 08.02.2017

(02) Hoofdaltaar Heppen 1841-1860, foto 1945, fotograaf onbekend, online via balat.kikirpa.be, geraadpleegd op 22.05.2017.

(03) Preekstoel Heppen 1634, foto 1945, fotograaf onbekend, online via balat.kikirpa.be, geraadpleegd op 22.05.2017.

PAGINA 20

Luchtfoto, online via geopunt.be, geraadpleegd op 20.02.2017

PAGINA 26

Foto 3D-scan toren verdieping +3, verkregen via Geomodus

PAGINA 34

(01) Chapelle Corneille, Rouen (F), ph. Eric Peltier, arch. atelier d'architecture King Kong, online via archdaily.com, geraadpleegd op 03.05.2017

(02) The Jane (B), online via benmartin.be, geraadpleegd op 11.04.2017

(03) Chapelle Corneille, Rouen (F), arch. atelier d'architecture King Kong, online via chapelle-corneille.normandie.fr, geraadpleegd op 05.08.2017

(04) Entreprenörskyrkan Stockholm (SE), online via entreprenorskyrkan.se, geraadpleegd op 23.05.2017

PAGINA 37

(01) Interieur Laurenskerk Rotterdam (1664-1666), Cornelis de Man (1621-1706), online via commons.wikimedia.org, geraadpleegd op 27.09.2016

PAGINA 38

(01) Gezicht in de Oude kerk in Delft (1654), Van Vliet Hendrick Cornelisz, online via data.collectienederland.nl, geraadpleegd op 11.05.2017

PAGINA 39

(01) Sint-Janskathedraal in 's-Hertogenbosch (1646) , Saenredam Pieter Jansz, online via commons.wikimedia.org, geraadpleegd op 11.05.2017

PAGINA 40

(01) Het koor van de Nieuwe Kerk met het praalgraf van Michiel de Ruyter, Emanuel de Witte,online via rijksmuseum.nl, geraadpleegd op 11.05.2017

PAGINA 41

(01) Sint-Martinuskerk (1890-1891), Baak (NL), architect herbestemming: Wim Boerman,online via commons.wikimedia.org, geraadpleegd op 10.05.2017

PAGINA 42

(01) Heilandskirche, Berlin-Moabit (DE), architect herbestemming: Kampmann-architekten, online via kampmann-partner.de, geraadpleegd op 09.03.2017

PAGINA 43

(01) Dorpshuis de Trapkes-Sprundel (NL), online via landstaddebaronie.nl, geraadpleegd op 10.05.2017

PAGINA 44

(01) Sint-Gertrudis van Nijvelkerk, Heerle (NL), architect: J. van Mansveld, architect herbestemming: Sander van Sambeek-Oomen Architecten,online via arturarchitectuurcentrum.files.wordpress.com, geraadpleegd op 10.05.2017

PAGINA 45

(01) The Jane (B), online via benmartin.be, geraadpleegd op 11.04.2017

PAGINA 50

(01) Parador Alcalá de Henares (SP), arch. aranguren gallegos, online via arangurengallegos.com, geraadpleegd op 23.05.2017

(02) Parador de Alcalá de Henares (SP), arch. aranguren gallegos, online via booking.com, geraadpleegd op 23.05.2017

PAGINA 51

(01) St.Jerome in his study, National Gallery London, Antonello da Messina, online via wikipedia.com, geraadpleegd op 23.05.2017

REFERENTIES

afbeeldingen

PAGINA 52

(01) Gallen-Kallela Museum_Espoo (FI), online via [upload.wikimedia.org](#), geraadpleegd op 28.05.2017

(02) Fontevraud l'Hotel, online via [remodelista.com](#), geraadpleegd op 26.05.2017

PAGINA 53

(01) SPACES Amsterdam (NL), online via [spaceworks.com](#), 31.05.2017 (2).jpg

PAGINA 55

(01) Philharmonic hall_Liverpool (UK), Caruso-St-John, online via [afasiaarchzine.com](#), geraadpleegd op 19.05.2017

PAGINA 62

(01) Entreprenörskyrkan Stockholm (SE), online via [entreprenorskyrkan.se](#), geraadpleegd op 23.05.2017

(02-03) SPACES Den Haag (NL), online via [spaceworks.com](#), geraadpleegd op 31.05.2017

(04) Montreal Crew co-working space, Montreal (CA), architect Henri Cleinge, online via [inhabitat.com](#), geraadpleegd op 31.05.2017

PAGINA 71

(01) Swiss church-London (UK), architect: Christ & Gantenbein, online via [www.2.bp.blogspot.com](#), geraadpleegd op 23.05.2017

PAGINA 84

(01) Sint Barbarakerk-Eisden (B), online via [delcampe.net](#), geraadpleegd op 22.05.2017

(02) Sint Barbarakerk-Eisden (B), online via [toerismemaasmechelen.be](#), geraadpleegd op 22.05.2017

PAGINA 90

(01) Kerk Sprundel, online via [skwsprundel.nl](#), geraadpleegd op 01.10.2016

PAGINA 91

(01) St.Dunstan in the East Church Garden, London (UK), online via [somethingdifferent.london](#), geraadpleegd op 01.05.2017

PAGINA 92

(01) Vitra Design Museum Schaudapot (DE), architect: Herzog & de Meuron, online via [metropolismag.com](#), geraadpleegd op 31.05.2017

PAGINA 93

(01) Musée Unterlinden, Colmar (FR), architect: Herzog & de Meuron, online via [detail.de](#), geraadpleegd op 02.06.2017

Onderzoeksgroep TRACE Universiteit Hasselt - Architecten Broekx-Schiepers - Saidja Heynickx - UR Architects

Het herbestemmen van kerken is een delicate materie die om maatwerk vraagt. Als team met uiteenlopende specialiteiten en overlappende methodiek hebben we reeds ervaring met de complexiteit van kerkgebouwen. De vier partners brengen elk hun eigen expertise en persoonlijke benadering binnen: drie kleinschalige ontwerpbureau's met merite en auteursbenadering waarbij maatwerk, precisie, métier en kwaliteit centraal staat, die onderzoeksgericht zijn en waarbij een dialoog met de bouwheer de basis vormt voor een ontwerp: **Architecten Broekx-Schiepers, Saidja Heynickx en UR Architects**. Allen zijn als docent ook verbonden aan de faculteit architectuur & kunst van de Universiteit Hasselt.

Zij werken voor deze kandidaatstelling samen met de **onderzoeksgroep TRACE** van die faculteit. Naast fundamenteel en ontwerpend onderzoek, voert de groep ook dienstverleningsprojecten uit. Ze bouwen kritische massa op rond her- en nevenbestemming van erfgoed, met bijzondere focus op religieus erfgoed. De voorbije jaren kregen ze de opdracht van verschillende steden en gemeenten, kerkfabrieken en lokale kerkbesturen om na te denken over de toekomst van ondertussen ruim 40 kerkgebouwen en enkele kloosters in Limburg en Antwerpen. De onderzoeksgroep beschikt over een nationaal en internationaal netwerk. Door zijn onderzoekservaring in het domein van herbestemming van religieus erfgoed heeft TRACE contacten opgebouwd met stakeholders uit verschillende domeinen: CRKC, de bisschoppen, Agentschap Onroerend Erfgoed, lokale en regionale besturen. TRACE heeft daardoor een goed inzicht in de bezorgdheden en belangen van elk van hen en tracht steeds deze verschillende partijen samen te brengen in een concreet project. Op ontwerpmatig vlak is het inclusief ontwerpen, op maat van de opdrachtgever, de gebruiker, en de omgeving, kenmerkend voor drie ontwerpbureau's die deel uitmaken van dit consortium.

COLOFON

Ontwerpend haalbaarheidsonderzoek n.a.l.v. de transformatie van de Sint-Blasiuskerk voor nevenbestemming

In opdracht van:

GEMEENTEBESTUUR LEOPOLDSBURG

adres: Koningin Astridplein 37, 3970 Leopoldsburg

contactpersoon gemeente: Dany Punie

email: dani.punie@leopoldsburg.be

Projectbegeleiding:

PROJECTBUREAU HERBESTEMMING KERKEN - NIEK DE ROO

email: projectbureau@herbestemmingkerken.be

Het Projectbureau 'Herbestemming Kerken' is een initiatief van:

- De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands beleid en Onroerend Erfgoed.
- De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding.
- De Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG), mede-optredend namens het Kenniscentrum Vlaamse Steden en Vlieter (Koepel Vlaamse Streekontwikkelingsorganisaties).
- Het Team Vlaamse Bouwmeester van het Departement Kanselarij en Bestuur.
- Het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur.

Het Projectbureau werkt nauw samen met het Agentschap Binnenlands Bestuur - Team Gesubsidieerde Infrastructuur van het Departement Kanselarij en Bestuur.

Dit begeleid haalbaarheidsonderzoek werd mede financieel mogelijk gemaakt door een subsidie van 30% in toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toekenning van subsidies voor gebouwen van de eredienst van 20 december 2013.

Ontwerpbureau:

TRACE tv

Tijdelijke vereniging van de onderzoeksgroep ArcK van de Faculteit Architectuur en Kunst (ARK) Universiteit Hasselt / Architecten Broekx-Schiepers / Architect Saidja Heynickx / UR architects

adres: Universiteit Hasselt / Campus Diepenbeek, Agoralaan Gebouw D, B-3590 Diepenbeek

email: tvtrace@uhasselt.be

Prof. Dr. Koenraad Van Cleempoel, Dr. Bie Plevoets / tel: 011 29 21 13

Prof. Arch. Jo Broekx, Arch. Marcella Schiepers / tel: 011 32 15 99

Prof. Arch.-Int.Arch Saidja Heynickx / tel: 0472 955 273

Prof. Ir. Arch. Nikolaas Vande Keere, Ir. Arch. Regis Verplaetse / tel: 02 732 08 22

Datum:

07 november 2017

Alle tekeningen zijn indicatief; de maatvoering is onder voorbehoud en gebaseerd op de gegevens en plannen die aangereikt werden door de opdrachtgever